

El potencial comercial de les ciutats a l'Euroregió Pirineus Mediterrània

Antoni Durà (direcció)

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Finances**

Euroregió Pirineus Mediterrània
Eurorégion Pyrénées-Méditerranée
Euroregión Pirineos Mediterráneo

El potencial comercial de les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània

Juny de 2008

(Memòria de l'estudi realitzat amb l'ajut de la Generalitat de Catalunya, en el marc dels ajuts Euroregió 2007, Convocatòria Resolució PRE/3323/2006, Resolució ajuts 6 de juliol de 2007, Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya)

Elaboració de l'estudi

Antoni Durà i Guimerà (Direcció)
Carlos Haas Fournel
Xavier Oliveras i González

Departament de Geografia
Universitat Autònoma de Barcelona

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Direcció General d'Anàlisi i Política Econòmica

<http://www.gencat.cat/economia/>

Dipòsit legal: B-5998-2009

Sumari

Presentació	4
--------------------	----------

Les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània	6
---	----------

1. Les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània en el context europeu: resultats de l'estudi <i>"Les villes européennes. Analyse comparative"</i>	6
2. Selecció de les 176 ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i dels territoris afins de l'Arc Mediterrani	10

PRIMERA PART. UNA TIPOLOGIA DE LES CIUTATS DE L'EUROREGIÓ A PARTIR D'INDICADORS DE POTENCIAL COMERCIAL	22
---	-----------

1. Indicadors del potencial comercial de les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i dels territoris afins	22
--	-----------

1.1. Població	23
1.1.1. Població 2006	23
1.1.2. Evolució de la població 1990-2006	26
1.1.3. Població estrangera	29
1.2. Comunicacions	33
1.2.1. Ciutats amb aeroport	33
1.2.2. Ciutats portuàries	36
1.3. Innovació	40
1.3.1. Parcs científics i tecnològics i centres d'innovació	40
1.4. Economia	43
1.4.1. Població ocupada per grans sectors d'activitat	43
1.4.2. Turisme: places hoteleres	54
1.4.3. Institucions firals	59
1.4.4. Seus d'entitats financeres	61
1.5. Empreses	64
1.5.1. Seus de les principals empreses	64
1.5.2. Visió de conjunt: principals ciutats segons les seus de les empreses	66

1.5.3. Classificació de ciutats segons el nombre de seus i el volum de negoci	69
2. Tipologia de les ciutats de l'Euroregió i de l'Arc Mediterrani	76
<hr/>	
SEGONA PART. ANÀLISI D'AFINITATS ECONÒMIQUES DE LES CIUTATS DE L'EUROREGIÓ PIRINEUS MEDITERRÀNIA	86
<hr/>	
1. Relació entre el volum de negoci i el nombre de ciutats per sectors d'activitat econòmica (97 ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània)	86
<hr/>	
2. Anàlisi d'afinitats econòmiques entre ciutats segons sectors d'activitat	91
<hr/>	
Recomanacions	130
<hr/>	
Fonts consultades	136
<hr/>	
1. Fonts estadístiques	136
2. Referències bibliogràfiques	138

Presentació

El document present és el resultat de l'estudi elaborat sobre el potencial comercial de les ciutats que configuren l'Euroregió Pirineus Mediterrània. Aquest estudi ha estat possible gràcies a l'ajut rebut per la Generalitat de Catalunya a través de la convocatòria de 19 d'octubre de 2006, emmarcada en el Programa per a l'impuls de l'Euroregió, i resolta amb data 6 de juliol de 2007.

Cal remarcar que aquest és el primer estudi d'una certa amplitud referit a la xarxa de ciutats que configuren l'Euroregió Pirineus Mediterrània. Fins al moment actual s'han desenvolupat alguns estudis acadèmics i institucionals sobre les característiques geoeconòmiques de l'Euroregió. Així mateix, els estudis sobre la xarxa urbana europea o sobre les xarxes d'àmbit estatal o de les regions que formen l'EPM actualment també són nombrosos. Tanmateix, encara no es disposa d'una anàlisi que mostri les característiques de la xarxa urbana de l'Euroregió Pirineus Mediterrània. L'estudi present pretén pal·liar aquest dèficit, si més no, de forma parcial. Específicament, l'estudi de la xarxa urbana de l'EPM se centra en determinats aspectes de les relacions territorials d'aquest àmbit, en concret en el potencial comercial de les seves ciutats. D'aquesta manera, es posa l'atenció en un element que pot generar cohesió dins l'Euroregió. Considerem, doncs, l'escala local un àmbit decisiu en la construcció de vincles interregionals i transfronterers.

L'estudi s'inspira –amb diverses adaptacions per raó de dimensió de l'àmbit d'estudi i del mateix informe– en la metodologia utilitzada per prestigioses anàlisis dutes a terme per al conjunt de les ciutats europees; ens referim especialment a les desenvolupades a França pel Grup GIP RECLUS per a la DATAR, i de les quals s'han fet dues edicions: Brunet i altres (1989) i Rozenblat i Cicille (2003). Precisament, l'estudi de 1989 va cridar l'atenció, tant en els àmbits acadèmics com en els institucionals, sobre la presència emergent de l'eix geoeconòmic de la Mediterrània Occidental, sostingut sobre la seva xarxa de ciutats, i de la qual posteriorment s'han fet ressò tant la Unió Europea com diversos estats i administracions d'escala regional. A partir d'aquesta metodologia, i d'altres aportacions fetes en aquest àmbit, el nostre estudi pretén fer un retrat molt més detallat de la xarxa de ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània (EPM), que inclogui, a més, quatre territoris de diferent dimensió i caràcter institucional que estan en estret contacte amb ella –el País Valencià, la regió de Provença-Alps-Costa Blava (PACA), Andorra i Mònaco–, i juntament amb els quals configura la part principal de l'anomenat Arc Mediterrani Nord-occidental.

A partir d'aquesta referència, l'estudi s'ha plantejat dos objectius complementaris, que són també els que estructuraven l'informe:

1. Establir una **tipologia de ciutats de l'EPM**, i dels territoris afins, basada en un conjunt d'indicadors que permeten avaluar el potencial comercial d'aquesta xarxa urbana. La primera part de l'informe s'ocupa d'aquest objectiu. Els indicadors han estat agrupats en cinc temàtiques: població, comunicacions, innovació, economia i empreses, que es presenten en capítols específics. En el capítol final s'exposa la tipologia resultant.

2. Estudiar les **afinitats econòmiques de les ciutats de l'Euroregió** i els altres territoris de l'Arc Mediterrani, a partir del reconeixement dels sectors d'activitat en què s'enquadren les principals empreses de cada ciutat. Aquest segon objectiu configura la segona part de l'informe. Un primer capítol classifica els sectors en funció del nombre de ciutats que agrupen i del volum de negoci que mouen les empreses d'aquestes ciutats. El segon mostra, a través de catorze grans grups temàtics, desglossats en cinquanta-sis quadres, les ciutats agrupades per sectors econòmics específics.

Creiem que aquesta informació podrà ser útil per a millorar la cohesió d'aquest espai geoeconòmic i, de manera especial, entre les regions separades per l'efecte frontera, que avui afecta encara de forma notable les relacions econòmiques i de tot tipus en el conjunt d'aquests territoris. Precisament, aquest és també un objectiu clar de l'existència de l'Euroregió.

Les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània

L'àmbit que conforma l'EPM s'ha constituït com un sistema territorial amb unes dinàmiques i uns processos propis (superant les fronteres estatals espanyola i francesa), que és la base sobre la qual es poden desenvolupar els llaços d'intercanvi amb els territoris veïns d'àmbit regional. Aquest estudi se centra, doncs, en la xarxa de ciutats dels territoris de Catalunya, Aragó, les Illes Balears, el Llenguadoc-Rosselló i Migdia-Pirineus, que configuren en conjunt l'actual EPM.

Aquest sistema de ciutats actualment està integrat dins un espai geoeconòmic més ampli, que és l'anomenat Arc Mediterrani Nord-occidental. En aquest àmbit les xarxes de ciutats presenten especials relacions, tal com diversos estudis ja han demostrat. Per aquesta raó, l'estudi inclou especialment, de forma complementària, les relacions amb el País Valencià, que configuren l'espai que el geògraf Josep Vicent Boira va definir com a EURAM (Euroregió de l'Arc Mediterrani), i també amb la regió Provença- Alps-Costa Blava, els pols urbans de la qual (Marsella, Avinyó, Niça...), així com els d'Andorra i Mònaco (pels lligams amb la Provença) presenten també relacions notables amb la xarxa de l'EPM.

1. Les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània en el context europeu: resultats de l'estudi *"Les villes européennes. Analyse comparative"*

L'estudi dirigit el 2003 per Céline Rozenblat i Patrice Cicille *"Les villes européennes. Analyse comparative"* (GIP RECLUS - Maison de la Géographie / DATAR, Montpellier, 2003) és una edició actualitzada d'un d'anterior de nom similar (*"Les villes européennes"*) fet el 1989 pel grup GIP-RECLUS de Montpellier i dirigit pel geògraf Roger Brunet, per encàrrec de la DATAR francesa. Aquell primer informe va tenir una gran repercussió en el debat sobre els eixos de creixement europeus, a partir de la conceptualització que feia de la "Blue Banana", l'eix motor de la urbanització i l'economia de la UE. Avui ja és una referència clàssica. Val la pena recordar també que, de la primera edició, la revista *Barcelona Economia* (Ajuntament de Barcelona) en va fer una versió revisada i quadrilingüe (català, castellà, francès i anglès). La revisió va substituir l'anàlisi específica de la posició de les ciutats franceses que incloïa l'estudi original per una altra que incorporava l'estudi de la situació en el conjunt de la península Ibèrica i de l'Arc Mediterrani (de València i Saragossa a Florència i Roma). Pel que fa a l'estudi de Rozenblat i Cicille, s'hi van introduir alguns canvis metodològics notables, si bé la filosofia era semblant. Es tractava d'obtenir una visió de la jerarquia de les ciutats europees, i també d'incidir en el coneixement de les seves possibles especialitzacions funcionals. L'anàlisi comprenia un conjunt

de 180 aglomeracions urbanes (els països de l'Est d'Europa no hi eren inclosos) que superaven el llindar demogràfic dels 200.000 habitants.

a) Jerarquia

Respecte a la posició jeràrquica d'aquestes ciutats, l'estudi establia set classes diferents. A la classe 1 hi havia ubicades les ciutats més ben posicionades, París i Londres. Les seguen, a la classe 2, Madrid, Amsterdam i Milà, mentre que Barcelona era la primera de les vuit ciutats incorporades a la classe 3. La ubicació de les ciutats de l'Arc Mediterrani (l'estudi en recollia dotze en total) era la que es mostra en el quadre següent.

Les ciutats de l'EPM i les altres AM: classificació de "Les villes européennes"

Territoris Classes	Euroregió Pirineus Mediterrània					Altres Arc Mediterrani	
	Aragó	Catalunya	Illes Balears	Llenguadoc-Rosselló	Migdia-Pirineus	Comunitat Valenciana	Provença A.C.A.
1							
2							
3		Barcelona					
4					Tolosa		Marsella
5			Palma M.	Montpeller		València	Niça
6	Saragossa	Tarragona				Alacant	Canes
7							Toulon

b) Especialització econòmica

Pel que fa a les especialitzacions, s'establia una classificació des del punt de vista de l'orientació econòmica que distingia entre pols econòmics de cinc tipus diferents: diversificats, de predomini industrial, de predomini dels intercanvis, de predomini turístic i de predomini dels serveis. El quadre següent mostra la distribució de les ciutats de l'Arc Mediterrani en aquesta classificació.

Les especialitzacions de les ciutats de l'EPM i les altres de l'AM ("*Les villes européennes*")

Territoris	Euroregió Pirineus Mediterrània					Altres Arc Mediterrani	
Pols econòmics	Aragó	Catalunya	Illes Balears	Llenguadoc - Rosselló	Migdia - Pirineus	Comunitat Valenciana	Provença A.C.A.
Diversificats	Saragossa	Barcelona	Palma	Montpeller	Tolosa		Marsella
Predomini industrial							
Predomini intercanvis		Tarragona				València	Toulon
Predomini turístic						Alacant	Niça, Canes
Predomini Serveis							

c) Diversificació industrial

Pel que fa a la producció industrial, també es valorava el grau de diversificació. En una gradació d'1 a 10, 1 era la màxima especialització i 10, la diversificació més elevada. L'estudi mostrava una forta polarització dins les ciutats de l'EPM, menys accentuada, en canvi, entre les de la resta de l'Arc Mediterrani. El text recalcava, per exemple, la forta especialització de Tolosa en l'aeronàutica o de Saragossa en la maquinària.

Diversificació/Especialització de les ciutats de l'EPM i les altres de l'AM ("*Les villes européennes*")

Euroregió Pirineus Mediterrània	Diversificades (de 6 a 10)	Barcelona (10), Palma (9), Tarragona (8)
	Especialitzades (d'1 a 5)	Saragossa (2), Tolosa (1), Montpeller (1)
Altres Arc Mediterrani	Diversificades (de 6 a 10)	Marsella (6)
	Especialitzades (d'1 a 5)	València (4), Canes (3), Alacant (1), Toló (1), Niça (1)

d) Indicadors destacats

A partir dels 15 indicadors de diversa significació analitzats, també es detectaven uns “elements d’especialització”. Així, de Barcelona, Tolosa i València destacaven la manca de seus socials d’empreses en relació amb el seu pes; de Marsella i Tarragona, el pes de l’activitat portuària, i de Palma de Mallorca, el de l’aeroportuària; Niça i Montpeller mostraven un fort potencial de recerca; Canes (Grasse-Canes-Antibes), un cert pes universitari; Toló, un biaix cap al turisme, i Alacant apareixia com a poc especialitzada. Cal interpretar aquesta classificació amb cura, ja que no reflecteix pròpiament les especialitzacions urbanes, sinó –com s’ha dit– el pes major o menor d’allò esperat de determinats indicadors en relació amb el pes global de la ciutat.

2. Selecció de les 176 ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i dels territoris afins de l'Arc Mediterrani

A l'hora de definir quines ciutats es poden considerar en l'estudi de la xarxa urbana de l'EPM i els territoris afins que s'han seleccionat, ha calgut establir uns criteris de delimitació, ja que, d'una banda, el concepte de ciutat accepta diverses interpretacions i, d'altra banda, es fa necessari un llinar per tal que els nuclis escollits tinguin un mínim de significació, és a dir, de capacitat de generar en aquest cas un potencial comercial mínim.

a) Assimilació de ciutat al de municipi. En primer lloc, es parteix de l'assimilació del concepte de ciutat al de municipi. Malgrat que la literatura territorial reconeix que sovint les realitats urbanes es configuren en delimitacions supramunicipals, a efectes de l'estudi present la identificació respon al següent:

- a una necessària simplificació a l'hora d'elaborar una primera aproximació a aquest conjunt de ciutats;
- i també a la finalitat d'aquest informe, basada en la realitat que al capdavant aquests municipis hi ha les institucions locals capaces de desenvolupar polítiques i de ser receptores d'estratègies supralocals, com puguin ser les futures estratègies de suport que es puguin proposar en un futur des de les administracions superiors.

Així doncs, a diferència d'altres estudis similars, s'ha pres la unitat politicoadministrativa local com a unitat d'anàlisi: municipis en el cas d'Espanya, comunes en el cas francès.

b) Llinar demogràfic: 20.000 habitants. Per tal d'analitzar d'una forma prou extensa el teixit urbà de l'Euroregió, s'ha optat pel llinar demogràfic dels 20.000 habitants com el més adequat, amb la idea que actualment molts municipis (ciutats) de dimensió mitjana tenen una capacitat de projecció que cal tenir en compte. Més avall d'aquest llinar, però, el nombre de municipis que cal incloure creix de forma excessiva, a la vegada que el seu potencial disminueix també ràpidament. Tanmateix, s'ha decidit incloure alguns casos (un total de deu) en què, per la seva centralitat administrativa i per l'absència d'altres municipis més grans en un determinat territori, s'ha considerat convenient tenir-los en compte (vegeu el quadre).

En conjunt, pel que fa a l'EPM, es compten un total de 97 ciutats: per ordre, sobresurt el nombre de ciutats de Catalunya (53), seguides dels altres territoris amb xifres força més moderades:

Migdia-Pirineus (15), Llenguadoc-Rosselló (13), Balears (9) i Aragó (7) (quadre: Nombre de ciutats segons llindar). Si es mira per estats, l'espanyol aporta 73 casos a l'EPM, i el francès, 28.

Per a la resta de l'Arc Mediterrani, el País Valencià (42) i PACA (35) aporten un nombre notable de ciutats, a part dels casos d'Andorra i Mònaco. Per al conjunt de l'Arc, l'Estat espanyol aporta 111 casos i el francès, 63, als quals caldria afegir els dos microestats.

Tanmateix, és important tenir en compte també les dimensions dels nuclis principals, que en alguns casos suposen un percentatge molt elevat de la població de cada territori. Entre aquests nuclis, que normalment formen aglomeracions de diversa grandària entorn seu, trobem de forma destacada Barcelona (1,6 milions d'habitants), que domina tant el conjunt de l'Euroregió, com fins i tot els territoris veïns que aquí s'inclouen.

Dins l'EPM, la segueixen de molt lluny Saragossa (650.000), Palma (435.000), l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Sabadell i Terrassa (entre els 250.000 i els 200.000) i encara Tarragona, Lleida i Girona (entre els 130.000 i els 90.000 habitants). D'aquests nuclis, només l'Hospitalet de Llobregat i Badalona tenen la condició de perifèrics metropolitans, si bé cada vegada més van assolint funcions de caràcter central compartides amb el municipi principal.

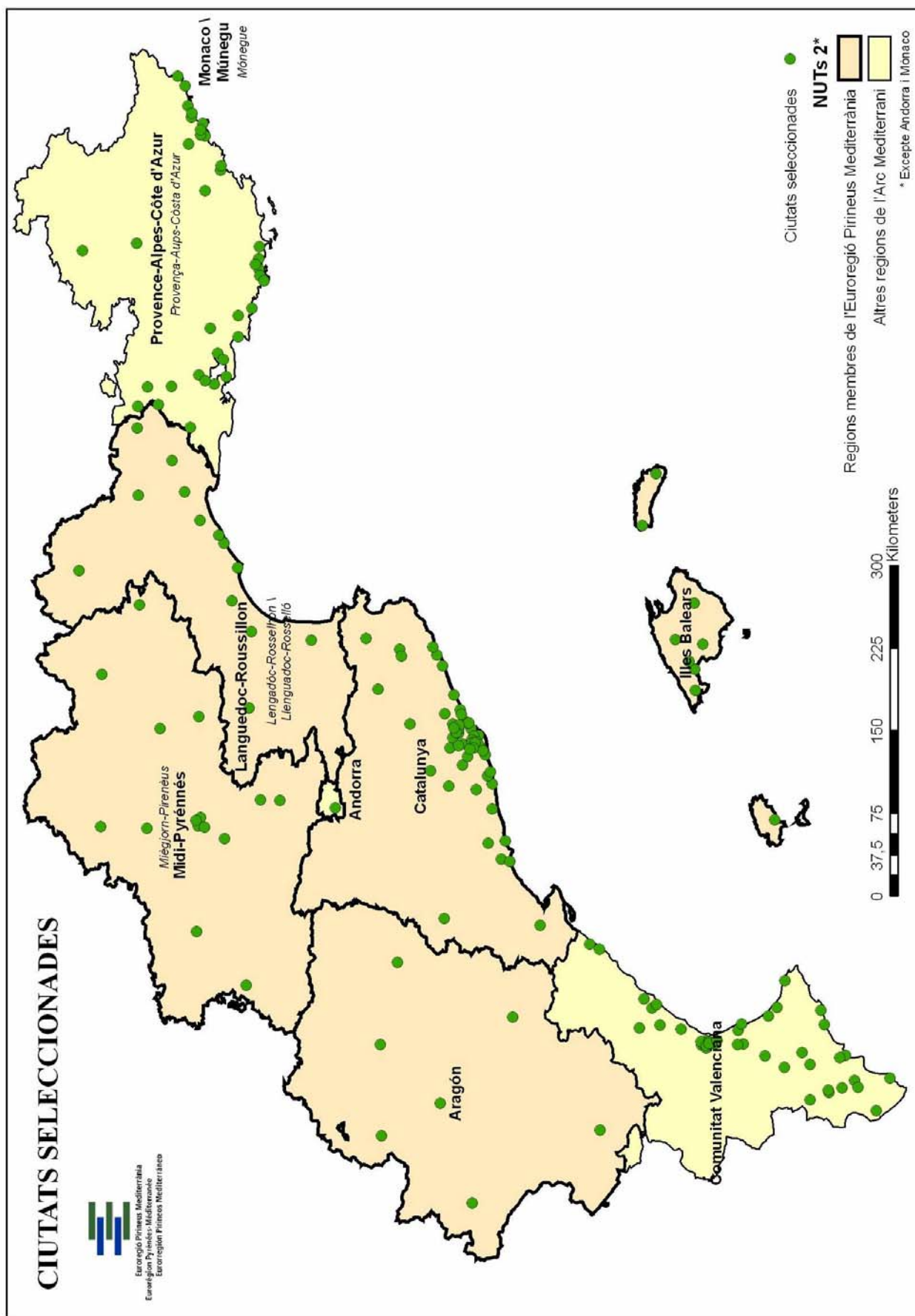
Pel que fa als territoris afins de l'Arc Mediterrani, les xarxes regionals estan presidides per les capitals respectives, Marsella i València (amb més de 800.000 habitants), seguides per Toló, Niça i Alacant (entre 435.000 i 322.000 habitants) i, en un nivell inferior, Elx (219.000 habitants), aquesta darrera en l'àmbit metropolità alacantí.

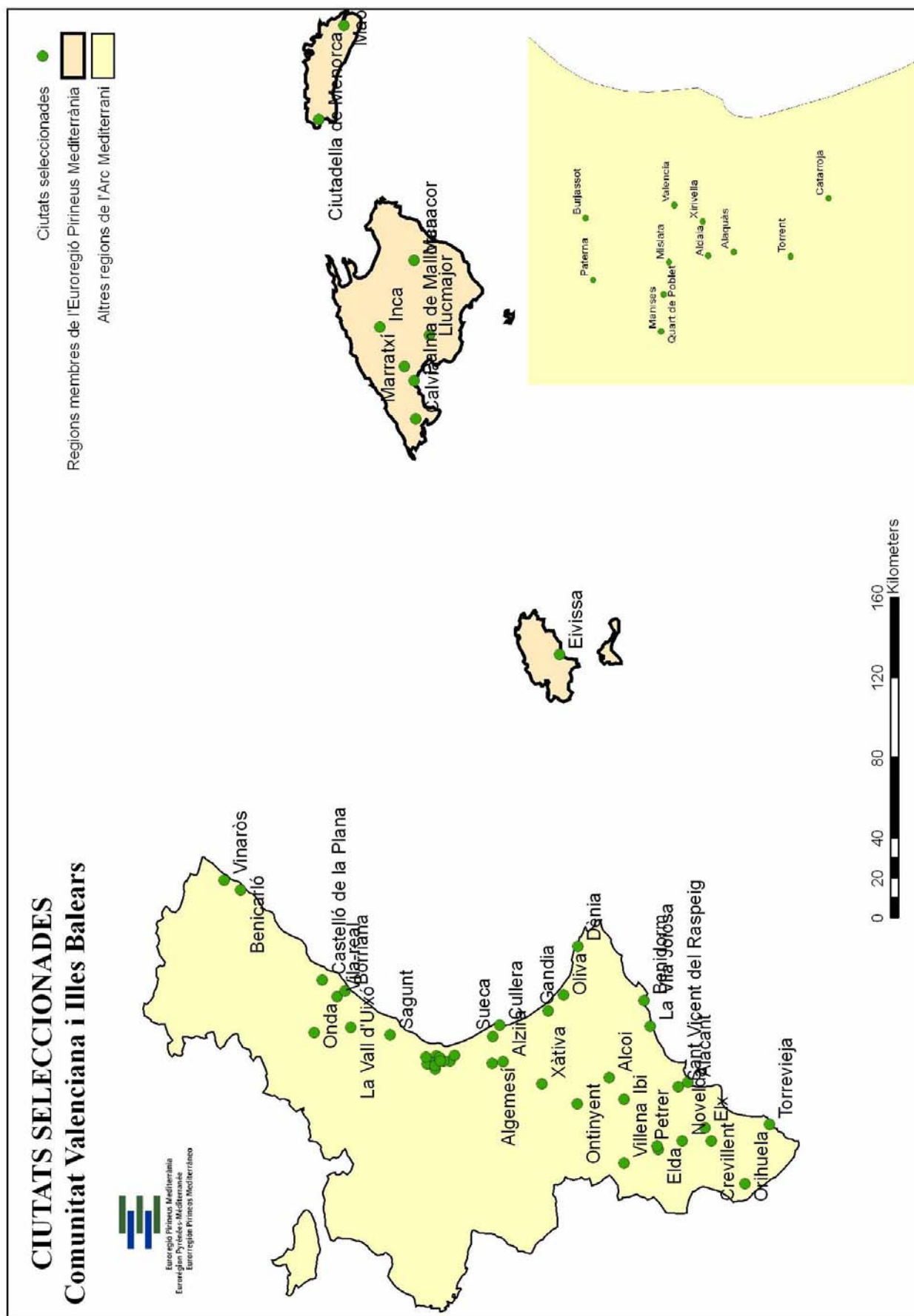
EUROREGIÓ PIRINEUS MEDITERRÀNIA (EPM) i ALTRES ARC MEDITERRANI

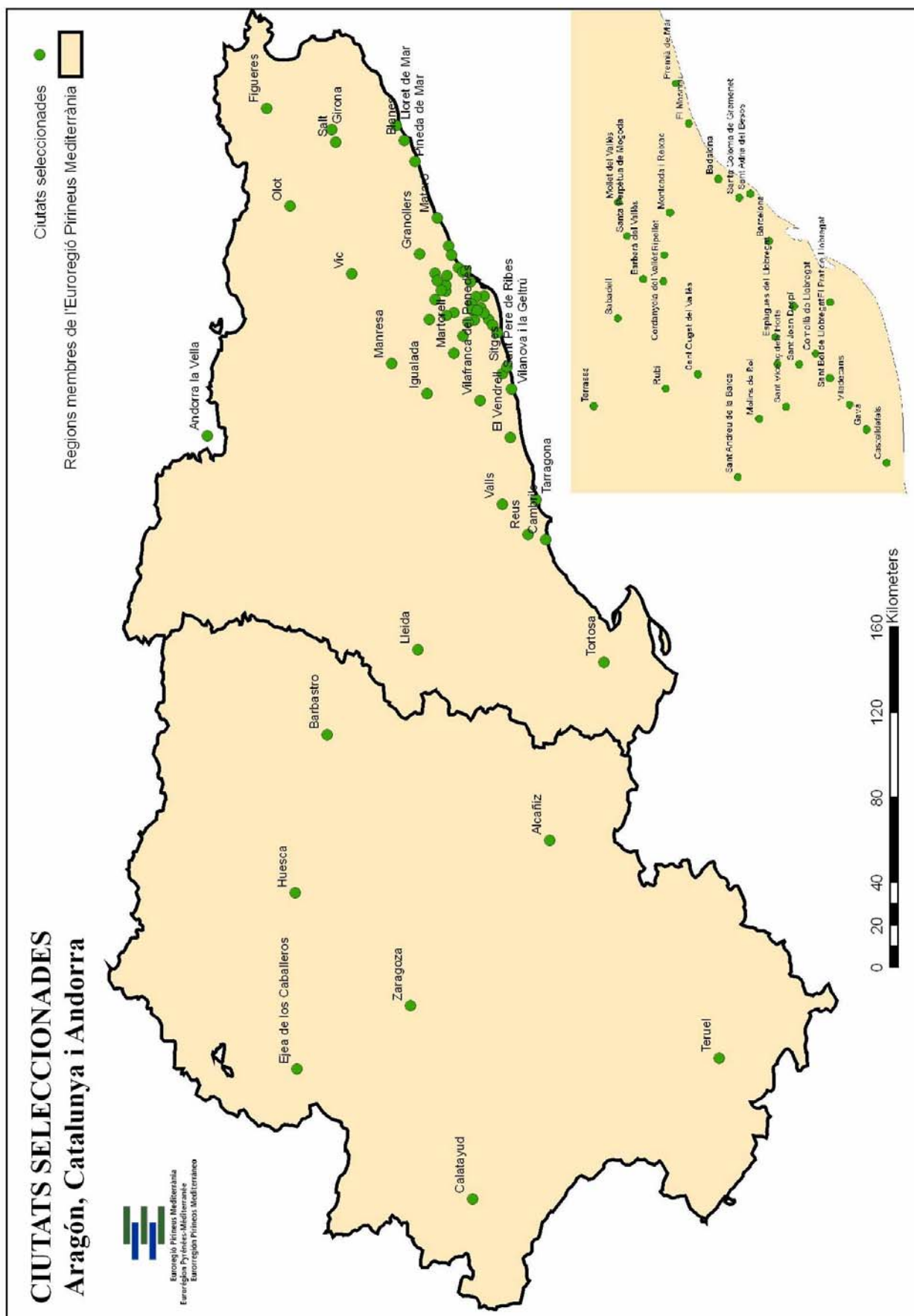
NOMBRE DE CIUTATS SEGONS EL LLINDAR

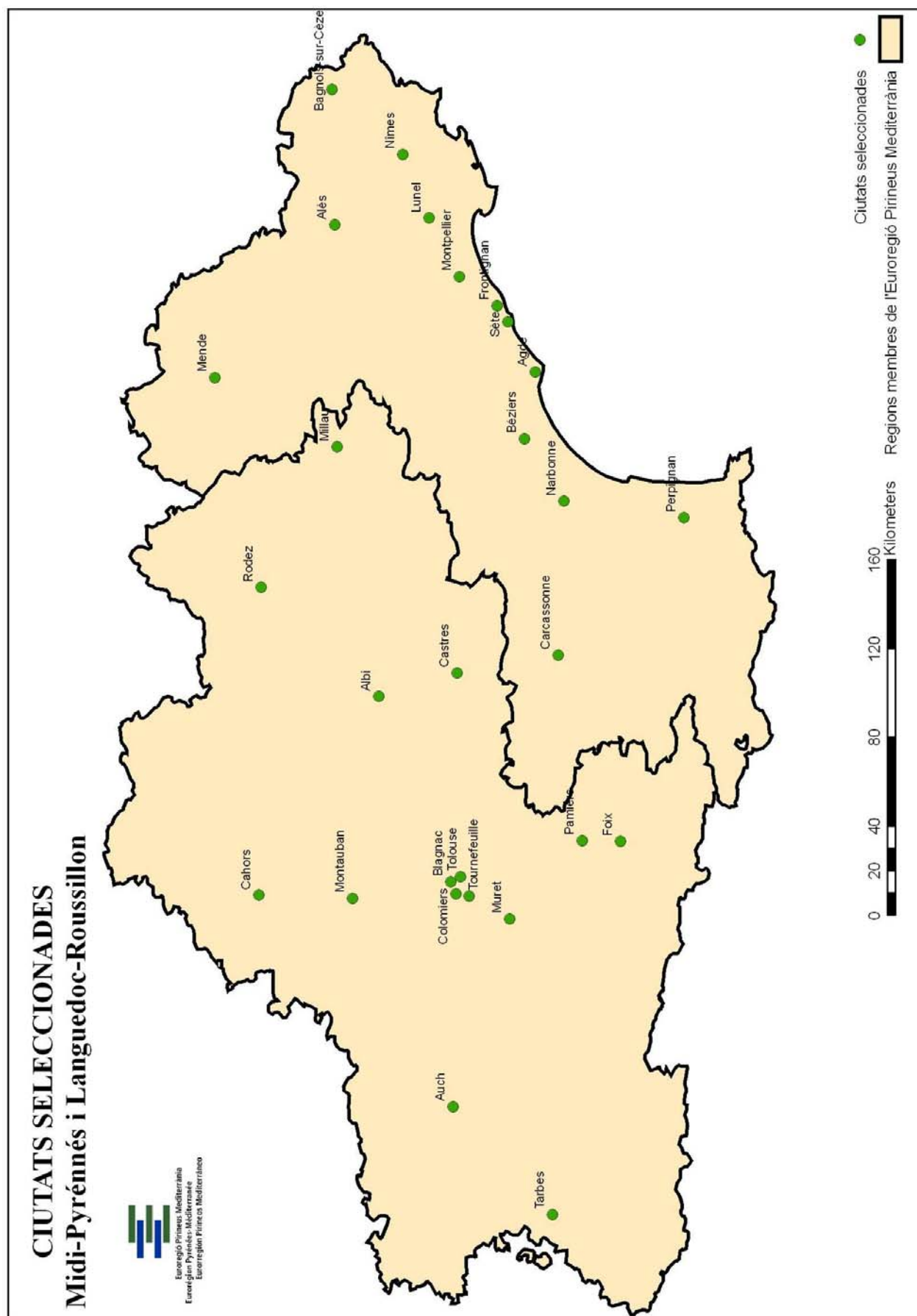
Regió	Més de 800.000 habitants	Entre 350.000 i 800.000 habitants	Entre 100.000 i 350.000 habitants	Entre 40.000 i 100.000 habitants	Entre 20.000 i 40.000 habitants	Menys de 20.000 habitants	Total
Aragón	0	1	0	1	2	3	7
Catalunya	1	0	9	16	27	0	53
Illes Balears	0	1	0	2	6	0	9
Languedoc-Roussillon	0	0	3	4	2	4	13
Midi-Pyrénées	0	1	0	4	8	2	15
EPM	1	3	12	27	45	9	97
Comunitat Valenciana	1	0	3	14	24	0	42
Provence-Alpes-Côte d'Azur	1	0	3	14	16	1	35
Andorra	0	0	0	0	1	0	1
Mònaco	0	0	0	0	1	0	1
Total	3	3	18	55	87	10	176

Dades de Espanya i Andorra 2006, França 2005, Mònaco 2000

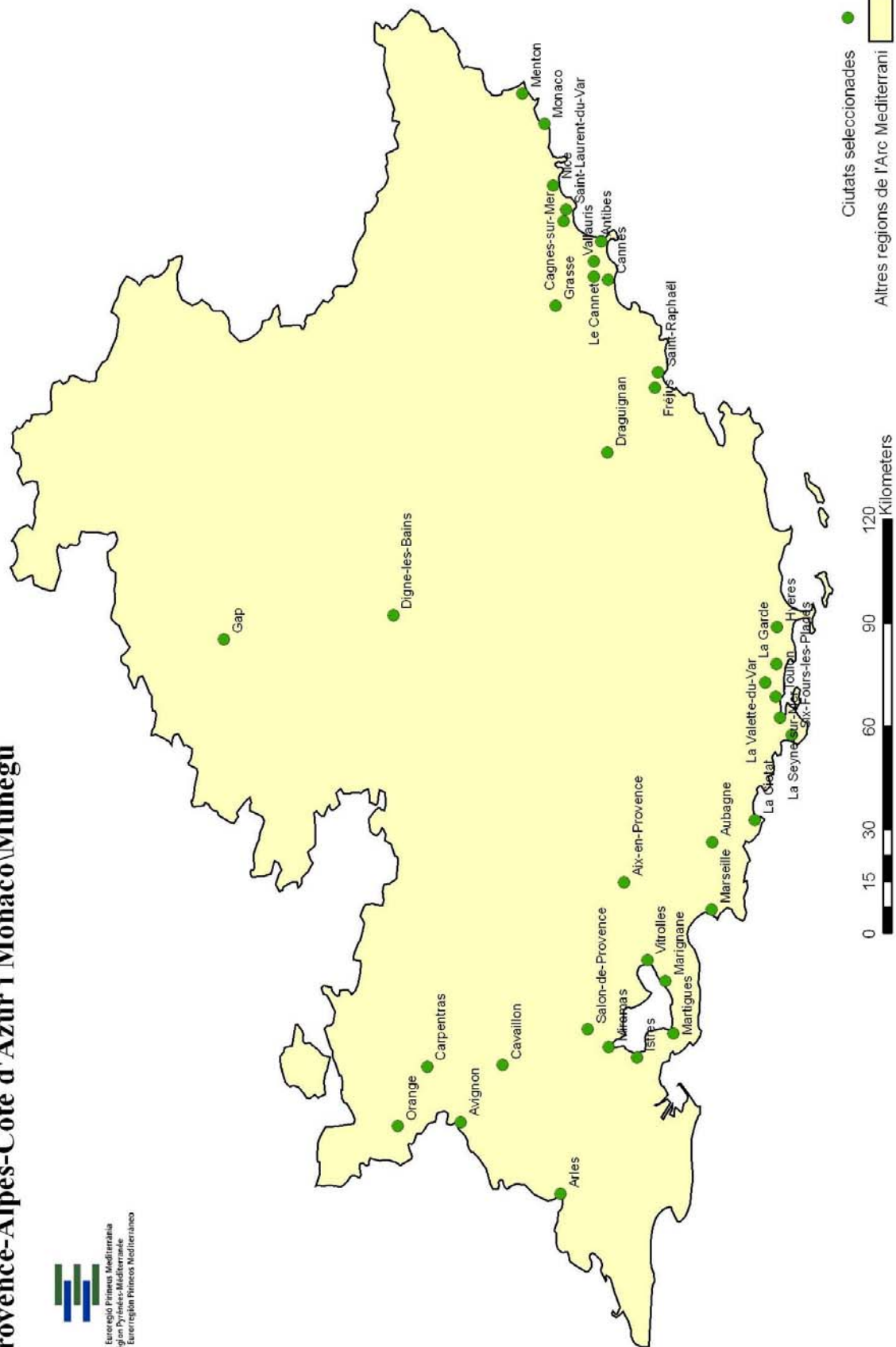

CIUTATS SELECCIONADES Provence-Alpes-Côte d'Azur i Monaco\Múnegu

CIUTATS DE L'EUROREGIÓ PIRINEUS MEDITERRÀNIA

CIUTATS ESTUDIADES

Regió	Ciutat	Província/Depart.	Població
Catalunya	Barcelona	Barcelona	1.605.602
	l'Hospitalet de Llobregat	Barcelona	248.150
	Badalona	Barcelona	221.520
	Sabadell	Barcelona	200.545
	Terrassa	Barcelona	199.817
	Tarragona	Tarragona	131.158
	Lleida	Lleida	125.677
	Santa Coloma de Gramenet	Barcelona	119.056
	Mataró	Barcelona	118.748
	Reus	Tarragona	101.767
	Girona	Girona	89.890
	Cornellà de Llobregat	Barcelona	84.289
	Sant Boi de Llobregat	Barcelona	81.368
	Sant Cugat del Vallès	Barcelona	73.774
	Manresa	Barcelona	71.772
	Rubí	Barcelona	70.006
	El Prat de Llobregat	Barcelona	63.069
	Vilanova i la Geltrú	Barcelona	62.826
	Viladecans	Barcelona	61.168
	Granollers	Barcelona	58.940
	Castelldefels	Barcelona	58.663
	Cerdanyola del Vallès	Barcelona	57.959
	Mollet del Vallès	Barcelona	51.713
	Esplugues de Llobregat	Barcelona	46.808
	Gavà	Barcelona	44.531
	Sant Feliu de Llobregat	Barcelona	42.486
	Figueres	Girona	39.641
	Vic	Barcelona	38.747
	Blanes	Girona	37.819
	Igualada	Barcelona	36.817
	Vilafranca del Penedès	Barcelona	36.687
	Ripollet	Barcelona	35.427
	Tortosa	Tarragona	34.266
	Lloret de Mar	Girona	32.728
	Sant Adrià de Besòs	Barcelona	32.585
	Montcada i Reixac	Barcelona	32.153
	El Vendrell	Tarragona	31.953
	Olot	Girona	31.932
	Sant Joan Despí	Barcelona	31.485
	Barberà del Vallès	Barcelona	28.633
	Salt	Girona	28.017
	Premià de Mar	Barcelona	27.860
	Cambrils	Tarragona	27.848
	Sant Vicenç dels Horts	Barcelona	27.019
	Sant Pere de Ribes	Barcelona	26.859
	Martorell	Barcelona	26.170
	Sitges	Barcelona	25.642
	Pineda de Mar	Barcelona	25.504
	Sant Andreu de la Barca	Barcelona	25.383
	Molins de Rei	Barcelona	23.374
	Valls	Tarragona	23.315
	El Masnou	Barcelona	21.833
	Santa Perpètua de Mogoda	Barcelona	21.644

Regió	Ciutat	Província/Depart.	Població
Illes Balears	Palma de Mallorca	Illes Balears	375.048
	Calvià	Illes Balears	45.284
	Eivissa	Illes Balears	42.884
	Manacor	Illes Balears	37.165
	Llucmanjor	Illes Balears	31.381
	Marratxí	Illes Balears	29.742
	Maó	Illes Balears	27.893
	Ciutadella de Menorca	Illes Balears	27.468
	Inca	Illes Balears	27.301
Aragó	Zaragoza	Zaragoza	649.181
	Huesca	Huesca	49.312
	Teruel	Teruel	33.673
	Calatayud	Zaragoza	20.001
	Ejea de los Caballeros	Zaragoza	16.785
	Barbastro	Huesca	15.880
	Alcañiz	Teruel	15.447
Midi-Pyrénées	Toulouse	Haute Garonne	435.000
	Montauban	Tarn-et-Garonne	53.100
	Albi	Tarn	48.100
	Tarbes	Hautes Pyrénées	46.275*
	Castres	Tarn	42.900
	Colomiers	Haute Garonne	32.000
	Tournefeuille	Haute Garonne	24.500
	Rodez	Aveyron	23.707*
	Auch	Gers	21.838*
	Millau	Aveyron	21.339*
	Muret	Haute Garonne	20.735*
	Blagnac	Haute Garonne	20.586*
	Cahors	Lot	20.003*
	Pamiers	Ariège	13.417*
	Foix	Ariège	9.109*
Languedoc-Roussillon	Montpellier	Hérault	244.300
	Nîmes	Gard	143.000
	Perpignan	Pyrénées Orientales	114.800
	Béziers	Hérault	72.400
	Narbonne	Aude	46.510
	Carcassonne	Aude	45.800
	Sète	Hérault	43.200
	Alès	Gard	39.346*
	Lunel	Hérault	23.900
	Agde	Hérault	19.988*
	Frontignan	Hérault	19.145*
	Bagnols-sur-Cèze	Gard	18.103*
	Mende	Lozère	11.804*

Regió	Ciutat	Província/Depart.	Població
Comunitat Valenciana	València	València	805.304
	Alacant	Alacant	322.431
	Elx	Alacant	219.032
	Castelló de la Plana	Castelló	172.110
	Torreveja	Alacant	92.034
	Orihuela	Alacant	77.979
	Gandia	València	74.827
	Torrent	València	74.616
	Benidorm	Alacant	67.627
	Sagunt	València	62.702
	Alcoi	Alacant	60.590
	Paterna	València	57.343
	Elda	Alacant	55.138
	Vila-real	Castelló	48.055
	Sant Vicent del Raspeig	Alacant	47.706
	Mislata	València	43.363
	Alzira	València	43.253
	Dénia	Alacant	41.591
	Burjassot	València	37.756
	Ontinyent	València	36.368
	Villena	Alacant	34.186
	Petrer	Alacant	33.026
	Borriana	Castelló	32.349
	La Vall d'Uixó	Castelló	31.553
	Xirivella	València	30.123
	Alaquàs	València	30.104
	Manises	València	29.717
	La Vila Joiosa	Alacant	29.263
	Xàtiva	València	28.474
	Crevillent	Alacant	27.815
	Aldaia	València	27.704
	Sueca	València	27.593
	Algemesí	València	27.326
	Oliva	València	26.844
	Novelda	Alacant	26.335
	Vinaròs	Castelló	26.251
	Quart de Poblet	València	25.430
	Catarroja	València	24.916
	Benicarló	Castelló	24.427
	Cullera	València	23.619
	Ibi	Alacant	23.360
	Onda	Castelló	22.526

Regió	Ciutat	Província/Depart.	Població
Provence-Alpes-Côte-d'Azur	Marseille	Bouches-du-Rhône	820.900
	Nice	Alpes Maritimes	347.900
	Toulon	Var	166.800
	Aix-en-Provence	Bouches-du-Rhône	139.800
	Avignon	Vaucluse	90.800
	Antibes	Alpes Maritimes	72.500
	Cannes	Alpes Maritimes	70.200
	La Seyne-sur-Mer	Var	58.000
	Hyères	Var	53.200
	Arles	Bouches-du-Rhône	52.600
	Fréjus	Var	49.100
	Grasse	Alpes-Maritimes	48.200
	Cagnes-sur-Mer	Alpes-Maritimes	47.200
	Martigues	Bouches-du-Rhône	45.400
	Aubagne	Bouches-du-Rhône	43.500
	Le Cannet	Alpes-Maritimes	42.500
	Istres	Bouches-du-Rhône	41.200
	Salon-de-Provence	Bouches-du-Rhône	40.100
	Gap	Hautes Alpes	38.200
	Vitrolles	Bouches-du-Rhône	35.900
	Draguignan	Var	35.500
	Marignane	Bouches-du-Rhône	33.700
	Six-Fours-les-Plages	Var	33.700
	Saint-Raphaël	Var	32.200
	La Ciotat	Bouches-du-Rhône	31.900
	Saint-Laurent-du-Var	Alpes-Maritimes	30.300
	Menton	Alpes-Maritimes	28.812*
	Orange	Vaucluse	28.800
	Carpentras	Vaucluse	26.800
	Cavaillon	Vaucluse	26.200
	La Garde	Var	25.900
	Vallauris	Alpes-Maritimes	25.773*
	Miramas	Bouches-du-Rhône	23.800
	La Valette-du-Var	Var	21.739*
	Digne-les-Bains	Provence	16.064*
Andorra	Andorra la Vella	(Parroquia)	24.211
Mònaco	Mònaco		32.020*

Capitals provincials (Espanya) o departamentals (França)

Fonts: INE Espanya 2006, INSEE França 2005. (*) Dades corresponent a 1999, Departament d'Estudis i Estadístiques (Andorra) 2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques (Mònaco) 2000

PRIMERA PART. UNA TIPOLOGIA DE LES CIUTATS DE L'EUROREGIÓ A PARTIR D'INDICADORS DE POTENCIAL COMERCIAL

1. Indicadors del potencial comercial de les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i dels territoris afins

En general, l'anàlisi del potencial comercial adopta els criteris utilitzats per l'estudi general de la xarxa europea realitzat pel grup RECLUS, a fi de poder avaluar la situació de les ciutats de l'Euroregió (EPM) en aquest marc més ampli.

L'anàlisi s'ha basat en la construcció d'un conjunt d'indicadors que permeten fer una aproximació important a les característiques de la xarxa urbana de l'EPM. S'ha considerat la inclusió de nous indicadors que permetin detectar els diversos perfils urbans a l'escala esmentada, i amb especial orientació al potencial comercial de la xarxa urbana, i també indicadors de relació, que mesuren la relació entre ciutats, d'un gran interès per a valorar la cohesió de la xarxa.

Els resultats de l'anàlisi del potencial comercial de les ciutats mitjanes de l'Euroregió es presenten a partir de l'agrupació de quatre conjunts temàtics, que apleguen un total d'onze indicadors:

A l'apartat de **població** es presenten tres indicadors demogràfics i socials: la població total; l'evolució de la població 1990–2006, i la població estrangera, amb la distinció entre comunitària i extracomunitària.

A l'apartat de **comunicacions** els dos indicadors que es presenten són ciutats amb aeroports i ciutats portuàries.

A l'apartat d'**innovació** es recullen les infraestructures d'innovació (parcs científics i centres d'innovació).

A l'apartat d'**economia** s'inclouen quatre indicadors més: població activa per sectors; places hoteleres; institucions firals destacades, i seus bancàries.

A l'apartat d'**empreses** s'inclouen les seus d'empreses destacades (nombre d'empreses i volum econòmic).

1.1. Població

1.1.1. Població 2006

L'anàlisi de la distribució dels nuclis seleccionats a partir de la seva població dona una primera visió de la xarxa urbana de l'EPM i dels territoris del seu entorn (en endavant, resta de l'AM). De la visió de conjunt, en destaca en primer lloc l'existència d'un conjunt d'aglomeracions que en alguns casos coincideix amb les capitals regionals. L'altra característica és la concentració urbana al litoral.

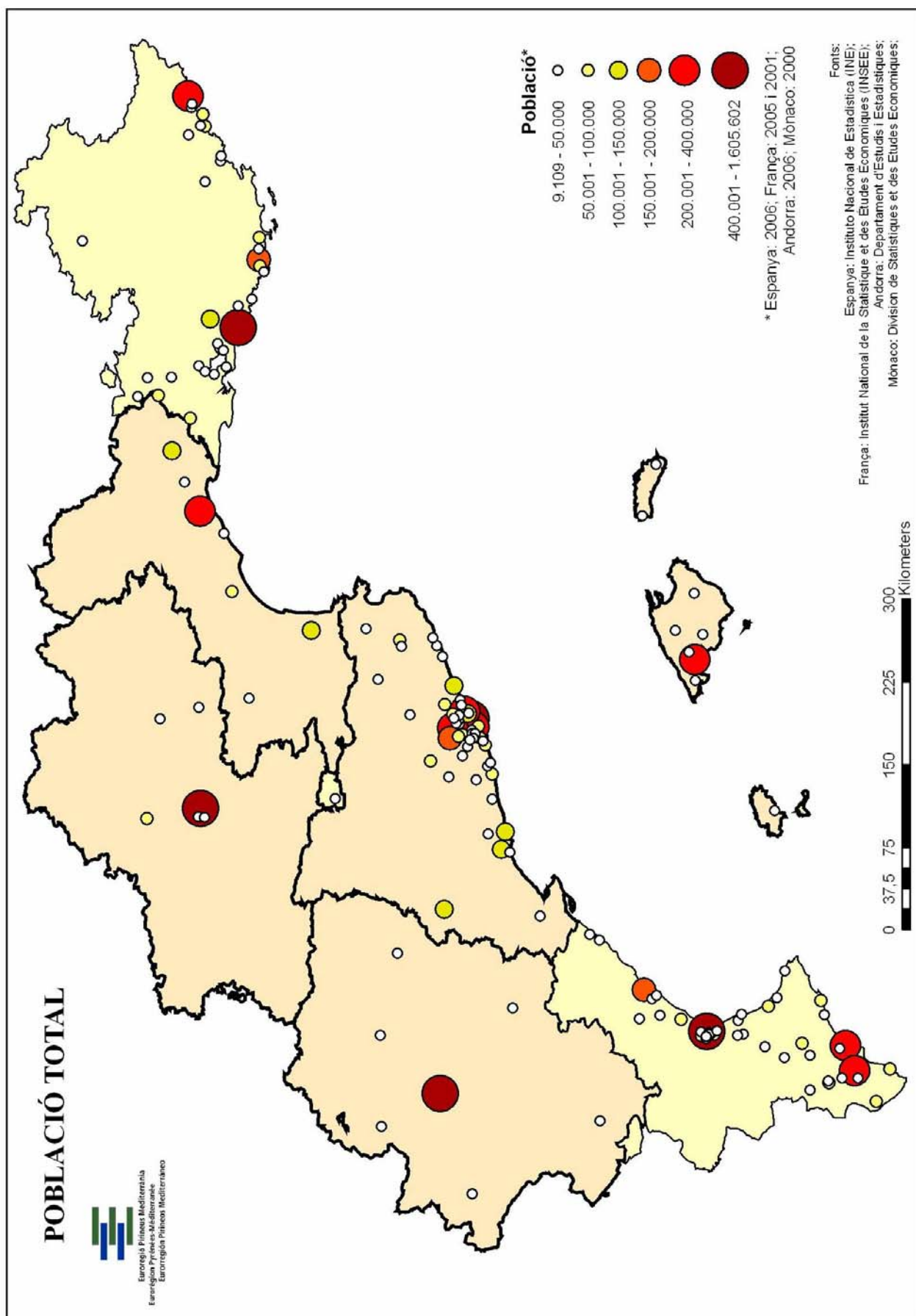
Les grans aglomeracions de les capitals regionals

EPM: pel que fa a les aglomeracions, dins l'EPM i del conjunt de l'Arc Mediterrani, el cas de Barcelona és, de llarg, el més destacat, ja que combina la dimensió del seu nucli principal amb la concentració més important de nuclis al seu entorn. També és rellevant el fet que tots els territoris tenen almenys un centre urbà destacat. Saragossa a Aragó, Tolosa a Migdia-Pirineus, i Palma a les Balears presenten una capital que concentra un percentatge molt elevat de la població urbana del seu territori. Al Llenguadoc-Rosselló, en canvi, el repartiment de la seva xarxa urbana és menys jeràrquic.

Resta de l'AM: en el cas del País Valencià i la PACA, aporten les aglomeracions de València i Marsella, només per sota de Barcelona. D'altra banda, també presenten una distribució més equilibrada de les xarxes urbanes respectives.

Predomini de la urbanització litoral

La segona característica és la urbanització preferentment litoral. En aquest sentit, el mapa mostra que aquest fenomen és força general en el conjunt de l'Euroregió i també dels territoris afins, i encara amaga el continu urbà que acaben de completar els municipis menors de 20.000 habitants, aquí no inclosos. En tot cas, apareixen certes discontinuïtats a l'àrea del Llenguadoc i al delta del Roine, degudes a les característiques físiques de la costa. També és manifest encara un salt entre Catalunya i el País Valencià per raons similars. Als territoris interiors es fa palès igualment l'important efecte que té l'orografia en el territori, no sols pel que fa a la barrera pirenaica, sinó també pel que fa a les grans extensions del Sistema Ibèric o dels relleus de les terres interiors de les regions franceses, molt accentuats, per exemple, a la Provença.

POBLACIÓ TOTAL

Ciutats de més de 800.000 habitants	EPM	Barcelona
	altres AM	Marseille, València
Ciutats entre 350.000 i 800.000 habitants	EPM	Zaragoza, Toulouse, Palma de Mallorca
	altres AM	
Ciutats entre 100.000 i 350.000 habitants	EPM	L'Hospitalet de Llobregat, Montpellier, Badalona, Sabadell, Terrassa, Nîmes, Tarragona, Lleida, Santa Coloma de Gramenet, Mataró, Perpignan, Reus
	altres AM	Nice, Alacant, Elx, Castelló de la Plana, Toulon, Aix-en-provence
Ciutats entre 40.000 i 100.000 habitants	EPM	Girona, Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Béziers, Manresa, Rubí, El Prat de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Viladecans, Granollers, Castelldefels, Cerdanyola del Vallès, Montauban, Mollet del Vallès, Huesca, Albi, Esplugues de Llobregat, Narbonne, Tarbes, Carcassonne, Calvià, Gavà, Sète, Castres, Eivissa, Sant Feliu de Llobregat
	altres AM	Torreveija, Avignon, Orihuela, Gandia, Torrent, Antibes, Cannes, Benidorm, Sagunt, Alcoi, La Seyne-sur-Mer, Paterna, Elda, Hyères, Arles, Fréjus, Grasse, Vila-real, Sant Vicent del Raspeig, Cagnes-sur-Mer, Martigues, Aubagne, Mislata, Alzira, Le Cannet, Dénia, Istres, Salon-de-Provence
Ciutats entre 20.000 i 40.000 habitants	EPM	Figueres, Alès, Vic, Blanes, Manacor, Igualada, Vilafranca del Penedès, Ripollet, Tortosa, Teruel, Lloret de Mar, Sant Adrià de Besòs, Montcada i Reixac, Colomiers, El Vendrell, Olot, Sant Joan Despí, Lluçmajor, Marratxí, Barberà del Vallès, Salt, Maó, Premià de Mar, Cambrils, Ciutadella de Menorca, Inca, Sant Vicenç dels Horts, Sant Pere de Ribes, Martorell, Sitges, Pineda de Mar, Sant Andreu de la Barca, Tournefeuille, Lunel, Rodez, Molins de Rei, Valls, Auch, El Masnou, Santa Perpètua de Mogoda, Millau, Muret, Blagnac, Cahors, Calatayud
	altres AM	Gap, Burjassot, Ontinyent, Vitrolles, Draguignan, Villena, Marignane, Six-Fours-les-Plages, Petrer, Borriana, Saint-Raphaël, Monaco, La Ciotat, La Vall d'Uixó, Saint-Laurent-du-Var, Xirivella, Alaquàs, Manises, La Vila Joiosa, Menton, Orange, Xàtiva, Crevillent, Aldaia, Sueca, Algemesí, Oliva, Carpentras, Novelda, Vinaròs, Cavaillon, La Garde, Vallauris, Quart de Poblet, Catarroja, Benicarló, Andorra la Vella, Miramas, Cullera, Ibi, Onda, La Valette-du-Var
Ciutats de menys de 20.000 habitants	EPM	Agde, Frontignan, Bagnols-sur-Cèze, Ejea de los Caballeros, Barbastro, Alcañiz, Pamiers, Mende, Foix
	altres AM	Digne-les-Bains

Fonts: Espanya INE 2006; França INSEE 2005; Departament d'Estudis i Estadístiques (Andorra) 2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques (Mònaco) 2000

Les ciutats es disposen en ordre d'importància decreixent dins de cada àmbit

1.1.2. Evolució de la població 1990-2006

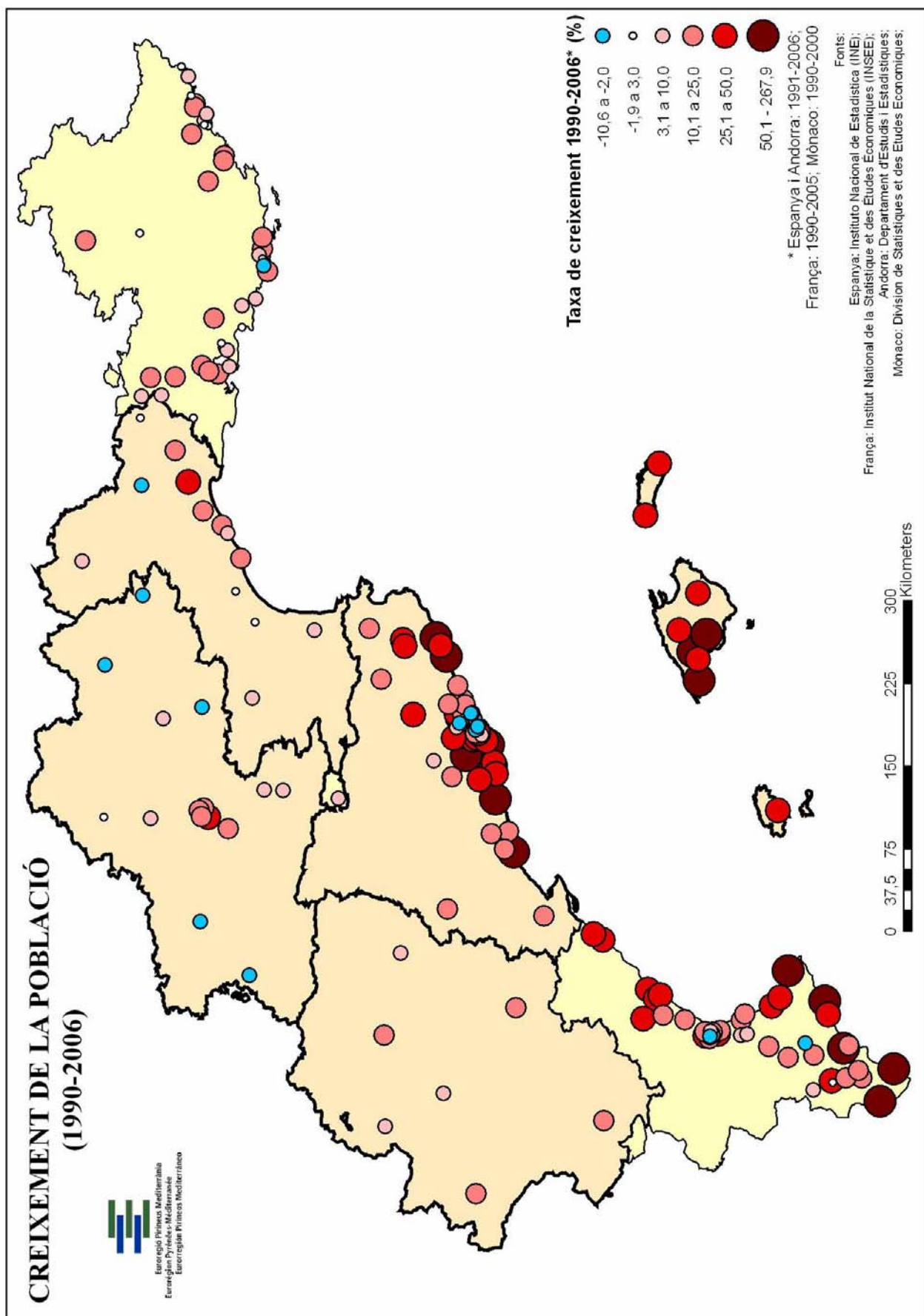
El creixement de la població per al període 1990–2006 manifesta dues tendències ben diferenciades, segons es mira el nord o el sud dels Pirineus. Així, a les regions franceses, tant de l'EPM com de la resta de l'AM, cal parlar de creixements moderats, mentre que, d'una forma generalitzada, les comunitats autònomes de l'Estat espanyol presenten creixements demogràfics molt notables. En aquest fenomen l'explicació es troba en la dinàmica diferenciada dels corrents migratoris internacionals, que en el cas de Catalunya i les Balears (dins l'EPM), i el País Valencià (resta de l'AM), es fan especialment palesos, i d'una manera molt marcada, en les seves façanes litorals.

Concentració del creixement a Catalunya i les Balears (EPM), i el País Valencià (resta de l'AM)

Més concretament, el quadre Creixement de població 1990–2001–2006 mostra que en els esmentats territoris de l'Estat espanyol hi ha fins a disset municipis que en aquest període han experimentat un increment demogràfic superior al 50% de la seva població, entre els quals hi ha els següents: Marratxi, Lloret de Mar, Calvià, el Vendrell, Sant Pere de Ribes, Cambrils, Sant Cugat del Vallès, Lluçmajor, Castelldefels, Sant Andreu de la Barca, Martorell i Pineda de Mar. Són municipis de menor població de forma molt majoritària ubicats al litoral o en zones prelitorals, i que han aconseguit tant el creixement fruit de la dinàmica turística com els efectes de la desconcentració demogràfica de les grans àrees urbanes. En aquest sentit, encara hi ha uns altres vint-i-nou municipis de perfil similar que han registrat creixements entre el 20 i el 50%. És remarcable que, en aquesta franja, hi ha també nuclis més grans, com ara Palma de Mallorca. També és cert, a més, que les ciutats metropolitanes que en termes absoluts han perdut població, l'estan recuperant en els darrers anys, clarament per efecte de la nova immigració laboral internacional.

Quan s'examina la distribució dels creixements a les ciutats de les regions franceses de l'EPM, en canvi, es posa de manifest la moderació dels creixements, que en cap cas superen el 50%. Cal destacar, però, l'excepció de Tolosa de Llenguadoc, capital que supera el 20%. Per contra, apareixen certs decreixements encara significatius en petites ciutats interiors de la regió de Migdia-Pirineus.

Dins la resta de l'AM, els increments es produeixen essencialment al País Valencià. Hi ha increments superiors al 50% a Torrevieja, Dénia, Sant Vicent del Raspeig, Benidorm i Orihuela. I vint municipis més (entre ells Castelló i Alacant) registren crescudes d'entre el 20 i el 50%. A la Provença, en canvi, la tendència és similar a la d'altres regions franceses de l'EPM.

CREIXEMENT DE POBLACIÓ (1990-2001-2006)*

EPM	Ciutats que guanyen població	Ciutats d'alt creixement (més del 50%)	Marratxí, Lloret de Mar, Calvià, El Vendrell, Sant Pere de Ribes, Cambrils, Sant Cugat del Vallès, Lluçmajor, Castelldefels, Sant Andreu de la Barca, Martorell, Pineda de Mar
		Ciutats de creixement mitjà (entre 20 i 50 %)	Sitges, Blanes, Tournefeuille, Manacor, Eivissa, Rubí, Vilanova i la Geltrú, Vic, Inca, Ripoll, Vilafranca del Penedès, Ciutadella de Menorca, Molins de Rei, Girona, Lunel, Sant, Vicens dels Horts, Maó, Santa Perpètua de Mogoda, Salt, Viladecans, Mollet del Vallès, Gavà, Terrassa, Palma de Mallorca, Sant Joan Despí, Premià de Mar, Alcañiz, Montcada i Reixac, Toulouse
		Ciutats de menor creixement (menys del 20%)	Blagnac, Olot, Tarragona, El Masnou, Colomers, Teruel, Frontignan, Montpellier, Mataró, Reus, Sant Feliu de Llobregat, Valls, Igualada, Calatayud, Figueres, Muret, Granollers, Agde, Lleida, Huesca, Nîmes, Ejea de los Caballeros, Zaragoza, Foix, Barbastro, Carcassonne, Mende, Sant Boi de Llobregat, Montauban, Pamiers, Narbonne, Cahors, Bagnols-sur-Cèze
		Ciutats que guanyen població, però en perden entre el primer i segon recompte demogràfic	Tortosa, Perpignan, Manresa, Sabadell, Sète, Albi, Cerdanyola del Vallès, Béziers, Badalona
	Ciutats que perden població	Ciutats que perden població, però que en guanyen entre el segon i tercer recompte demogràfic	Cornellà del Llobregat, El Prat de Llobregat, Barcelona, Esplugues de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Barberà del Vallès, L'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet
		Ciutats que perden població	Millau, Tarbes, Rodez, Alès, Castres, Auch
altres AM	Ciutats que guanyen població	Ciutats d'alt creixement (més del 50%)	Torreveija, Dénia, Sant Vicent del Raspeig, Benidorm, Orihuela
		Ciutats de creixement mitjà (entre 20 i 50 %)	Gandia, Paterna, Petrer, La Vila Joiosa, Benicarló, Oliva, Torrent, Vinaròs, Castelló de la Plana, Vila real, Burriana, Onda, Alaquàs, Saint-Laurent-du-Var, Aldaia, Catarroja, Crevillent, Ontinyent, Alacant, Manises
		Ciutats de menor creixement (menys del 20%)	Saint-Raphaël, Sueca, Novelda, Fréjus, Salon-de-Provence, Draguignan, Cullera, Istres, Elx, Grasse, Xàtiva, Six-Fours-les-Plages, La Garde, Cagnes-sur-Mer, Xirivella, Gap, Cavaillon, La Vall d'Uixó, Sagunt, Ibi, Aix-en-Provence, Mislata, Hyères, Carpentras, Burjassot, Miramas, Villena, Andorra la Vella, Algemesi, Alzira, València, Monaco, Martigues, Vallauris, Aubagne, La Valette-du-Var, Marnagane, La Ciotat, Antibes, Nice, Le Cannet, Elda, Vitrolles
		Ciutats que guanyen població, però en perden entre el primer i segon recompte demogràfic	Algemesi, Alzira, València, Orange, Avignon, Marseille, Cannes, Elda, Arles
	Ciutats que perden població	Ciutats que perden població, però que en guanyen entre el segon i tercer recompte demogràfic	Toulon, Quart de Poblet, Alcoi
		Ciutats que perden població	Digne-les-Bains, Menton, La Seyne-sur-Mer

* Els registres corresponen a 3 recomptes. Espanya i Andorra 1991, 2001 i 2006; França 1990, 1999 i 2005; Mònaco 1990 2000

Les ciutats es disposen en ordre d'importància decreixent dins de cada àmbit

Fonts: INE Espanya; INSEE França; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Mònaco

1.1.3. Població estrangera

La distribució de la població estrangera a les ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània i els territoris afins presenta un paral·lelisme important amb les dinàmiques del creixement demogràfic.

Migracions recents a la península Ibèrica

EPM: aquest fenomen ha estat molt important en la darrera dècada a les comunitats de l'Estat espanyol, especialment al litoral, i més moderadament a l'Aragó. En canvi, a les regions franceses de l'Euroregió el fenomen de la immigració internacional és avui molt menys important del que va ser fa unes dècades i, per tant, les estadístiques han tendit a mitigar-ho notablement, atès que una part important d'aquesta població i la seva descendència ha anat assolint ja la ciutadania francesa.

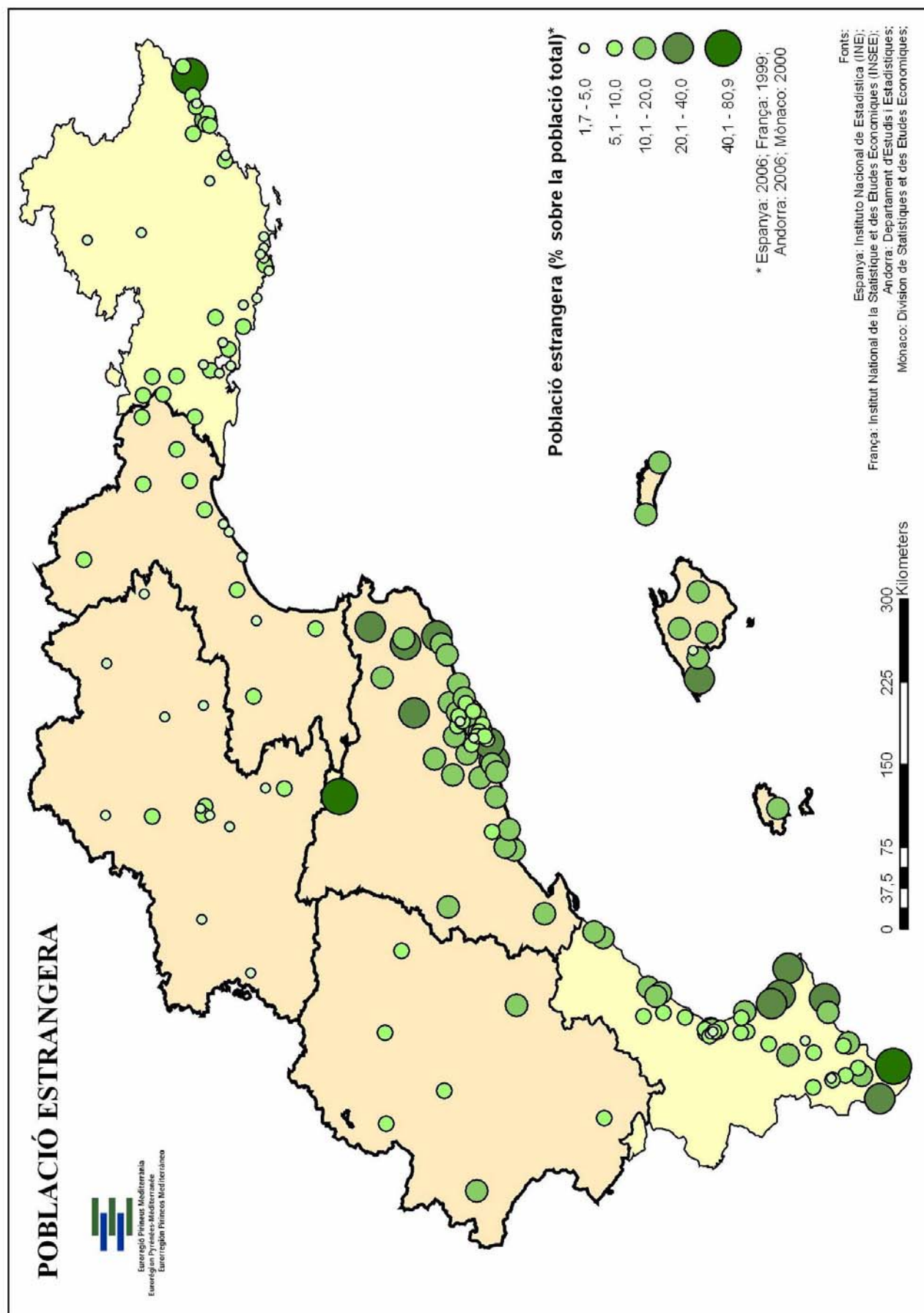
Aquesta explicació és igualment vàlida per a la resta de l'AM, amb un registre d'immigració recent intens a les ciutats del País Valencià, mentre que la Provença va incorporar aquesta població en una fase anterior.

La conclusió és, doncs, que es tracta d'un fenomen avui força consolidat en el conjunt del territori estudiat, i que encara pot registrar en els anys vinents alguns creixements significatius.

El mapa de població estrangera indica el percentatge que aquest segment representa sobre la població total de cada ciutat; d'aquesta manera, més que les xifres absolutes, es posa de manifest fins a quin punt aquest fenomen ha impactat respecte de cadascuna de les ciutats. En aquest sentit, es fa palès l'important impacte que es constata, dins l'EPM, en nombrosos nuclis de les Balears i a Andorra, així com al litoral català en general.

A la resta de l'AM, també es fa molt evident a les ciutats del sud del País Valencià.

D'altra banda, la distinció entre immigració comunitària i extracomunitària (vegeu els quadres) posa de manifest que el paper d'aquesta darrera té, en conjunt, un efecte més important sobre la xarxa urbana de l'EPM i dels territoris afins.

POBLACIÓ ESTRANGERA EXTRACOMUNITÀRIA

Ciutats amb més d'un 10 % d'immigrants extracomunitaris	EMP	Salt, Lloret de Mar, Vic, Figueres, Santa Coloma de Gramenet, l'Hospitalet de Llobregat, Olot, Torfosa, Martorell, Granollers, Eivissa, Vilafranca del Penedès, Castelldefels, Girona, Pineda de Mar, Calatayud, Mataró, Blanes, Lleida, Reus, Badalona, Inca, Barcelona, Cornellà de Llobregat, Cambrils, Mollet del Vallès, Manresa, El Vendrell, Maó, Rubí, Alcañiz, Premià de Mar, Sitges, Palma de Mallorca, Terrassa, Tarragona
	altres AM	Torreviñeja, Gandia, Castelló de la Plana, Benicarló, Benidorm, Dénia, Oliva, Borriana, Monaco, Orihuela, Vinaròs, València, Ontinyent, Vila-real, Xirivella
Ciutats entre 5 i 10 % d'immigrants extracomunitaris	EMP	Manacor, Esplugues de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Igualada, Valls, Sabadell, Montcada i Reixac, Sant Andreu de la Barca, Ripoll, Ejea de los Caballeros, Sant Pere de Ribes, Zaragoza, Huesca, Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Sant Boi de Llobregat, Montpeller, El Prat de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Calvià, Barbastro, Gavà, Lluçmajor, Ciutadella de Menorca, Teruel, El Masnou, Sant Vicenç dels Horts, Santa Perpètua de Mogoda, Sant Joan Despí, Viladecans, Sant Adrià de Besòs, Bagnols-sur-Cèze, Lunel, Béziers
	altres AM	Alacant, La Vila Joiosa, Onda, Mislata, Cullera, Crevent, Elx, Carpentras, Miramas, Xàtiva, Alzira, Ibi, Avignon, Torrent, Vallauris, Cavaillon, Orange, Burjassot, Novelda, La Vall d'Uixó, Algemesí, Sagunt, Catarroja, Paterna, Villena, Fréjus, Manises, Nice, Marseille, Andorra la Vella
Ciutats entre 2 i 5 % d'immigrants extracomunitaris	EMP	Nîmes, Toulouse, Perpignan, Barberà del Vallès, Alès, Carcassonne, Molins de Rei, Montauban, Narbonne, Agde, Colomiers, Foix, Pamiers, Martrixí
	altres AM	Elda, Le Cannet, Arles, Marnagane, Cannes, Grasse, Sant Vicent del Raspeig, La Seyne-sur-Mer, Quart de Poblet, Alaquàs, Martigues, Alcoi, Aix-en-Provence, Salon-de-Provence, Sueca, Aldaia, Toulon, Hyères, Antibes, Aubagne, Petrer, Vitrolles, Draguignan, Cagnes-sur-Mer, La Garde, Menton, Digne-les-Bains, Istres
Ciutats amb menys del 2 % d'immigrants extracomunitaris	EMP	Rodez, Muret, Tarbes, Mende, Castres, Millau, Blagnac, Frontignan, Tournefeuille, Albi, Auch, Cahors, Sète
	altres AM	Saint-Raphaël, La Ciotat, Saint-Laurent-du-Var, Gap, La Valette-du-Var, Six-Fours-les-Plages

Les ciutats es disposen en ordre d'importància decreixent dins de cada àmbit

Fons: INE Espanya; INSEE França; Dep. d'Estudis i Estadístiques Andorra; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Monaco

POBLACIÓ ESTRANGERA COMUNITÀRIA

Ciutats amb més d'un 10 % d'immigrants comunitaris	EMP	Calvià, Sitges, Lluçmajor
	altres AM	Monaco, Andorra la Vella, Torrevieja, Orihuela, Dénia, Benidorm
Ciutats entre 3 i 10 % d'immigrants comunitaris	EMP	Lloret de Mar, Castelldefels, Manacor, Mende, Cambrils, Eivissa, Sant Pere de Ribes, Sant Cugat del Vallès, Ciutadella de Menorca, Palma de Mallorca, Foix, Maó, Blanes, Perpignan
	altres AM	Oliva, La Vila Joiosa, Menton, Cullera, Antibes, Vallauris, Vinars, Gandia, Grasse
Ciutats entre 1 i 3 % d'immigrants comunitaris	EMP	Sète, Barcelona, Colomiers, Tarbes, Tournefeuille, Pineda de Mar, Cahors, Lunel, Gavà, Marratxí, El Masnou, Figueres, Inca, Muret, Agde, Albi, El Vendrell, Auch, Girona, Vilanova i la Geltrú, Castres, Tortosa, Toulouse, Esplugues de Llobregat, Montauban, Narbonne, Millau, Pamiers, Montpelier, Béziers, Cerdanyola del Vallès, Rodez, Blagnac, Tarragona, Nîmes, Frontignan, Premià de Mar, Bagnols-sur-Cèze, Carcassonne, Sant Joan Despi
	altres AM	Le Cannet, Benicarló, Cannes, Alacant, Cagnes-sur-Mer, Crevillent, Nice, Cavallon, Saint-Raphaël, Fréjus, Saint-Laurent-du-Var, Aix-en-Provence, Carpentras, Sagunt, Draguignan, Sueca, Gap, Paterna, Arles, La Ciotat, Borriana, Istres, Miramas, Avignon, Marignane, Eix, Ontinyent, València, Digne-les-Bains, Sant Vicent del Raspeig, Torrent, Xàtiva, Orange, Alzira, Aubagne, Hyères, Novelda, Salon-de-Provence, Martigues

Les ciutats es disposen en ordre d'importància decreixent dins de cada àmbit

Fonts: INE Espanya 2006; INSEE França 1999; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Monaco

1.2. Comunicacions

1.2.1. Ciutats amb aeroport

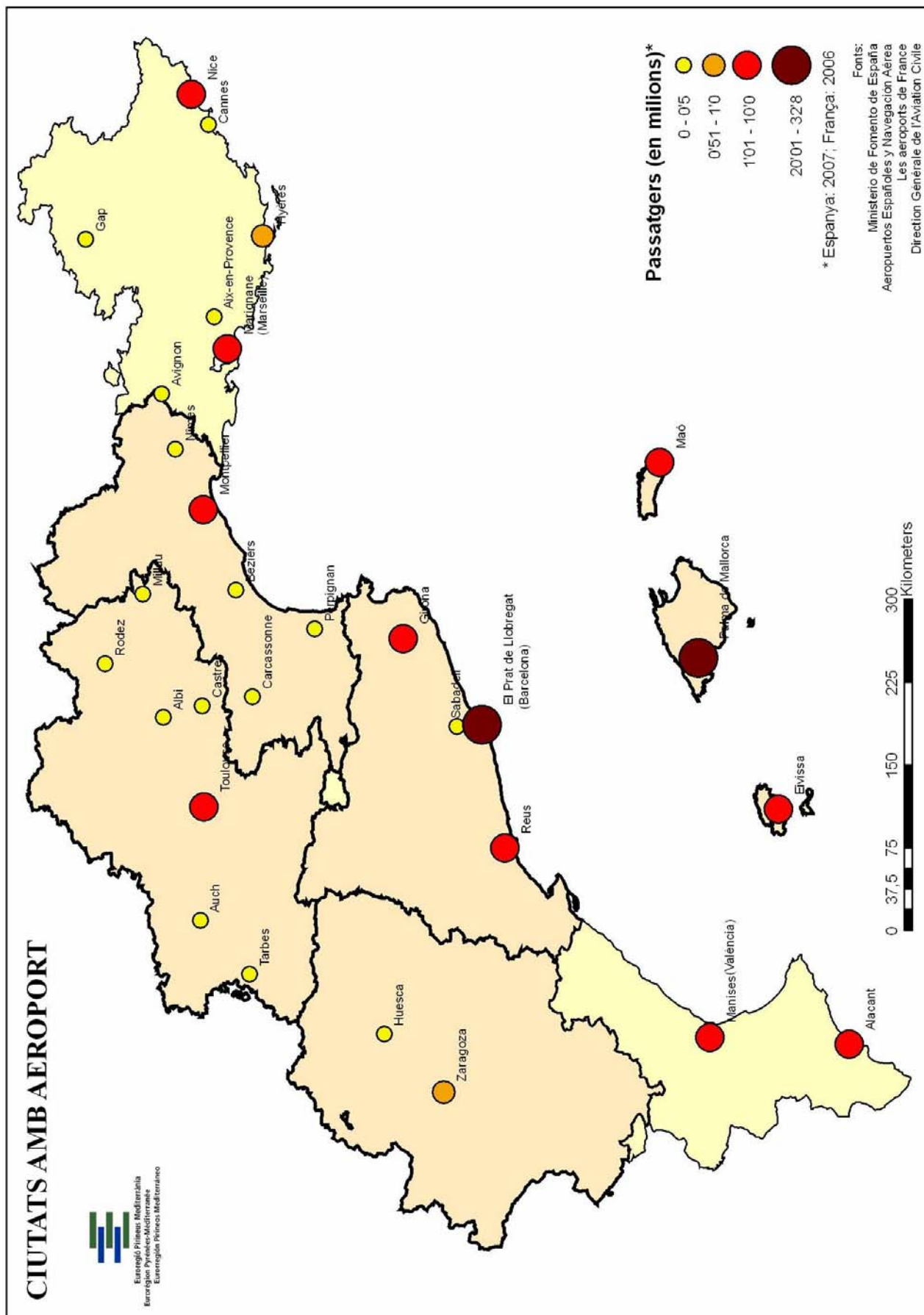
L'indicador de les ciutats que acullen aeroports, elaborat també a partir de diferents fonts ministerials sobre infraestructures i transports, inclou un seguit de ciutats mitjanes que disposen en el seu municipi d'una instal·lació aeroportuària amb un mínim de reconeixement i dimensió. En aquest sentit, es produeixen algunes distorsions, com el fet que en alguns casos es localitzen aeroports de dimensió internacional que corresponen en realitat a l'àrea d'influència de grans ciutats. Tampoc queda prou reflectit el fet que moltes ciutats disposin d'un aeroport en la seva proximitat, encara que no sigui en el seu municipi. Tot i així, és interessant aquesta primera aproximació al mapa aeroportuari de les ciutats mitjanes.

Grans aeroports i aeroports de segon ordre

Ciutats que acullen aeroports internacionals: en primer lloc, cal esmentar les ciutats que acullen aeroports internacionals, amb un moviment anual de passatgers superior als vint milions. Es tracta de l'aeroport de Barcelona (el Prat) i el de Palma.

A continuació, es dona una distribució equilibrada de les ciutats mitjanes amb aeroports de segon ordre: és especialment interessant el conjunt de ciutats que registren un moviment entre un i deu milions de passatgers anuals, i que representarien amb més precisió la xarxa d'aeroports de segon ordre que es correspondrien a les ciutats mitjanes. La seva ubicació és sobretot litoral, amb l'excepció del de Tolosa-Blagnac. L'aeroport de Saragossa, en canvi, mostra un dinamisme menor, amb un moviment lleugerament superior al mig milió de passatgers, i en un nivell semblant al de Toló.

Per últim, hi ha una xarxa notable d'aeroports menors que donen servei a un nombre notable de petites ciutats. La seva ubicació és gairebé exclusivament en les regions franceses, cosa que respon a un model descentralitzat. Destaquen sobretot els de Tarbes, Perpinyà, Carcassona, Nîmes i Rodès (tots ells entre els cent mil i el mig milió de passatgers).

AEROPORTS - MOVIMENT DE PASSATGERS ANUAL Euroregió Pirineus Mediterrània		
Ciutat	Regió	Passagers anual
El Prat de Ll. (Barcelona)	Catalunya	32.800.570
Palma de Mallorca	Illes Balears	23.227.983
Blagnac (Toulouse)	Midi-Pyrénées	5.899.070
Vilobí d'Onyar (Girona)	Catalunya	4.848.619
Sant Josep de sa Talaia (Eivissa)	Illes Balears	4.765.121
Maó	Illes Balears	2.776.610
Mauguio-Carnon (Montpellier)	Languedoc-Roussillon	1.322.966
Reus	Catalunya	1.305.894
Zaragoza	Aragón	512.184
Juillan (Tarbes)	Midi-Pyrénées	449.047
Rivesaltes (Perpignan)	Languedoc-Roussillon	447.203
Carcassonne	Languedoc-Roussillon	427.547
Saint-Gilles (Nîmes)	Languedoc-Roussillon	226.664
Salles-la-Source (Rodez)	Midi-Pyrénées	148.154
Vias (Béziers)	Languedoc-Roussillon	46.440
Labruguière (Castres)	Midi-Pyrénées	20.556
Auch	Midi-Pyrénées	17.225
Monflorite (Huesca)	Aragón	1.195
Le Séquestre (Albi)	Midi-Pyrénées	69
Millau (Larzac)	Midi-Pyrénées	16
Sabadell	Catalunya	0

AEROPORTS - MOVIMENT DE PASSATGERS ANUAL altres Arc Mediterrani		
Ciutat	Regió	Passagers anual
Nice	Provence-Alpes-Côte d'Azur	9.926.252
Elx (Alacant)	Comunitat Valenciana	9.120.819
Marignane (Marseille)	Provence-Alpes-Côte d'Azur	5.958.171
Manises (València)	Comunitat Valenciana	5.929.916
Hyères (Toulon)	Provence-Alpes-Côte d'Azur	635.522
Montfavet (Avignon)	Provence-Alpes-Côte d'Azur	81.852
Aix-en-Provence	Provence-Alpes-Côte d'Azur	67.198
Cannes	Provence-Alpes-Côte d'Azur	20.360
Tallard (Gap)	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.657

Fonts: Espanya (2007): Ministerio de Fomento de España, Aeropuertos Españoles y Navegación Aérea; França (2006): Les aeroports de France, Direction Générale de l'Aviation Civile

1.2.2. Ciutats portuàries

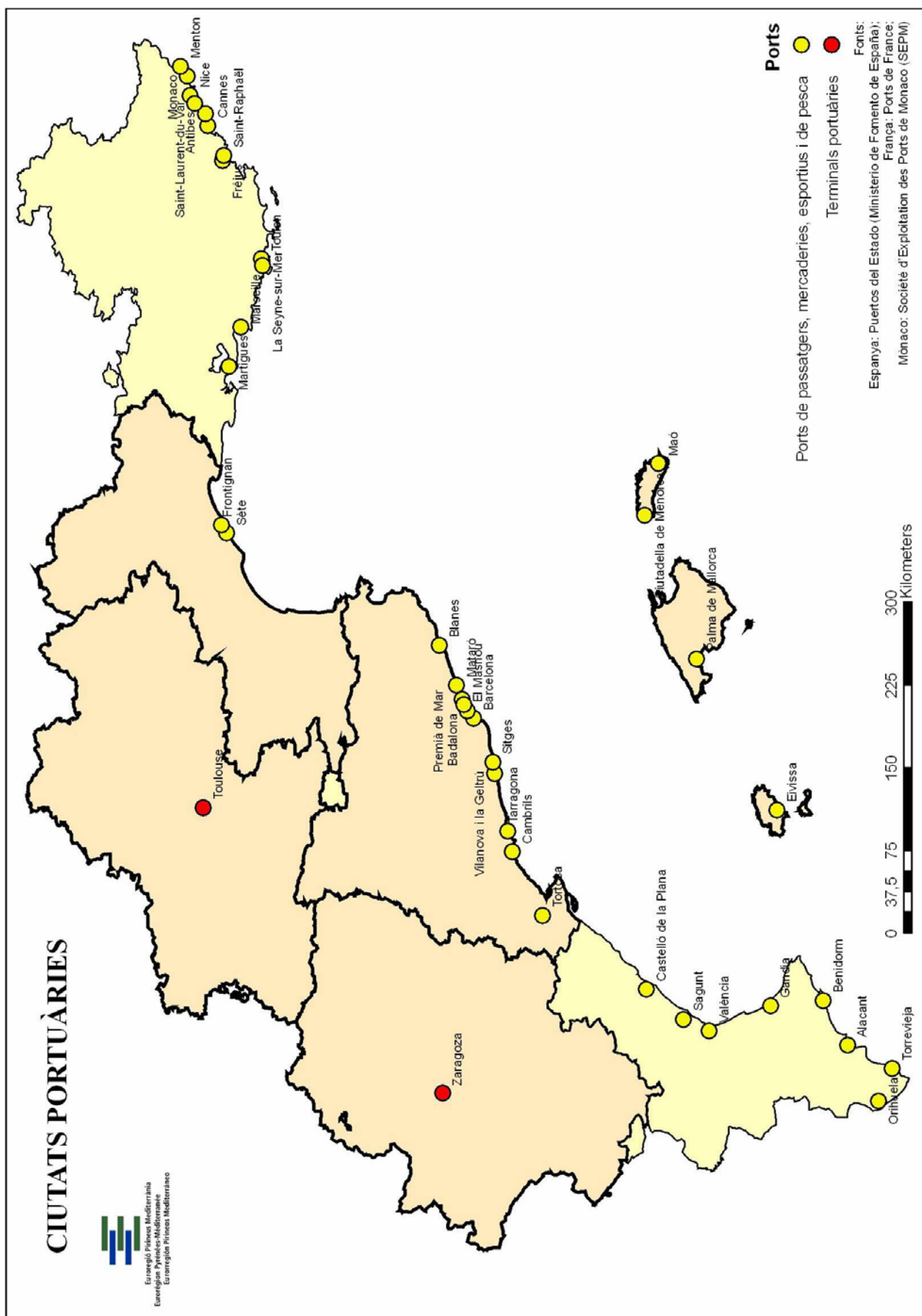
La informació sobre les instal·lacions portuàries s'ha obtingut igualment a partir dels diferents ministeris i organismes amb competències sobre ports dels respectius estats. En aquest cas, l'indicador sí que reflecteix sobretot la funció urbana de les ciutats assignades, que té un impacte important sobre les seves economies i estructures socials, sense perdre de vista que normalment el hinterland de les instal·lacions portuàries d'aquestes dimensions també supera la dimensió municipal. S'han cartografiat només els ports amb un moviment suficient de passatgers i/o mercaderies.

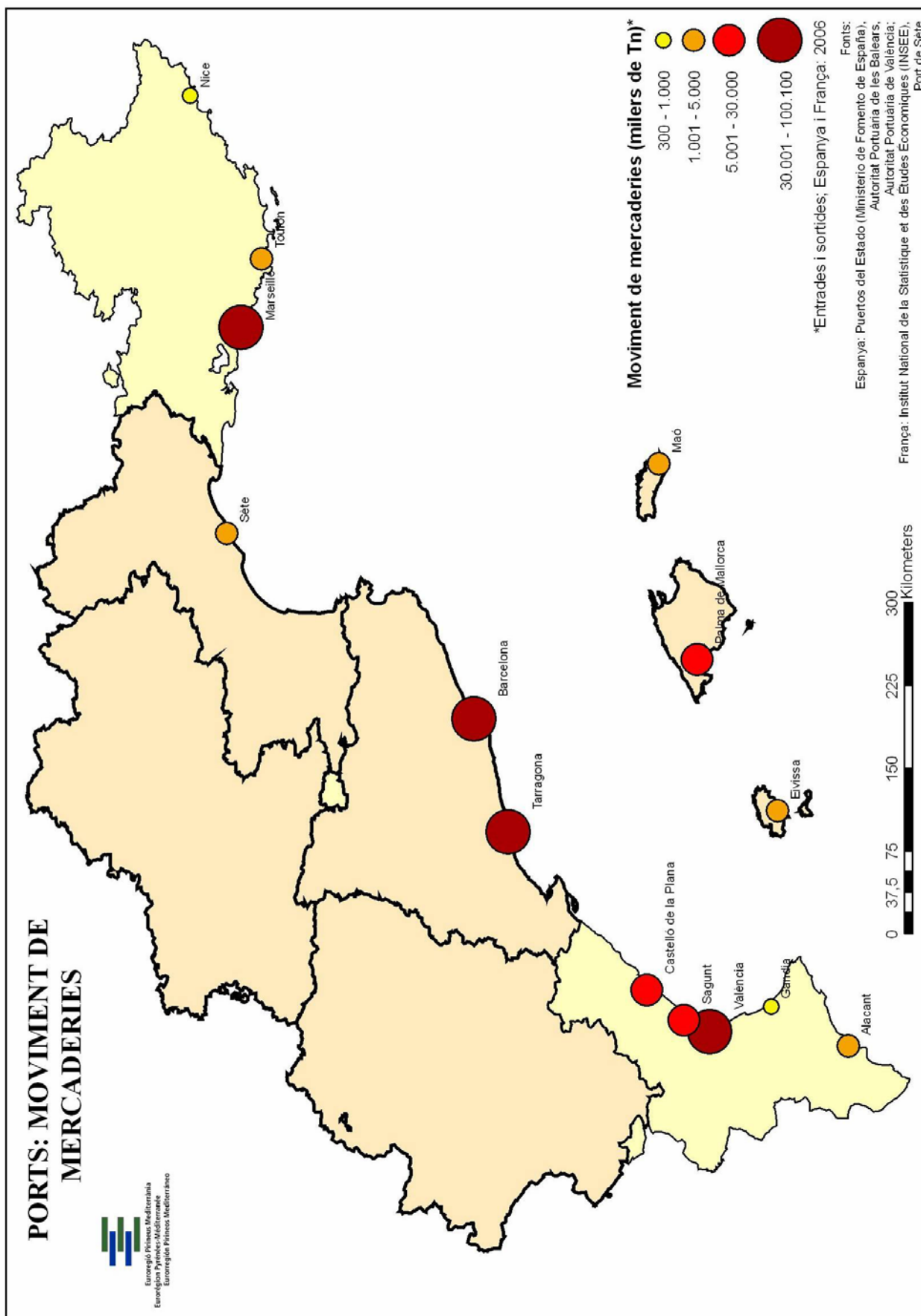
Ports internacionals i de segon ordre

Com en el cas dels aeroports, hi ha a més alguns ports amb una entitat molt superior a la de la resta, com ara Barcelona, Marsella, València, Tarragona o Sagunt. En gairebé tots els casos es corresponen a les grans capitals regionals.

Així mateix, hi ha una malla de ciutats portuàries de segon ordre: a primera vista, el mapa de les ciutats portuàries presenta una veritable malla de ports de segon ordre que ressegueix tot el litoral de l'Euroregió i territoris afins, i que expressa, com pocs indicadors fan, el potencial d'intercanvi econòmic que poden desenvolupar, dins les seves dimensions, el conjunt de ciutats estudiat. Així, aquests punts de suport a la xarxa portuària principal es troben des d'Alacant fins a Niça i Mònaco, passant pels ports de les Illes. Tot i això, cal esmentar la presència més escassa al Llenguadoc d'aquest tipus de ports. La configuració de la costa hi ha contribuït, malgrat el paper històric que havien tingut les ciutats d'aquesta àrea. En canvi, sí que apareixen diversos ports a la Provença (Toló, Canes, Niça). Val la pena recalcar que, com en el cas dels aeroports de segon ordre, el potencial futur d'aquestes instal·lacions, tant pel volum, com per la diversificació de les seves activitats, és considerable.

Finalment, s'ha d'esmentar el paper creixent dels anomenats "ports interiors" o "ports secs", que funcionen de manera plenament integrada als ports del litoral a efectes de logística de mercaderies: dins l'Euroregió, Saragossa i Tolosa han experimentat un fort desenvolupament en aquest àmbit.

PORTS - MOVIMENT DE MERCADERIES ANUAL (Tones) Euroregió Pirineus Mediterrània		
Ciutat	Regió	Mercaderies anual
Barcelona	Catalunya	46.406.119
Tarragona	Catalunya	31.327.849
Palma de Mallorca	Illes Balears	6.877.531
Sète	Languedoc-Roussillon	3.420.413
Eivissa	Illes Balears	1.584.910
Maó	Illes Balears	1.023.325

PORTS - MOVIMENT DE MERCADERIES ANUAL (Tones) altres Arc Mediterrani		
Ciutat	Regió	Mercaderies anual
Marseille	Provence-Alpes-Côte d'Azur	100.100.000
València	Comunitat Valenciana	40.061.000
Castelló de la Plana	Comunitat Valenciana	13.257.604
Sagunt	Comunitat Valenciana	6.748.000
Alacant	Comunitat Valenciana	3.653.117
Toulon	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.100.000
Gandia	Comunitat Valenciana	476.000
Nice	Provence-Alpes-Côte d'Azur	300.000

Font: Espanya (2006): Puertos del Estado (Ministerio de Fomento), Autoritat Portuària de les Balears, Autoritat Portuària de Valencia; França (2006): INSEE, Port de Sète

1.3. Innovació

1.3.1. Parcs científics i tecnològics i centres d'innovació

S'ha recollit la informació sobre parcs tecnològics i centres d'innovació a partir dels organismes estatals i regionals, i altres associacions, específicament dedicades a aquestes qüestions. El resultat ha estat un mapa on predomina la dispersió d'aquest tipus d'infraestructures en el conjunt de l'Euroregió i, quant a l'especialització, una diversificació però amb clares diferències a escala regional.

Predomini de dos models territorials de localització

Dins el panorama de generalització de les infraestructures de suport a la innovació es pot destacar l'existència de dispersió de la seva localització en el conjunt de l'àrea d'estudi. Si s'estudia amb més detall, s'observa l'aparició de diferents densitats a escala regional.

EPM: la regió amb una concentració més gran és Catalunya, en especial la Regió Metropolitana de Barcelona i les àrees urbanes properes (Tarragona-Reus, Manresa, Igualada i Girona). En menor mesura cal afegir també l'àrea de Montpeller. En canvi, les regions de l'interior presenten una densitat menor, tot i que és ben visible la planificació descentralitzada d'aquestes infraestructures (sobretot a l'Aragó i Migdia-Pirineus). Però són les capitals regionals, Saragossa i Tolosa, les que concentren un nombre més gran de centres de recerca i, en el darrer cas, en bona part també l'especialització en el sector de l'aeronàutica.

Resta de l'AM: el País Valencià i l'àrea metropolitana de València i les comarques de tradició industrial entre València i Alacant, així com Marsella i les ciutats que li són properes apleguen el major nombre de centres d'innovació. En el cas provençal, però, s'ha de remarcar especialment el complex de recerca tecnològica desenvolupat entorn a Antibes-Grasse-Canes.

Diferències significatives en l'especialització de les ciutats i les regions

De forma aproximada es poden observar tres perfils urbans i regionals d'especialització dels parcs tecnològics i científics, i dels centres d'innovació, malgrat que en conjunt l'Euroregió es pot caracteritzar per un alt grau de diversificació, comparable al d'altres clústers tecnològics i innovadors del centre d'Europa.

EPM: en primer lloc, es fa palès un perfil de diversificació en les ciutats principals: Barcelona (i Cerdanyola del Vallès), Saragossa i Tolosa, com a conseqüència de la concentració en aquestes ciutats d'un gran nombre d'infraestructures i, per tant, d'empreses i centres de recerca especialitzats cada un d'ells en àrees temàtiques diferents. Tanmateix, s'ha de subratllar la presència molt significativa de les principals activitats altament intensives en coneixements i tecnologia (aeronàutica, nanotecnologia, biotecnologia i biomedicina...), que també són presents de manera important a la resta de Catalunya. És interessant veure que hi ha àrees amb temàtiques coincidents, com és el cas dels centres dedicats al medi ambient de Perpinyà, Girona i Manresa, que suggereix la possibilitat d'establir llaços de cooperació.

Una segona pauta que cal destacar és la coincidència entre l'especialització econòmica tradicional de la regió i la de les infraestructures implantades. És el cas de l'especialització en productes i tecnologies industrials i de la construcció, en química i en agroalimentació a les ciutats de Catalunya i de Migdia-Pirineus i el Llenguadoc-Rosselló.

Per a la resta de l'AM, les especialitats semblen estar relacionades estretament amb les activitats productives dels entorns geogràfics on s'ubiquen els centres: al País Valencià, activitats industrials diverses al voltant dels sectors alacantins en fase de transformació, i recerca vinculada a la construcció (ceràmiques) a l'àrea de Castelló, i també presència del sector agroalimentari; a la PACA, energia, aeronàutica, noves tecnologies, medi ambient... Aquests perfils s'expliquen, per als casos valencià i de les diverses regions franceses, per les polítiques d'R+D+I aplicades, que tenen com a objectius potenciar la innovació a partir dels recursos locals i aplicar els resultats en les economies locals.

En darrer lloc, la distribució de les especialitzacions també mostra les diferències en l'orientació de les polítiques públiques en matèria d'R+D+I. Mentre que a l'Estat espanyol es fa molt d'èmfasi en els serveis a les empreses innovadores i no tant en les activitats innovadores en elles mateixes, a l'Estat francès l'orientació és justament la contrària. No obstant això, una anàlisi més profunda mostraria diferències significatives en les orientacions a escala regional, particularment en el cas espanyol, atès el grau més elevat d'autonomia regional.

1.4. Economia

1.4.1. Població ocupada per grans sectors d'activitat

Especialitzacions segons el pes del sector, ponderat entre les diferents ciutats

La distribució de les ciutats segons el pes de la seva població ocupada per sectors d'activitat (serveis, construcció, indústria i agricultura i pesca) permet establir certes especialitzacions a escala regional. Llevat d'algunes poques excepcions, el sector predominant són els serveis. En canvi, l'anàlisi recull el sector amb un pes rellevant en funció de la població ocupada i en relació amb el que succeeix en el conjunt de ciutats. La informació sobre la població ocupada és útil per a aproximar-se al tipus d'activitat que es produeix a les ciutats. Tot i que convé no oblidar que una part de la població ocupada del municipi treballa sovint en un altre sector diferent (això és més accentuat en les àrees metropolitanes), també és cert que en molts casos la coincidència entre residència i lloc de treball és elevada.

La meitat de les ciutats de l'Euroregió i de l'AM destaquen molt en els serveis, amb perfils diversos

A l'EPM el grup més nombrós de ciutats s'ajusta a un predomini molt elevat dels serveis (amb més del 68,5% de la població ocupada). Aquest grup es distribueix per totes les regions de l'Euroregió, tot i que de manera molt desigual i polaritzada entre les ciutats del Llenguadoc-Rosselló i Migdia-Pirineus, d'una banda, i les de la resta, de l'altra. Així, a Montpeller, Auch, Nîmes i Carcassona se supera el 85% d'ocupats en els serveis. Les ciutats amb percentatges més elevats de les Balears (Calvià, 83%, i Palma, 78%) i Catalunya (Sitges, 80%, i Lloret de Mar, 79%) estan clarament associades al turisme. A Aragó, en canvi, Alcanyís (75%) i Osca (74%) responen més a perfils de petits centres de serveis amb escassa indústria.

A la resta de l'AM es compten fins a vuit ciutats per sobre del 85% d'ocupats en els serveis, totes elles ubicades a la Provença. I, encara més, de les quaranta ciutats per sobre del 71%, tan sols tres són valencianes (Benidorm, 84%; Alacant, 78%, i València, 75%), a les quals cal afegir Mònaco (84%) i Andorra la Vella (79%). Les trenta-cinc ciutats restants indiquen, doncs, un decantament important de la PACA cap al sector terciari.

Cal tenir present que els perfils d'aquests serveis varien substancialment d'unes ciutats a unes altres, i van des del subsector turístic fins a l'administratiu, comercial, cultural i educatiu, etc.

Ciutats vinculades a l'activitat industrial (més del 21,5%)

El sector industrial també té un pes molt destacat. Igual que l'anterior, la seva localització també és molt desigual.

EPM: en aquest cas, la ubicació més important d'ocupats industrials és a Catalunya, tant pel que fa a l'EPM, com pel que fa als territoris veïns. Són catalanes trenta-sis de les quaranta-quatre ciutats de l'Euroregió que superen el 21,5%: Mollet del Vallès (42%) i Rubí (41%) són les més destacades. Val la pena esmentar, però, el perfil industrial de Saragossa, per la considerable concentració econòmica respecte a la mateixa regió: la capital aragonesa assoleix un 23% d'ocupació industrial. També a l'Aragó, Ejea de los Caballeros (24%) i Barbastro (23%) tenen ocupacions significatives. A les Balears és Inca (23%) l'única ciutat amb un pes industrial notable, mentre que a Migdia-Pirineus, en l'entorn metropolità de Tolosa, apareixen Tournefeuille i Colomiers, amb un 22% cadascuna.

A la resta de l'AM, ara destaca netament (en contrast amb el que s'ha vist en els serveis) el País Valencià, que acapara les vint-i-vuit ciutats amb més proporció d'ocupats industrials, en alguns casos extraordinàriament elevades: fins a nou ciutats estan per damunt del 40%, destaquen Petrer i Ibi (56%), i Elda i Onda (51%). A la PACA, només Martigues assoleix un 21,5%.

Ciutats on el pes de la construcció supera el 10%

Aquest indicador és un retrat de la intensa activitat constructora i immobiliària en el litoral mediterrani dels territoris de l'Estat espanyol i d'Andorra, ja que la quasi totalitat d'aquestes ciutats s'hi concentren. En bona part dels casos s'associa al sector turístic, i en d'altres, als processos de desconcentració urbana i demogràfica, com en el cas de l'àrea metropolitana de Barcelona cap a les ciutats gironines i tarragonines.

Dins l'Euroregió, són quaranta-quatre les ciutats que superen el 10%, de les quals tan sols un petit nucli (Mende, 12%) correspon a regions del costat francès. Dues ciutats mallorquines encapçalen el rànquing (Inca i Manacor, 19%), i hi ha set ciutats balears més sobre el llindar del 10%. Cal afegir-hi les vint-i-nou catalanes i les cinc aragoneses.

La llista de ciutats de la resta de l'AM (trenta-una) està formada quasi exclusivament per nuclis valencians, amb l'excepció d'Andorra la Vella. Cap representació, doncs, de la Provença.

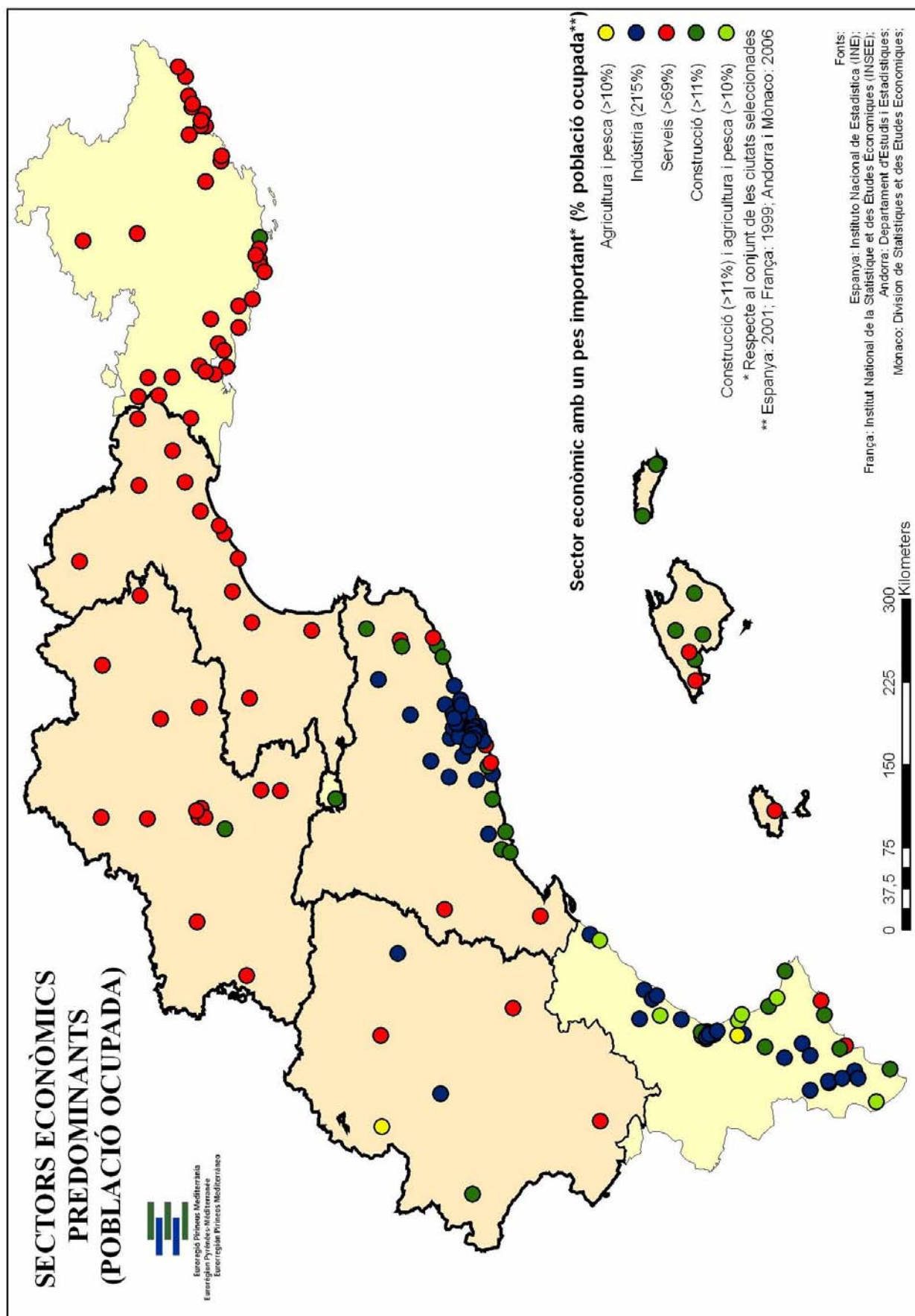
Ciutats amb més d'un 3 % de població ocupada en el sector primari

La llista de ciutats de l'EPM per damunt d'aquest llindar és de divuit, entre les quals destaca el 18% d'Ejea de los Caballeros, a l'Aragó, molt per sobre de la segona ciutat, Tortosa (7%). Per

regions, hi ha cinc ciutats aragoneses (de les set que s'han estudiat), sis de catalanes, una de balear, quatre del Llenguadoc i dues de Migdia-Pirineus.

A la resta de l'AM es compten fins a vint-i-vuit ciutats per sobre del 3%, de les quals set, totes valencianes, superen el 10%, i Algemesí arriba al 19%. Fins a vint-i-tres ciutats són del País Valencià, principalment a les comarques centrals i d'Alacant, i cinc més de la Provença.

És molt significatiu que gairebé en totes aquestes ciutats la construcció superi també el llindar corresponent i, de fet, en pocs casos l'agricultura és superior a aquest sector.

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR SERVEIS* (>68,5% de la pob. ocupada)

Euroregió Pirineus Mediterrània

Ciutat	Regió	Serveis	Agric. i pesca	Indústria	Construcció
Montpellier	L-R	88,70	0,60	6,20	4,50
Auch	M-P	87,00	2,00	6,50	4,50
Nîmes	L-R	85,30	1,40	8,40	4,90
Carcassonne	L-R	85,00	1,90	7,70	5,50
Perpignan	L-R	84,40	2,70	6,70	6,30
Albi	M-P	83,30	0,80	11,00	5,00
Toulouse	M-P	83,10	0,30	12,50	4,10
Calvià	IB	82,93	1,49	4,56	11,02
Foix	M-P	82,80	1,50	9,20	6,50
Tarbes	M-P	82,40	0,70	12,30	4,60
Sète	L-R	82,40	4,30	7,90	5,40
Agde	L-R	82,10	4,00	6,50	7,50
Narbonne	L-R	81,90	2,90	9,00	6,20
Cahors	M-P	81,40	1,40	12,40	4,80
Béziers	L-R	81,20	2,80	8,80	7,20
Montauban	M-P	80,60	3,40	11,90	4,20
Rodez	M-P	80,50	0,90	13,40	5,10
Sitges	Cat	80,06	0,94	13,75	7,13
Frontignan	L-R	79,20	3,50	11,70	5,60
Mende	L-R	78,90	2,10	6,60	12,40
Lloret de Mar	Cat	78,52	1,39	7,49	12,60
Palma de Mallorca	IB	78,02	1,09	7,39	13,50
Alès	L-R	77,50	1,40	15,20	5,80
Blagnac	M-P	77,30	0,60	19,40	2,80
Muret	M-P	77,00	0,80	15,70	6,50
Eivissa	IB	76,84	1,14	6,30	15,71
Marratxí	IB	76,37	1,35	9,86	12,44
Pamiers	M-P	75,60	3,10	15,50	5,80
Barcelona	Cat	75,52	0,36	17,98	6,12
Alcañiz	Ar	74,49	7,21	18,31	13,75
Teruel	Ar	74,36	2,00	14,41	9,23
Castres	M-P	74,30	1,20	20,10	4,40
Tournefeuille	M-P	74,30	0,30	21,60	3,90
Huesca	Ar	74,10	4,00	11,46	10,44
Millau	M-P	73,70	2,30	15,00	9,00
Lunel	L-R	73,70	4,40	12,50	9,50
Girona	Cat	73,60	1,10	16,40	8,90
Colomiers	M-P	72,90	0,40	21,60	5,10
Maó	IB	72,81	2,32	10,75	14,12
Sant Cugat del Vallès	Cat	72,60	0,60	21,10	5,70
Llucmajor	IB	72,25	2,59	8,96	16,20
Lleida	Cat	71,40	4,20	13,10	11,30
Bagnols-sur-Cèze	L-R	70,90	3,00	18,90	7,20
Castelldefels	Cat	70,10	0,60	17,80	11,50
Figueres	Cat	68,97	2,34	15,72	12,97

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR SERVEIS (>68,5% de la pob. ocupada)*
altres Arc Mediterrani

Ciutat	Regió	Serveis	Agric. i pesca	Indústria	Construcció
Digne-les-Bains	PACA	88,40	1,10	5,00	5,50
Draguignan	PACA	86,20	1,60	4,70	7,50
Marseille	PACA	86,10	0,30	9,10	4,50
Cannes	PACA	85,90	1,20	8,30	4,60
Menton	PACA	85,50	0,50	8,10	5,90
Nice	PACA	85,40	0,80	8,10	5,60
Toulon	PACA	85,20	0,70	9,10	5,00
Aix-en-Provence	PACA	85,20	1,00	10,20	3,60
Gap	PACA	84,50	1,80	7,40	6,30
La Valette-du-Var	PACA	84,30	1,10	10,80	3,70
Benidorm	CV	83,98	1,12	5,18	9,72
Monaco	Mon	83,89	0,14	8,14	7,83
Saint-Raphaël	PACA	83,30	1,70	7,50	7,50
Antibes	PACA	83,10	2,00	10,20	4,70
Avignon	PACA	82,90	2,30	9,60	5,30
Saint-Laurent-du-Var	PACA	82,90	1,60	10,10	5,40
La Garde	PACA	82,70	1,70	10,00	5,60
Le Cannet	PACA	82,60	1,20	10,00	6,10
Cagnes-sur-Mer	PACA	82,40	1,70	9,80	6,00
Hyères	PACA	81,90	6,00	7,00	5,20
Fréjus	PACA	81,00	2,80	7,20	8,90
Six-Fours-les-Plages	PACA	81,00	1,30	11,00	6,70
La Seyne-sur-Mer	PACA	80,50	0,50	12,30	6,70
Vitrolles	PACA	80,10	0,60	14,40	4,90
Vallauris	PACA	80,00	2,30	10,40	7,30
Salon-de-Provence	PACA	79,50	2,20	14,00	4,30
Andorra la Vella	And	79,32	0,33	4,42	15,92
Aubagne	PACA	79,30	1,60	13,90	5,30
Alacant	CV	78,27	1,25	10,38	10,10
Cavaillon	PACA	77,90	6,20	9,10	6,80
Orange	PACA	77,80	4,80	11,20	6,20
La Ciotat	PACA	77,30	1,10	15,00	6,60
Marignane	PACA	75,90	0,60	15,60	7,90
València	CV	74,62	1,62	15,95	7,81
Grasse	PACA	73,90	1,80	17,30	6,90
Arles	PACA	73,10	6,80	14,30	5,80
Miramas	PACA	72,90	2,40	16,60	8,10
Istres	PACA	72,80	1,30	20,30	5,60
Martigues	PACA	71,70	0,80	21,50	6,10
Carpentras	PACA	71,60	9,00	12,50	6,90

Fonts: INE Espanya 2001; INSEE França 1999; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Mònaco 2000

*CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR INDUSTRIAL (>21,5% de la pob.
ocupada) Euroregió Pirineus Mediterrània*

Ciutat	Regió	Indústria	Serveis	Agric.pesca	Construcció
Mollet del Vallès	Cat	41,90	49,20	0,30	8,50
Rubí	Cat	41,20	47,60	0,40	10,80
Sant Andreu de la Barca	Cat	39,83	50,33	0,49	9,35
Igualada	Cat	39,10	52,64	0,97	7,29
Ripollet	Cat	38,67	49,67	0,36	11,30
Olot	Cat	38,31	49,21	1,64	10,84
Santa Perpètua de Mogoda	Cat	37,83	52,73	0,50	8,94
Martorell	Cat	37,71	53,10	0,60	8,59
Valls	Cat	37,46	49,63	2,59	10,32
Barberà del Vallès	Cat	35,32	53,78	0,23	10,67
Montcada i Reixac	Cat	34,16	55,97	0,47	9,42
Granollers	Cat	34,10	56,80	0,60	8,60
Sant Feliu de Llobregat	Cat	33,77	56,78	0,54	8,93
Mataró	Cat	32,70	54,00	1,90	11,50
Sant Vicenç dels Horts	Cat	32,68	50,44	0,76	16,12
Molins de Rei	Cat	32,27	59,04	0,48	8,21
Vilafranca del Penedès	Cat	30,70	58,03	1,70	9,57
Manresa	Cat	30,60	59,50	0,80	9,10
Sabadell	Cat	30,60	58,90	0,50	10,10
Sant Boi de Llobregat	Cat	30,60	57,20	0,70	11,60
Vic	Cat	30,22	58,79	2,07	8,92
Sant Joan Despí	Cat	30,12	60,31	0,67	8,90
Terrassa	Cat	29,70	57,50	0,50	12,20
Cornellà de Llobregat	Cat	28,60	60,10	0,40	10,80
Cerdanyola del Vallès	Cat	27,60	63,50	0,40	8,60
El Prat de Llobregat	Cat	26,80	63,10	0,70	9,40
Viladecans	Cat	26,70	58,50	1,00	13,70
Badalona	Cat	26,30	61,70	0,50	11,60
Esplugues de Llobregat	Cat	26,25	64,54	0,37	8,84
Santa Coloma de Gramenet	Cat	25,90	60,50	0,40	13,30
Gavà	Cat	25,47	62,18	1,08	11,27
Sant Adrià de Besòs	Cat	25,18	64,42	0,66	9,74
l'Hospitalet de Llobregat	Cat	24,58	65,51	0,38	9,53
Salt	Cat	24,47	58,86	1,77	14,89
Ejea de los Caballeros	Ar	24,43	41,40	18,11	16,06
El Masnou	Cat	23,96	67,15	1,26	7,63
Zaragoza	Ar	23,10	68,07	1,06	7,77
Vilanova i la Geltrú	Cat	23,00	63,60	1,30	12,10
Inca	IB	22,80	56,48	1,70	19,03
Barbastro	Ar	22,65	60,05	4,67	12,62
Premià de Mar	Cat	22,57	63,97	3,15	10,31
Pineda de Mar	Cat	22,34	57,96	3,42	16,28
Tournefeuille	M-P	21,60	74,30	0,30	3,90
Colomiers	M-P	21,60	72,90	0,40	5,10

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR INDUSTRIAL (>21,5% de la pob. ocupada) altres Arc Mediterrani					
Ciutat	Regió	Indústria	Serveis	Agric.pesca	Construcció
Petrer	CV	56,48	36,05	0,94	6,53
Ibi	CV	56,42	33,98	1,19	8,42
Elda	CV	51,30	41,32	0,96	6,42
Onda	CV	50,96	33,45	5,45	10,14
Ontinyent	CV	46,95	42,60	1,75	8,71
Crevillent	CV	46,41	41,04	2,60	9,95
Vila-real	CV	43,79	41,74	5,06	9,41
Elx	CV	43,08	44,66	3,06	9,20
Villena	CV	42,43	42,48	4,47	10,63
Novelda	CV	37,77	41,77	9,94	10,52
Alcoi	CV	37,14	61,94	0,92	8,33
Aldaia	CV	36,83	49,29	1,59	12,29
Alaquàs	CV	33,06	52,81	1,99	12,14
Catarroja	CV	32,80	54,26	4,59	8,35
La Vall d'Uixó	CV	30,33	40,13	11,05	18,51
Manises	CV	29,38	54,89	1,40	14,33
Quart de Poblet	CV	28,61	55,67	1,39	14,33
Torrent	CV	26,95	55,07	3,99	13,99
Burriana	CV	26,67	56,57	6,64	10,12
Castelló de la Plana	CV	26,51	60,28	3,07	10,14
Alzira	CV	26,25	53,24	8,90	11,61
Xirivella	CV	25,69	60,00	2,07	12,24
Benicarló	CV	25,20	50,81	11,32	12,67
Vinaròs	CV	24,66	55,00	7,61	12,73
Sagunt	CV	23,86	59,49	4,18	12,47
Mislata	CV	22,21	66,66	1,36	9,77
Paterna	CV	22,17	61,39	1,63	14,81
Burjassot	CV	21,76	60,42	1,61	16,21
Martigues	PACA	21,50	71,70	0,80	6,10

Fonts: INE Espanya 2001; INSEE França 1999; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Mònaco 2000

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR CONSTRUCCIÓ (>10% de la pob. ocupada) Euroregió Pirineus Mediterrània

Ciutat	Regió	Construcció	Serveis	Agric. Pesca	Indústria
Inca	IB	19,03	56,48	1,70	22,80
Manacor	IB	18,54	61,01	2,94	17,52
Sant Pere de Ribes	Cat	18,08	60,85	1,23	19,84
El Vendrell	Cat	17,08	60,10	2,50	20,24
Pineda de Mar	Cat	16,28	57,96	3,42	22,34
Llucmajor	IB	16,20	72,25	2,59	8,96
Sant Vicenç dels Horts	Cat	16,12	50,44	0,76	32,68
Ejea de los Caballeros	Ar	16,06	41,40	18,11	24,43
Blanes	Cat	15,72	61,64	3,38	19,26
Eivissa	IB	15,71	76,84	1,14	6,30
Cambrils	Cat	15,62	66,45	5,66	12,27
Salt	Cat	14,89	58,86	1,77	24,47
Reus	Cat	14,40	63,90	2,20	19,50
Maó	IB	14,12	72,81	2,32	10,75
Ciutadella de Menorca	IB	14,00	61,75	3,73	20,52
Alcañiz	Ar	13,75	74,49	7,21	18,31
Viladecans	Cat	13,70	58,50	1,00	26,70
Palma de Mallorca	IB	13,50	78,02	1,09	7,39
Santa Coloma de Gramenet	Cat	13,30	60,50	0,40	25,90
Figuères	Cat	12,97	68,97	2,34	15,72
Barbastro	Ar	12,62	60,05	4,67	22,65
Lloret de Mar	Cat	12,60	78,52	1,39	7,49
Marratxí	IB	12,44	76,37	1,35	9,86
Mende	L-R	12,40	78,90	2,10	6,60
Terrassa	Cat	12,20	57,50	0,50	29,70
Vilanova i la Geltrú	Cat	12,10	63,60	1,30	23,00
Sant Boi de Llobregat	Cat	11,60	57,20	0,70	30,60
Badalona	Cat	11,60	61,70	0,50	26,30
Mataró	Cat	11,50	54,00	1,90	32,70
Castelldefels	Cat	11,50	70,10	0,60	17,80
Calatayud	Ar	11,48	65,66	3,38	19,47
Ripollet	Cat	11,30	49,67	0,36	38,67
Lleida	Cat	11,30	71,40	4,20	13,10
Gavà	Cat	11,27	62,18	1,08	25,47
Tarragona	Cat	11,22	68,48	1,54	18,75
Calvià	IB	11,02	82,93	1,49	4,56
Olot	Cat	10,84	49,21	1,64	38,31
Rubí	Cat	10,80	47,60	0,40	41,20
Cornellà de Llobregat	Cat	10,80	60,10	0,40	28,60
Barberà del Vallès	Cat	10,67	53,78	0,23	35,32
Huesca	Ar	10,44	74,10	4,00	11,46
Valls	Cat	10,32	49,63	2,59	37,46
Premià de Mar	Cat	10,31	63,97	3,15	22,57
Sabadell	Cat	10,10	58,90	0,50	30,60

*CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR CONSTRUCCIÓ (>10% de la pob.
ocupada) altres Arc Mediterrani*

Ciutat	Estat	Construcció	Serveis	Agric. Pesca	Indústria
Orihuela	CV	21,18	66,64	12,05	14,17
Torreveja	CV	19,98	68,03	2,95	9,04
Dénia	CV	19,29	67,45	3,20	10,06
La Vila Joiosa	CV	19,00	66,84	4,39	9,77
Oliva	CV	18,77	58,40	11,71	11,12
La Vall d'Uixó	CV	18,51	40,13	11,05	30,33
Sueca	CV	17,15	52,63	10,88	19,36
Cullera	CV	17,15	60,01	11,62	11,22
Burjassot	CV	16,21	60,42	1,61	21,76
Andorra la Vella	And	15,92	79,32	0,33	4,42
Algemesí	CV	15,38	46,13	18,92	19,56
Paterna	CV	14,81	61,39	1,63	22,17
Manises	CV	14,33	54,89	1,40	29,38
Quart de Poblet	CV	14,33	55,67	1,39	28,61
Sant Vicent del Raspeig	CV	14,26	64,77	2,30	18,67
Torrent	CV	13,99	55,07	3,99	26,95
Gandia	CV	13,72	66,26	4,92	15,10
Vinaròs	CV	12,73	55,00	7,61	24,66
Benicarló	CV	12,67	50,81	11,32	25,20
Sagunt	CV	12,47	59,49	4,18	23,86
Aldaia	CV	12,29	49,29	1,59	36,83
Xirivella	CV	12,24	60,00	2,07	25,69
Alaquàs	CV	12,14	52,81	1,99	33,06
Xàtiva	CV	12,02	62,40	5,23	20,33
Alzira	CV	11,61	53,24	8,90	26,25
Villena	CV	10,63	42,48	4,47	42,43
Novelda	CV	10,52	41,77	9,94	37,77
Onda	CV	10,14	33,45	5,45	50,96
Castelló de la Plana	CV	10,14	60,28	3,07	26,51
Borriana	CV	10,12	56,57	6,64	26,67
Alacant	CV	10,10	78,27	1,25	10,38

Fonts: INE Espanya 2001; INSEE França 1999; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Mònaco 2000

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR AGRICULTURA I PESCA (>3% de la pob. Ocupada) Euroregió Pirineus Mediterrània

Ciutat	Regió	Agric i Pesca	Serveis	Indústria	Construcció
Ejea de los Caballeros	Ar	18,11	41,40	24,43	16,06
Tortosa	Cat	7,22	63,34	19,76	9,68
Alcañiz	Ar	7,21	74,49	18,31	13,75
Cambrils	Cat	5,66	66,45	12,27	15,62
Barbastro	Ar	4,67	60,05	22,65	12,62
Lunel	L-R	4,40	73,70	12,50	9,50
Sète	L-R	4,30	82,40	7,90	5,40
Lleida	Cat	4,20	71,40	13,10	11,30
Huesca	Ar	4,00	74,10	11,46	10,44
Agde	L-R	4,00	82,10	6,50	7,50
Ciutadella de Menorca	IB	3,73	61,75	20,52	14,00
Frontignan	L-R	3,50	79,20	11,70	5,60
Pineda de Mar	Cat	3,42	57,96	22,34	16,28
Montauban	M-P	3,40	80,60	11,90	4,20
Calatayud	Ar	3,38	65,66	19,47	11,48
Blanes	Cat	3,38	61,64	19,26	15,72
Premià de Mar	Cat	3,15	63,97	22,57	10,31
Pamiers	M-P	3,10	75,60	15,50	5,80

CIUTATS AMB ALT PES RELATIU DEL SECTOR AGRICULTURA I PESCA (>3% de la pob. Ocupada) altres Arc Mediterrani

Ciutat	Regió	Agric i Pesca	Serveis	Indústria	Construcció
Algemesí	CV	18,92	46,13	19,56	15,38
Orihuela	CV	12,05	66,64	14,17	21,18
Oliva	CV	11,71	58,40	11,12	18,77
Cullera	CV	11,62	60,01	11,22	17,15
Benicarló	CV	11,32	50,81	25,20	12,67
La Vall d'Uixó	CV	11,05	40,13	30,33	18,51
Sueca	CV	10,88	52,63	19,36	17,15
Novelda	CV	9,94	41,77	37,77	10,52
Carpentras	PACA	9,00	71,60	12,50	6,90
Alzira	CV	8,90	53,24	26,25	11,61
Vinaròs	CV	7,61	55,00	24,66	12,73
Arles	PACA	6,80	73,10	14,30	5,80
Borriana	CV	6,64	56,57	26,67	10,12
Cavaillon	PACA	6,20	77,90	9,10	6,80
Hyères	PACA	6,00	81,90	7,00	5,20
Onda	CV	5,45	33,45	50,96	10,14
Xàtiva	CV	5,23	62,40	20,33	12,02
Vila-real	CV	5,06	41,74	43,79	9,41
Gandia	CV	4,92	66,26	15,10	13,72
Orange	PACA	4,80	77,80	11,20	6,20
Catarroja	CV	4,59	54,26	32,80	8,35
Villena	CV	4,47	42,48	42,43	10,63
La Vila Joiosa	CV	4,39	66,84	9,77	19,00
Sagunt	CV	4,18	59,49	23,86	12,47
Torrent	CV	3,99	55,07	26,95	13,99
Dénia	CV	3,20	67,45	10,06	19,29
Castelló de la Plana	CV	3,07	60,28	26,51	10,14
Elx	CV	3,06	44,66	43,08	9,20

Fons: INE Espanya 2001; INSEE França 1999; Departament d'Estudis i Estadístiques Andorra2006; Division de Statistiques et des Etudes Economiques Mònaco 2000

1.4.2. Turisme: places hoteleres

Una aproximació a l'especialització turística es pot obtenir per mitjà de la quantificació de les places hoteleres. S'ha optat per fer-ne una doble lectura: d'una banda, la proporció de places per cada mil habitants (mapa) permet donar una idea del pes del sector, proporcional a la grandària demogràfica de cada ciutat; de l'altra, la relació en xifres absolutes (quadre) facilita la lectura comparativa entre les ciutats.

Una important oferta hotelera al conjunt de ciutats de l'Euroregió

De la visió de conjunt destaca, en primer lloc, que l'oferta hotelera està notablement desenvolupada en el conjunt de les ciutats mitjanes de l'Euroregió, si bé amb notables diferències a escala regional. Això reflecteix l'important pes econòmic que el turisme té en tot l'àmbit territorial. D'altra banda, cal tenir en compte que l'activitat econòmica en general ha contribuït a incrementar l'oferta hotelera en la majoria de ciutats, sigui quina sigui la seva dimensió. El resultat és que en totes les regions predominen o hi ha presència de valors elevats, tant en les xifres relatives com en les absolutes.

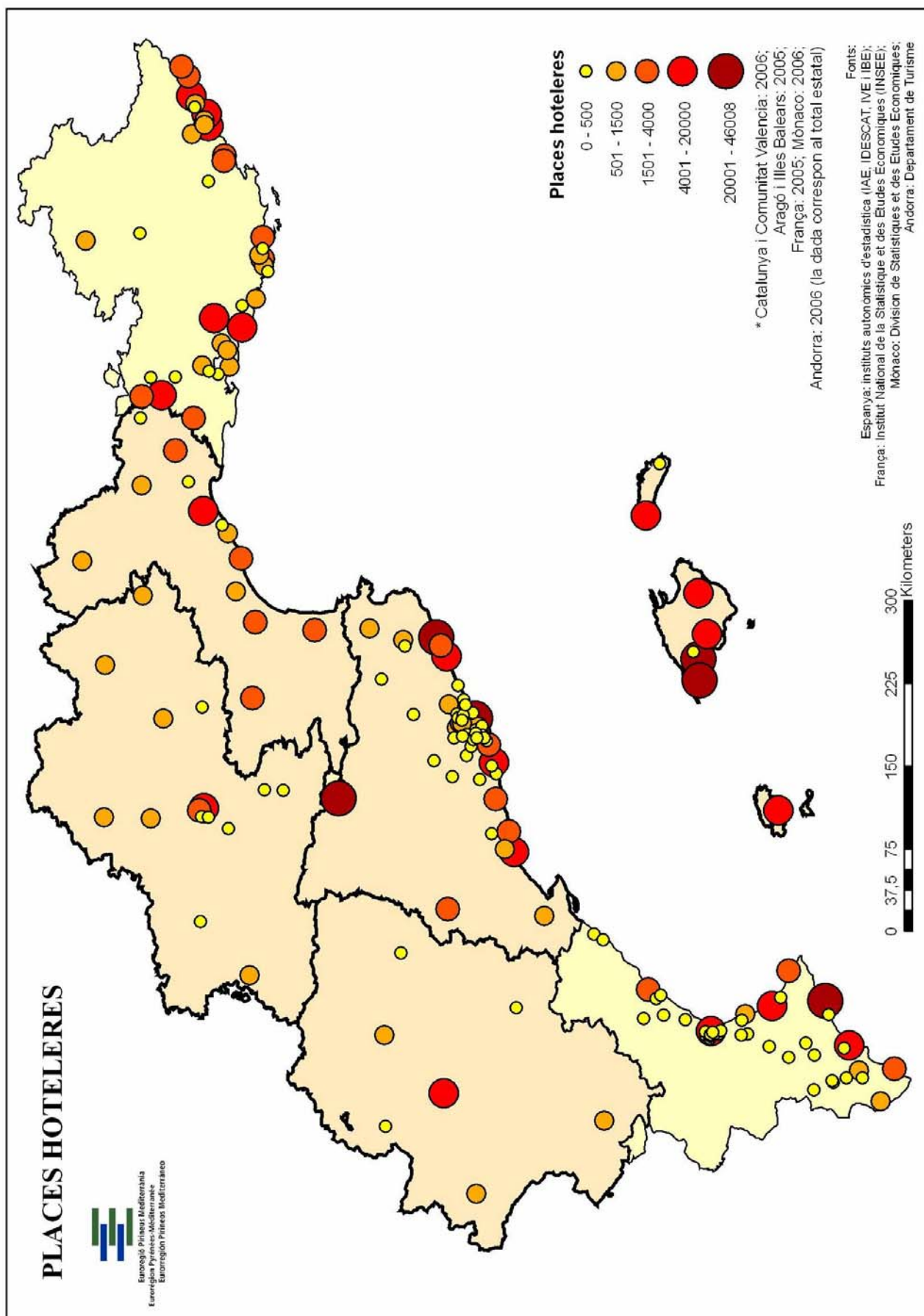
Les ciutats amb especialització turística

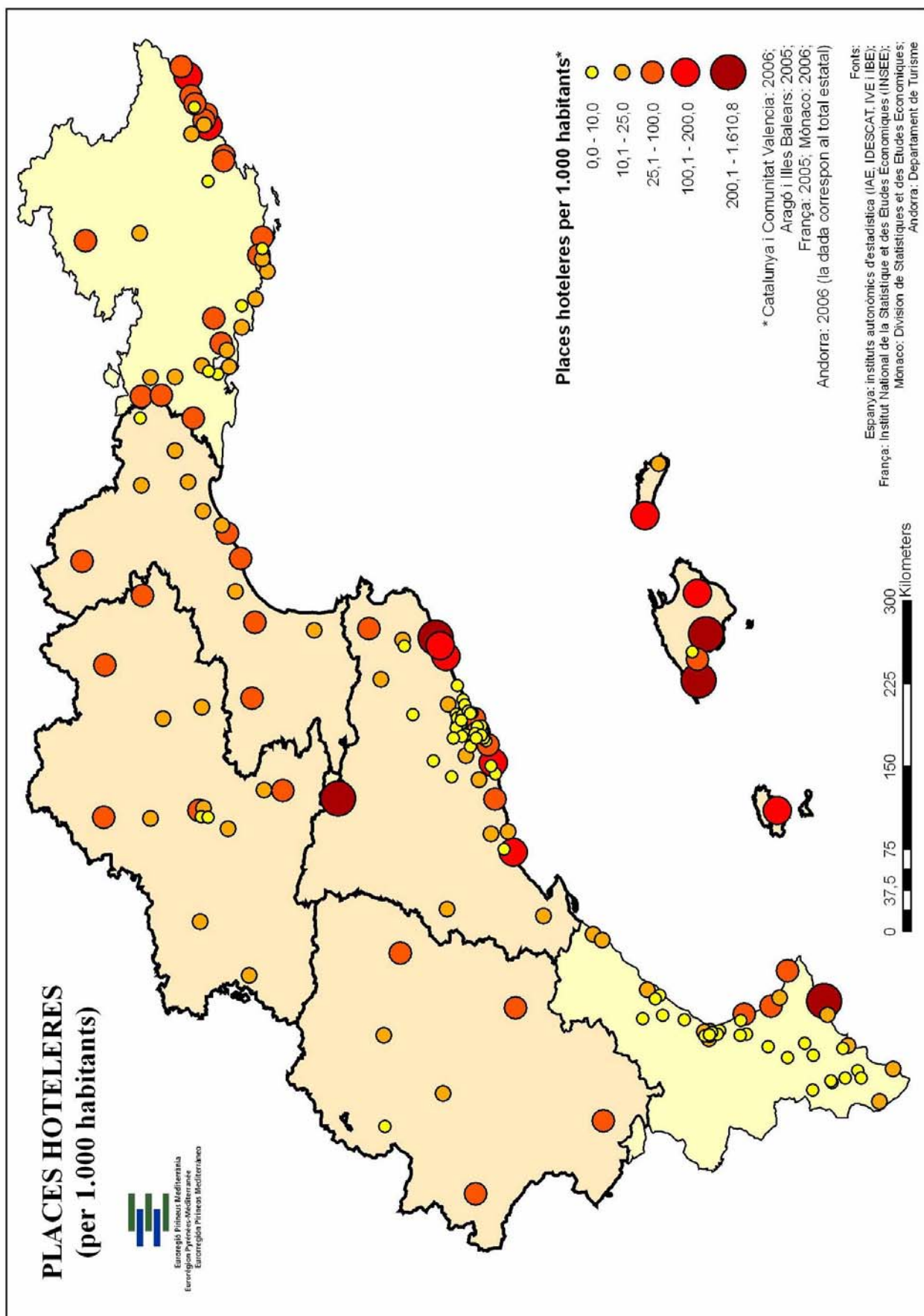
La lectura combinada de les dues variables representades proporciona la identificació dels nuclis turístics més significatius, que es distribueixen en diferents àrees.

En primer lloc, la relació de places per habitants dona una elevada concentració a la costa de Provença (més Mònaco), d'Alacant i les comarques centrals valencianes, les Illes Balears i la costa de Catalunya. Les xifres absolutes, a més, també indiquen les principals ciutats que destaquen pel seu volum (més de deu mil places) en aquest àmbit: Barcelona, Benidorm, Palma de Mallorca, Calvià, Lloret de Mar i València a Espanya, i Canes i Niça a França (ambdues a la Costa Brava). D'aquestes ciutats, passen de les vint mil places totes les espanyoles, a excepció de València. D'aquesta distribució s'infereix dos tipus de turisme: el de sol i platja i residencial (litoral), i l'urbà i cultural (Barcelona, València, Tolosa o Carcassona). En total, però, es compten fins a trenta-una les ciutats, distribuïdes per tota l'Euroregió, que superen les 2.500 places (fins al màxim de 46.008 de Barcelona).

Existència de dos models territorials de distribució turística

Les diferències observades a escala regional permeten parlar de l'existència de dos models territorials de distribució de les activitats turístiques. D'una banda, les regions litorals espanyoles, i potser també la Provença, concentren la major part de la seva oferta turística en les àrees litorals, mentre que els interiors i les àrees industrials disposen d'una oferta feble. De l'altra, les regions franceses i l'Aragó tenen una oferta més homogènia i equilibrada territorialment, associada possiblement al turisme urbà o cultural.

CIUTATS MÉS IMPORTANTS PER CAPACITAT HOTELERA (més de 1.500 places) Euroregió Pirineus Mediterrània			
Ciutat	Regió	Província/Dept	Places d'Hotel
Barcelona	Catalunya	Barcelona	46.008
Palma de Mallorca	Illes Balears	Illes Balears	35.067
Calvià	Illes Balears	Illes Balears	34.059
Lloret de Mar	Catalunya	Girona	30.387
Llucmajor	Illes Balears	Illes Balears	9.831
Toulouse	Midi-Pyrénées	Haute Garonne	9.420
Zaragoza	Aragón	Zaragoza	7.705
Manacor	Illes Balears	Illes Balears	7.381
Eivissa	Illes Balears	Illes Balears	6.543
Cambrils	Catalunya	Tarragona	5.487
Ciutadella de Menorca	Illes Balears	Illes Balears	5.409
Montpellier	Languedoc-Roussillon	Hérault	4.626
Sitges	Catalunya	Barcelona	4.563
Pineda de Mar	Catalunya	Barcelona	4.045
Blanes	Catalunya	Girona	3.884
Nîmes	Languedoc-Roussillon	Gard	3.240
Tarragona	Catalunya	Tarragona	2.868
Perpignan	Languedoc-Roussillon	Orientales	2.656
Carcassonne	Languedoc-Roussillon	Aude	2.444
Lleida	Catalunya	Lleida	2.256
Narbonne	Languedoc-Roussillon	Aude	2.182
El Vendrell	Catalunya	Tarragona	2.169
Agde	Languedoc-Roussillon	Hérault	1.584
Castelldefels	Catalunya	Barcelona	1.574
Blagnac	Midi-Pyrénées	Haute Garonne	1.554

CIUTATS MÉS IMPORTANTS PER CAPACITAT HOTELERA (més de 1.500 places) altres Arc Mediterrani			
Ciutat	Regió	Província/Dept	Places d'Hotel
Andorra la Vella*	Andorra		39.000
Benidorm	Comunitat Valenciana	Alacant	38.149
Nice	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Alpes Maritimes	19.694
València	Comunitat Valenciana	València	12.219
Cannes	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Alpes Maritimes	10.194
Marseille	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Rhône	8.284
Alacant	Comunitat Valenciana	Alacant	5.960
Antibes	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Alpes Maritimes	5.426
Gandia	Comunitat Valenciana	València	5.185
Aix-en-Provence	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Rhône	4.470
Avignon	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Vaucluse	4.192
Monaco	Monaco		3.978
Arles	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Rhône	3.830
Saint-Raphaël	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Var	2.650
Hyères	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Var	2.214
Menton	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Alpes-Maritimes	2.198
Castelló de la Plana	Comunitat Valenciana	Castelló	2.173
Dénia	Comunitat Valenciana	Alacant	1.843
Fréjus	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Var	1.814
Toulon	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Var	1.802
Torrevieja	Comunitat Valenciana	Alacant	1.643
Orange	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Vaucluse	1.628

*Andorra: les dades corresponen al total estatal

Fons: Espanya: Instituts autonòmics d'estadística 2005-06; França: INSEE 2005; Mònaco: Division de statistiques et des Etudes Economiques; Andorra: Departament de Turisme, 2006

1.4.3. Institucions firals

La xarxa urbana de l'Euroregió presenta un notable desenvolupament de l'activitat firal, que al seu torn és una manifestació important de l'activitat comercial d'aquest eix geoeconòmic.

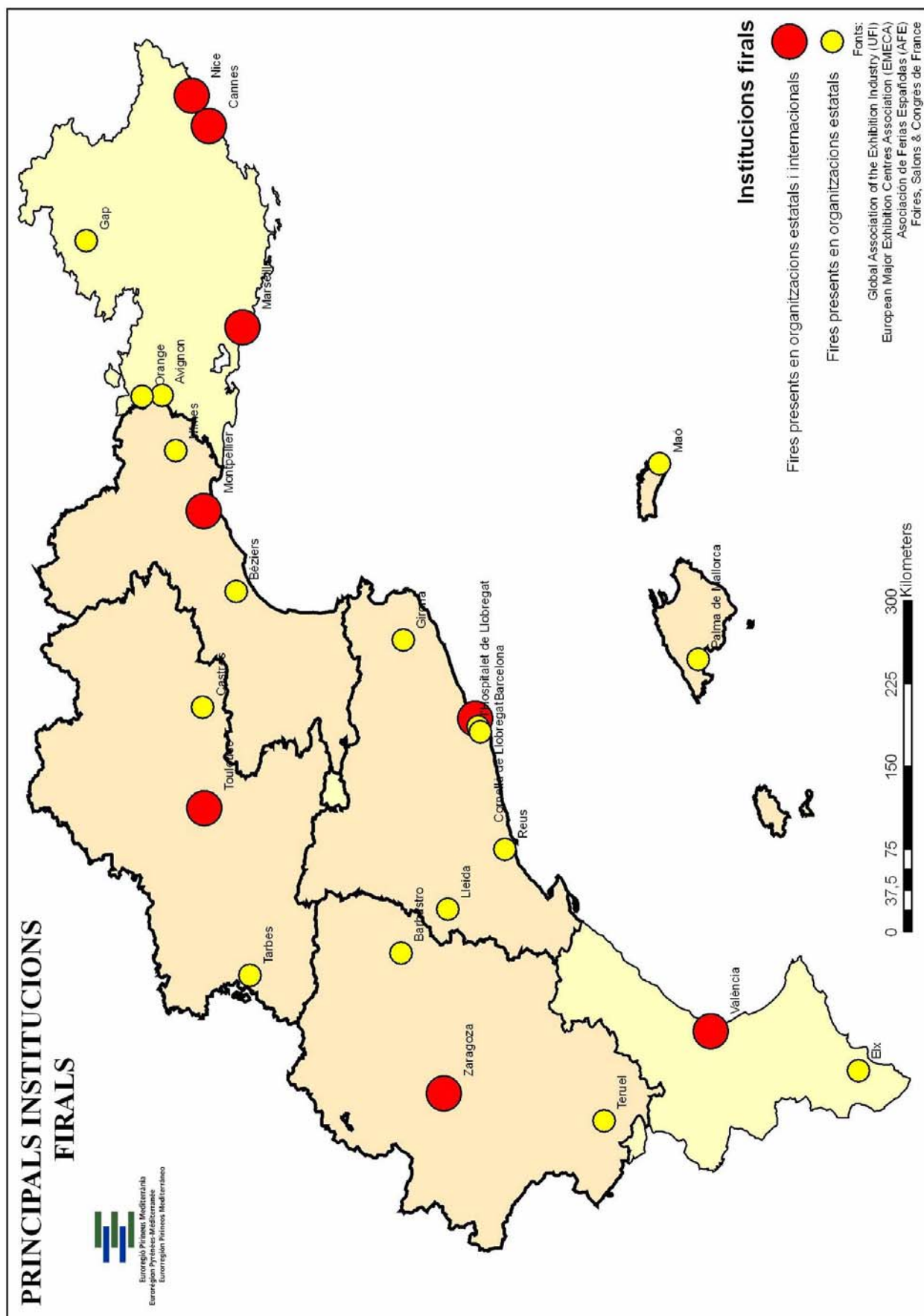
Ciutats de primer nivell jeràrquic

La selecció de les ciutats amb activitat firal més destacada s'ha fet a partir de la seva adscripció a les associacions firals respectives d'Espanya i França. En aquest sentit, el mapa de l'activitat firal en aquest nivell permet visualitzar una estructura urbana principal, que de fet és la que té un paper més important en l'estructuració del territori. Així, trobem sis ciutats en el cas de Catalunya, on la Fira de Barcelona, de fet, tindria un paper molt destacat; dues al País Valencià, on la de València ocupa el tercer lloc dins el rànquing espanyol de fires; tres a l'Aragó, en què sobresurt molt el cas de Saragossa, i encara dues més a les Balears, amb el predomini del pes de Palma.

Entre les regions franceses també cal destacar les sis fires de la PACA, on l'activitat de Marsella i Niça té un paper rellevant; Montpeller, Nîmes i Besiers tenen un paper més equilibrat al Llenguadoc-Rosselló, i Tolosa lidera l'activitat firal, que comparteix amb Castres i Tarbes.

Un segon esglaó de fires locals i regionals

Per sota d'aquest primer nivell, hi ha un segon esglaó de fires d'abast regional, comarcal o local en molts casos, amb un diferent grau de reconeixement segons cada territori, però que en els darrers anys ha registrat un extraordinari desenvolupament, ja que s'ha detectat que aquesta activitat pot tenir un important paper com a motor de creixement econòmic i urbà de ciutats de molt diverses dimensions de la xarxa urbana.

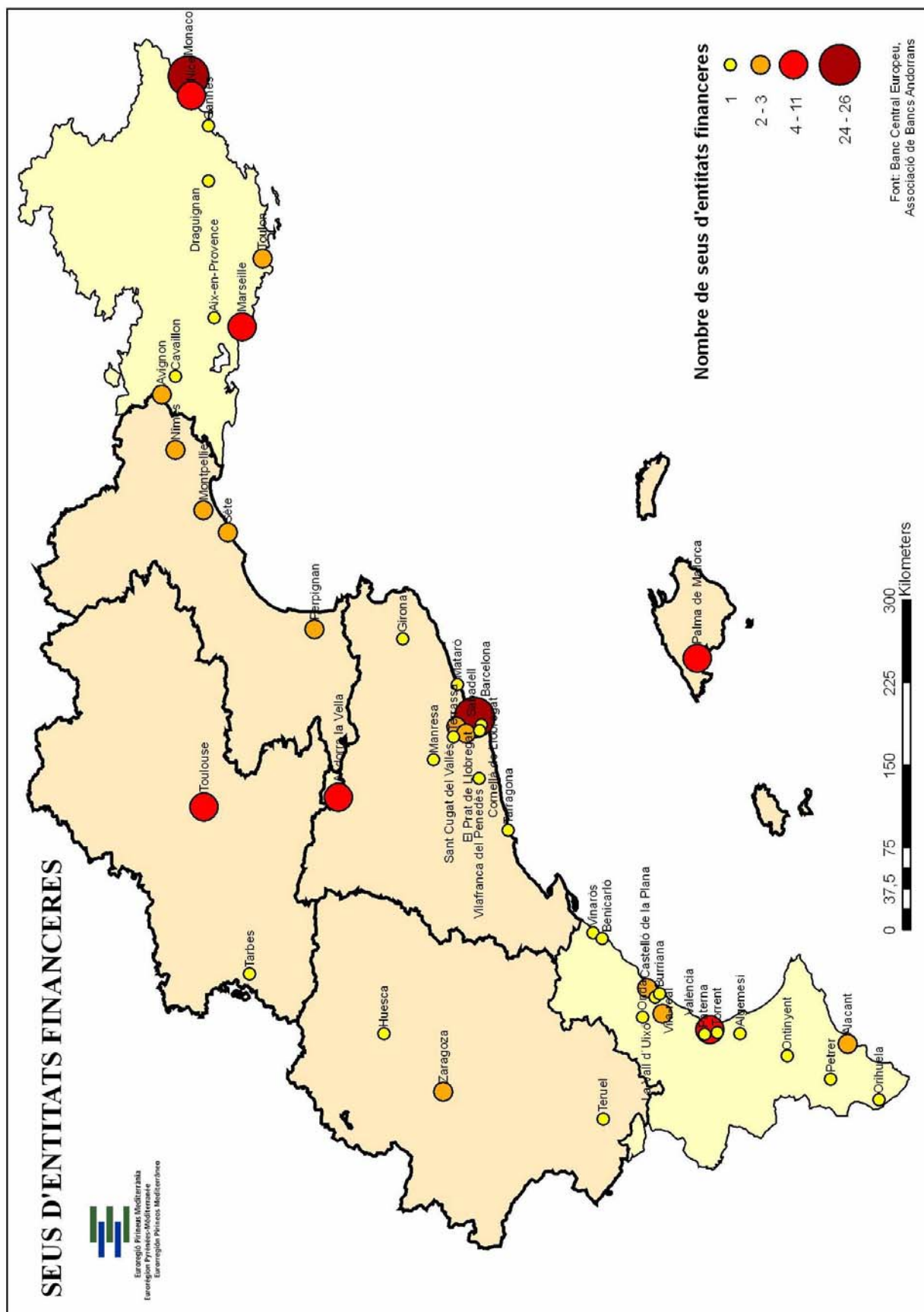
1.4.4. Seus d'entitats financeres

L'anàlisi de les seus de les entitats financeres (essencialment bancs, caixes i entitats de crèdit similars) dóna una nova perspectiva sobre el teixit de ciutats, a través de la qual es valora, en part, la capacitat de decisió que un territori té sobre les activitats econòmiques que s'hi exerceixen, especialment pel que fa al finançament de les inversions. En relació amb les ciutats que s'indiquen al mapa i al quadre, la presència d'aquestes seus bancàries reforça notablement el seu paper com a nuclis de serveis vertebradors del territori.

EPM: pel que fa al nombre de seus, la capitalitat de Barcelona es fa patent tant respecte al conjunt de l'Euroregió, com també en relació amb la resta de l'AM. En segon lloc, cal remarcar també el nombre global de seus que apleguen les ciutats catalanes, que presenten una interessant distribució territorial entre les àrees més dinàmiques del territori català. Cal notar, però, el buit que es constata en l'àrea de Lleida. A l'Aragó, apareix Saragossa, seguida de les dues capitals provincials. Les Balears concentren les seus a Palma, i a Migdia-Pirineus és Tolosa la que, amb set seus, té un pes notable (també en referència a tota l'EPM). Al Llenguadoc-Rosselló, en canvi, cal destacar la major dispersió de les seus entre diverses ciutats.

A la resta de l'AM es manifesta de forma diversa segons la regió: més concentrada a Marsella, en el cas provençal, i en canvi força més diversificada en el teixit urbà valencià.

Per últim, queda palès en aquest indicador el paper de l'activitat financera en les dues petites capitals incloses en l'estudi: d'una manera molt significativa destaca el cas de Mònaco, amb vint-i-sis seus (dues més que Barcelona); però també és important el cas d'Andorra la Vella. Sens dubte, és aquí on més es fa evident que cal tenir molt en compte la complementarietat d'aquestes ciutats amb la resta de l'arc mediterrani que ens ocupa.

NOMBRE DE SEUS D'INSTITUCIONS FINANCERES		
REGIÓ	CIUTAT	N. BANCS
Aragón	Zaragoza	3
	Huesca	1
	Teruel	1
Illes Balears	Palma de Mallorca	5
Catalunya	Barcelona	24
	Sabadell	3
	Sant Cugat del Vallès	2
	Vilafranca del Penedès	1
	Terrassa	1
	Mataró	1
	Tarragona	1
	Girona	1
	Manresa	1
	el Prat de Llobregat	1
	Cornellà del Llobregat	1
Languedoc-Roussillon	Perpignan	3
	Montpellier	2
	Nîmes	2
	Sète	2
Midi-Pyrénées	Toulouse	7
	Tarbes	1
Subtotal Euroregió Pirineus Mediterrània		64
Comunitat Valenciana	València	4
	Castelló de la Plana	2
	Alacant	2
	La Vall d'Uixó	2
	Orihuela	1
	Ontinyent	1
	Torrent	1
	Paterna	1
	Vila-real	1
	Borriana	1
	Algemesí	1
	Onda	1
	Benicarló	1
	Petrer	1
	Vinaròs	1
Provence-Alpes-Côte d'Azur	Marseille	11
	Nice	4
	Avignon	2
	Toulon	2
	Aix-en-Provence	1
	Cannes	1
	Cavaillon	1
	Draguignan	1
Andorra	Andorra la Vella	5
Monaco	Monaco	26
Total		139

Font: (2006) Banc Central Europeu i Associació de Bancs Andorrans

1.5. Empreses

1.5.1. Seus de les principals empreses

Per completar adequadament la comprensió del potencial comercial de la xarxa urbana estudiada, s'ha fet una altra aproximació a la seva activitat econòmica a través de la identificació del seu teixit empresarial. El coneixement d'aquest indicador, que s'ha explorat en profunditat, permet, en aquesta primera part de l'informe, aportar dades sobre el nombre de seus de les principals empreses que acull cada ciutat, així com del volum de negoci que mouen aquestes empreses. A més, a la segona part de l'informe, s'ha dut a terme a partir d'aquest mateix material una anàlisi exhaustiva de les relacions d'afinitat econòmica entre les ciutats segons els tipus d'activitat d'aquestes empreses.

La base de dades Amadeus del Bureau Van Dijk

Per aproximar-se al teixit econòmic d'aquest territori, s'ha optat per explorar una base de dades d'empreses d'abast europeu i amb un grau suficient de reconeixement per la qualitat de la informació que conté.

Així, la identificació de les empreses registrades a les ciutats de l'Euroregió s'ha dut a terme a partir de la base de dades Amadeus, una selecció de les 250.000 empreses més destacades d'Europa, essencialment pel seu volum de negoci, que constitueix el directori del prestigiós Bureau Van Dijk.

Una de les claus d'aquest directori és el fet que incorpora referències territorials per a les fitxes de les empreses, fins i tot a escala local. Aquest fet ha permès dur a terme una anàlisi exhaustiva del teixit empresarial de l'EPM i de la resta de l'AM a escala local, i per als territoris de dos estats diferents a partir d'una font unificada per a Europa.

És coneguda la dificultat d'obtenir informació estadística econòmica a escala local per a grans conjunts de municipis, i més quan aquests conjunts es reparteixen en àmbits regionals i estatals diferents, que sovint utilitzen paràmetres diversos en la seva producció estadística. Per tant, l'aportació d'aquesta font és especialment valuosa en aquest sentit.

En tot cas, per fer a una lectura correcta dels resultats, és important també tenir en compte el fet que el directori utilitzat es refereix a les seus de les empreses. Això significa que la producció no necessàriament es dona en la ciutat en què s'ubica la seu. Aquest fet pot ser especialment important en el cas de grans empreses, però fins i tot, en l'actual fase de globalització i freqüent

relocalització d'activitats (sobretot d'unitats productives), aquest aspecte pot afectar també moltes empreses mitjanes. Tanmateix, tenir la seu com a referència és evidentment el més important en aquest cas, ja que els possibles intercanvis comercials que es puguin establir hauran de partir de les negociacions entre seus.

En un sentit semblant, també cal advertir que, en alguns casos, les empreses que hi figuren són en realitat les representacions (sovint en l'àmbit d'estat) de grups multinacionals, aspecte que tampoc no resta interès ni validesa al fet de poder-les incorporar en l'estudi.

Per últim, el teixit empresarial es troba avui més que mai en un procés de canvi constant: fusions, compres i obertura i tancament d'empreses fan que el mapa sigui inevitablement inestable i, així, s'han pogut detectar algunes informacions que a dia d'avui ja no estarien actualitzades. Tanmateix, es pot considerar que la gran majoria de la informació analitzada té un grau elevat de validesa en aquests moments.

1.5.2. Visió de conjunt: principals ciutats segons les seus de les empreses

La lectura del quadre permet aproximar-se al pes econòmic de les capitals i d'algunes ciutats de les diferents regions de l'Euroregió i de la resta de l'Arc, la qual cosa ajuda a comprendre millor les característiques del seu entramat urbà. Novament cal insistir en el caràcter de l'indicador, que es refereix a la ubicació de les seus de les principals empreses, i que per tant no inclou la localització específica de la producció, ni el teixit de la petita empresa.

EPM: el quadre manifesta, en primer lloc, el percentatge dels volums de negoci del conjunt de ciutats de cada regió, respecte del total euroregional. Per ordre, Catalunya queda en aquesta anàlisi en una posició molt destacada, pràcticament li correspon un 70% del total. Aquesta proporció és superior a la que apareix quan es comparen els PIB regionals, en què Catalunya representa un 50% aproximadament de l'EPM. Al nostre entendre, i tenint en compte les limitacions de la variable, també es reflecteix millor, en canvi, el pes de les regions segons la seva autonomia i capacitat de decisió en termes econòmics, pel fet que es parteix de les seus de les empreses com a unitat. En segon lloc, doncs, la segueix Migdia-Pirineus (16,1% i 20% del PIB euroregional) i, a distància, les Balears (5,3% i 6,5% del PIB), Aragó (4,4 % i 8% del PIB) i el Llenguadoc-Rosselló (4,3% del volum de negoci, tot i que el 16% del PIB, fet que marca també una diferència notable). El desequilibri entre territoris, per tant, és molt notori. Les xifres es redistribueixen una mica entre les quatre regions de menor pes quan es compara el nombre d'empreses. Fins i tot Aragó, amb un 9,1%, es posa lleugerament per davant Migdia-Pirineus (8,2%). Les dades manifesten, doncs, per a aquesta darrera regió, la concentració econòmica que es produeix entorn al sector aeronàutic, localitzat essencialment en els nuclis de Tolosa i Blagnac.

En segon lloc, a més, s'ha destacat el pes de la capital regional i de les dues ciutats amb major volum de negoci dins cada regió. Això permet veure el grau de concentració o dispersió del teixit empresarial en cada territori. En el cas aragonès, hi ha una concentració extrema a Saragossa, tant en volum de negoci (92%) com en nombre d'empreses (89,5%). Les dues capitals provincials, Osca i Terol, suposen juntes entre el 6 i el 7% de les dues variables esmentades. Els quatre nuclis restants, doncs, presenten un pes mínim en el conjunt. Caldria posar en un segon lloc el cas de Tolosa-Blagnac, si es consideren conjuntament, atesa la compenetració de bona part de les seves empreses: en volum, estaria entorn del 85%, tot i que es hi hauria una dispersió més significativa del nombre d'empreses (cal remarcar el pes superior de Blagnac, on hi ha les principals seus aeronàutiques). Palma manifesta una concentració empresarial també elevada (al voltant del 77% en les dues variables). Barcelona, en canvi, redueix ja força el seu pes intern (61,5 i 37,8%), fruit d'una major dispersió de seus d'empreses en

el territori, on destaca el cas de Rubí, un dels nuclis industrials més destacats de Catalunya actualment, i també el de Reus, que acull alguna empresa amb un volum de negoci destacat. Al Llenguadoc-Rosselló, per fi, Montpeller representa tan sols una quarta part del pes empresarial, mentre que la dispersió en la resta de nuclis és molt més gran (entre el 40 i el 51%, segons la variable).

Resta de l'AM: els territoris de la resta de l'Arc Mediterrani aportarien al conjunt entre un 20% (volum) i un 30% (nombre d'empreses), distribuïts entre un teixit de ciutats nombrós, i on la Provença pesa lleugerament més en el volum de negoci, però el País Valencià la sobrepassa una mica en nombre d'empreses. Cal dir també que els seus teixits urbans mostren un grau molt elevat de distribució del pes empresarial, sobretot pel que fa al volum: al País Valencià, València, Alacant i Quart de Poblet suposen, plegades, entorn del 58%, mentre que a la Provença, Marsella, Ais de Provença i Avinyó signifiquen un 60%.

VOLUM DE NEGOCIS: RESUM PER REGIONS											
Regió i ciutat*	N. de ciutats	Volum de negoci (en milers d'euros)					Nombre d'empreses				
		Volum	% regió	% epm	% alt.	% tot	Núm.	% regió	% epm	% alt.	% tot
ARAGÓN	7	15.890.938	100,0	4,4		3,5	428	100,0	9,1		6,5
Zaragoza		14.618.237	92,0	4,0		3,2	383	89,5	8,1		5,8
Huesca		589.909	3,7	0,2		0,1	25	5,8	0,5		0,4
Teruel		372.239	2,3	0,1		0,1	8	1,9	0,2		0,1
Resta	4	310.553	2,0	0,1		0,1	12	2,8	0,3		0,2
CATALUNYA	52	252.203.419	100,0	69,9		56,0	3.358	100,0	71,1		50,9
Barcelona		155.032.281	61,5	42,9		34,4	1.786	53,2	37,8		27,1
Rubí		9.797.832	3,9	2,7		2,2	56	1,7	1,2		0,8
Reus		8.086.870	3,2	2,2		1,8	51	1,5	1,1		0,8
Resta	49	79.286.436	31,4	22,0		17,6	1.465	43,6	31,0		22,2
ILLES BALEARS	8	19.216.139	100,0	5,3		4,3	277	100,0	5,9		4,2
Palma		14.734.916	76,7	4,1		3,3	214	77,3	4,5		3,2
Llucmajor		2.671.518	13,9	0,7		0,6	8	2,9	0,2		0,1
Marratxí		611.559	3,2	0,2		0,1	9	3,2	0,2		0,1
Resta	5	1.198.146	6,2	0,3		0,3	46	16,6	1,0		0,7
LANGUEDOC-ROUSSILLON	13	15.698.391	100,0	4,3		3,5	275	100,0	5,8		4,2
Montpellier		3.842.766	24,5	1,1		0,9	61	22,2	1,3		0,9
Perpignan		3.041.907	19,4	0,8		0,7	69	25,1	1,5		1,0
Agde		2.626.459	16,7	0,7		0,6	4	1,5	0,1		0,1
Resta	10	6.187.259	39,4	1,7		1,4	141	51,3	3,0		2,1
MIDI-PYRÉNÉES	15	57.956.330	100,0	16,1		12,9	387	100,0	8,2		5,9
Tolosa		21.151.722	36,5	5,9		4,7	207	53,5	4,4		3,1
Blagnac		28.357.690	48,9	7,9		6,3	28	7,2	0,6		0,4
Albi		1.460.405	2,5	0,4		0,3	17	4,4	0,4		0,3
Resta	12	6.986.513	12,1	1,9		1,6	135	34,9	2,9		2,0
TOTAL EPM	95	360.965.217	100,0	100,0		80,2	4.725		100,0		71,6
C. VALENCIANA	37	37.716.843	100,0		42,4	8,4	1.030	100,0		55,1	15,6
València		15.209.635	40,3		17,1	3,4	376	36,5		20,1	5,7
Alacant		4.022.915	10,7		4,5	0,9	127	12,3		6,8	1,9
Quart de Poblet		2.620.947	6,9		2,9	0,6	31	3,0		1,7	0,5
Resta	34	15.863.346	42,1		17,8	3,5	496	48,2		26,5	7,5
PROVENCE-ALPES-CÔTE D'AZUR	35	51.339.651	100,0		57,6	11,4	840	100,0		44,9	12,7
Marseille		22.468.602	43,8		25,2	5,0	264	31,4		14,1	4,0
Aix-en-Provence		4.754.791	9,3		5,3	1,1	100	11,9		5,3	1,5
Avignon		3.254.009	6,3		3,7	0,7	55	6,5		2,9	0,8
Resta	32	20.862.249	40,6		23,4	4,6	421	50,1		22,5	6,4
TOTAL ALTRES AM	72	89.056.494			100,0	19,8	1.870			100,0	28,4
TOTAL EPM + ALTRES AM	167	450.021.711				100,0	6.595				100,0

*Ciutats: capital regional, i les 2 més importants en volum de negoci.

Font: Bureau Van Dijk (2005): Base de dades AMADEUS. 250.000 principal empreses europees

1.5.3. Classificació de ciutats segons el nombre de seus i el volum de negoci

Nombre de seus d'empreses: concentració de seus a les principals ciutats i àrees metropolitanes

A l'EPM, la distribució de les trenta ciutats amb un nombre d'empreses més elevat reflecteix clarament la seva concentració en les capitals regionals i, de forma extensiva, en les àrees metropolitanes associades: Barcelona –amb 1.786 empreses, una xifra molt per damunt de qualsevol altra ciutat– i la seva regió metropolitana (l'Hospitalet, Terrassa, Sant Cugat, el Prat de Llobregat, Rubí...), i les altres capitals, Saragossa, Palma de Mallorca i Tolosa. Cal dir que, per a la regió del Migdia-Pirineus, només Blagnac s'afegeix a Tolosa, tot i que, com es veurà, amb un volum molt significatiu relacionat amb la indústria aeronàutica. I al Llenguadoc-Rosselló són també només tres les ciutats ressenyades, amb xifres moderades totes elles: per ordre, Perpinyà, Montpeller i Nîmes. A Catalunya es destaquen, barrejades amb les ciutats metropolitanes, altres que tenen un paper notable com a centres de serveis, ja siguin capitals provincials (Lleida, Tarragona), o bé centres supracomarçals o de comarques econòmicament fortes (Reus, Manresa, Tarragona, Vic).

A la resta de l'AM, València (i Paterna, en l'entorn metropolità), Marsella (amb Aix de Provença), així com algunes altres ciutats mitjanes amb un pes regional important –Alacant i Elx, Nîça, Avinyó són les que concentren el nombre d'empreses més elevat–. La xifra més alta d'empreses a València no amaga un major pes econòmic a la capital provençal.

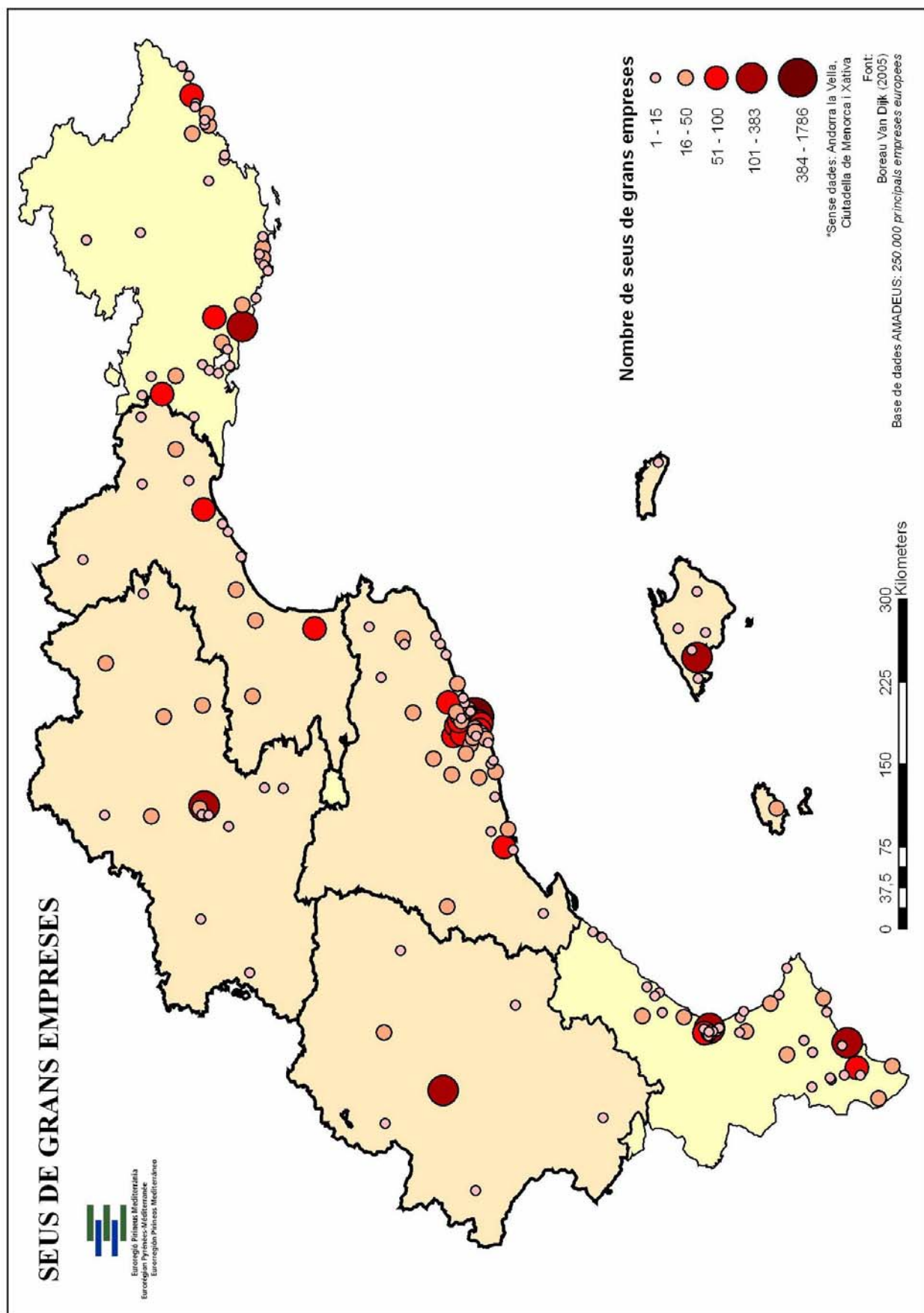
Volum de negoci de les empreses: una situació més equilibrada entre les xarxes urbanes de les diferents regions

Quan es comparen les distribucions dels volums de negoci entre les ciutats de les diverses regions, es produeix un cert reequilibri, ja que en algunes ara augmenta el pes d'alguns nuclis amb un nombre moderat de seus.

EPM: si ja s'havia assenyalat el gran pes de les capitals regionals pel que fa al volum de negoci, cal veure que la tendència de reequilibri ara descrita és especialment visible en el cas de les ciutats del Llenguadoc-Rosselló: en primer lloc, la capital, Montpeller, desplaça ara Perpinyà a un segon lloc en la mateixa regió, i a continuació ve Nîmes, però ara s'hi afegeix també Besiers. Però, a més, Nîmes també se situa millor respecte al conjunt de l'EPM. D'altra banda, la posició del conjunt Blagnac-Tolosa (ja vista en el quadre resum) es fa més visible quan es veuen els

pesos de les altres ciutats registrades. En una posició més moderada les acompanyen l'Albi, Montalbà i Rodez. En canvi, l'Aragó continua gairebé absent, amb excepció de la notable presència de Saragossa. Ben al contrari, a Catalunya es remarca el fenomen del policentrisme, que combina els forts nuclis de la Regió Metropolitana de Barcelona (el Prat de Llobregat, Martorell, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, etc.) amb altres capitals i nuclis subregionals de la resta del territori (Reus, Tarragona, Valls, Lleida, Girona...), tot i que en una posició força més moderada del que feia pensar el nombre de seus.

Per a la resta de l'AM també es fa més evident, quan es mira el volum de negoci, el decalatge entre les dues capitals regionals i la resta. De tota manera, Ais de Provença, Avinyó, Niça i Marignane, en un conjunt de nou ciutats provençals, exerceixen un interessant contrapès a Marsella, que fa prou policèntrica aquesta regió (i cal afegir-hi encara Mònaco). Succeeix una cosa semblant al País Valencià, en un conjunt de set ciutats, on Alacant, Quart de Poblet o Elx contribueixen també a equilibrar la xarxa urbana.

CIUTATS AMB MAJOR CONCENTRACIÓ DE GRANS EMPRESES (2005) Euroregió Pirineus Mediterrània			
Ciutat	Regió	Nº Empreses	Volum Negocis en milers d'euros
Barcelona	Catalunya	1.786	155.032.281
Zaragoza	Aragón	383	14.618.237
Palma de Mallorca	Illes Balears	214	14.734.916
Toulouse	Midi-Pyrénées	207	21.151.722
l'Hospitalet de Llobregat	Catalunya	103	7.343.125
Terrassa	Catalunya	96	4.647.154
Sant Cugat del Vallès	Catalunya	94	6.201.389
El Prat de Llobregat	Catalunya	76	11.534.708
Sabadell	Catalunya	74	2.250.081
Cornellà de Llobregat	Catalunya	73	4.920.296
Perpignan	Languedoc-Roussillon	69	3.041.907
Montpellier	Languedoc-Roussillon	61	3.842.766
Rubí	Catalunya	56	2.141.853
Granollers	Catalunya	56	3.369.537
Barberà del Vallès	Catalunya	52	2.059.784
Reus	Catalunya	51	2.530.287
Badalona	Catalunya	48	1.444.177
Esplugues de Llobregat	Catalunya	48	4.135.680
Sant Joan Despí	Catalunya	46	1.982.248
Lleida	Catalunya	45	1.611.531
Santa Perpètua de Mogoda	Catalunya	45	2.097.467
Nîmes	Languedoc-Roussillon	43	2.410.901
Tarragona	Catalunya	38	2.369.900
Sant Boi de Llobregat	Catalunya	38	1.328.994
Girona	Catalunya	33	1.386.800
Manresa	Catalunya	32	769.342
Mataró	Catalunya	31	631.398
Vic	Catalunya	30	966.223
Blagnac	Midi-Pyrénées	28	28.357.690
Cerdanyola del Vallès	Catalunya	28	1.356.354

CIUTATS AMB MAJOR CONCENTRACIÓ DE GRANS EMPRESES (2005) altres Arc Mediterrani			
Ciutat	Regió	Nº Empreses	Volum Negocis en milers d'euros
València	Comunitat Valenciana	376	15.209.635
Marseille	Provence-Alpes-Côte d'Azur	264	22.468.602
Alacant	Comunitat Valenciana	127	4.022.915
Aix-en-Provence	Provence-Alpes-Côte d'Azur	100	4.754.791
Nice	Provence-Alpes-Côte d'Azur	76	2.881.318
Elx	Comunitat Valenciana	75	1.922.974
Avignon	Provence-Alpes-Côte d'Azur	55	3.254.009
Paterna	Comunitat Valenciana	54	1.494.389
Vitrolles	Provence-Alpes-Côte d'Azur	37	1.403.379
Onda	Comunitat Valenciana	36	992.897
Quart de Poblet	Comunitat Valenciana	31	2.620.947
Orihuela	Comunitat Valenciana	29	1.078.572

Font: Bureau Van Dijk (2005): Base de dades AMADEUS. 250.000 principal empreses europees

CIUTATS AMB MAJOR CONCENTRACIÓ DE VOLUM DE NEGOCIS (2005)			
Euroregió Pirineus Mediterrània			
Ciutat	Regió	Volum Negocis en milers d'euros	Nº Empreses
Barcelona	Catalunya	155.032.281	1.786
Blagnac	Midi-Pyrénées	28.357.690	28
Toulouse	Midi-Pyrénées	21.151.722	207
Palma de Mallorca	Illes Balears	14.734.916	214
Zaragoza	Aragón	14.618.237	383
El Prat de Llobregat	Catalunya	11.534.708	76
Martorell	Catalunya	8.825.546	21
l'Hospitalet de Llobregat	Catalunya	7.343.125	103
Sant Cugat del Vallès	Catalunya	6.201.389	94
Cornellà de Llobregat	Catalunya	4.920.296	73
Terrassa	Catalunya	4.647.154	96
Esplugues de Llobregat	Catalunya	4.135.680	48
Montpellier	Languedoc-Roussillon	3.842.766	61
Montcada i Reixac	Catalunya	3.635.038	27
Granollers	Catalunya	3.369.537	56
Perpignan	Languedoc-Roussillon	3.041.907	69
Lluçmajor	Illes Balears	2.671.518	8
Reus	Catalunya	2.530.287	51
Nîmes	Languedoc-Roussillon	2.410.901	43
Tarragona	Catalunya	2.369.900	38
Sabadell	Catalunya	2.250.081	74
Valls	Catalunya	2.231.467	10
Rubí	Catalunya	2.141.853	56
Santa Perpètua de Mogoda	Catalunya	2.097.467	45
Barberà del Vallès	Catalunya	2.059.784	52
Mollet del Vallès	Catalunya	1.996.298	16
Sant Joan Despi	Catalunya	1.982.248	46
Lleida	Catalunya	1.611.531	45
Albi	Midi-Pyrénées	1.460.405	17
Badalona	Catalunya	1.444.177	48
Girona	Catalunya	1.386.800	33
Cerdanyola del Vallès	Catalunya	1.356.354	28
Sant Boi de Llobregat	Catalunya	1.328.994	38
Viladecans	Catalunya	1.276.835	24
Sant Vicenç dels Horts	Catalunya	1.236.898	12
Montauban	Midi-Pyrénées	1.234.719	24
Rodez	Midi-Pyrénées	1.198.794	17
Vilafranca del Penedès	Catalunya	1.116.921	22
Béziers	Languedoc-Roussillon	1.112.915	22
Vilanova i la Geltrú	Catalunya	1.085.156	22
Sant Andreu de la Barca	Catalunya	1.029.283	22

CIUTATS AMB MAJOR CONCENTRACIÓ DE VOLUM DE NEGOCIS (2005)			
altres Arc Mediterrani			
Ciutat	Regió	Volum Negocis en milers d'euros	Nº Empreses
Marseille	Provence-Alpes-Côte d'Azur	22.468.602	264
València	Comunitat Valenciana	15.209.635	376
Aix-en-Provence	Provence-Alpes-Côte d'Azur	4.754.791	100
Alacant	Comunitat Valenciana	4.022.915	127
Avignon	Provence-Alpes-Côte d'Azur	3.254.009	55
Nice	Provence-Alpes-Côte d'Azur	2.881.318	76
Quart de Poblet	Comunitat Valenciana	2.620.947	31
Marignane	Provence-Alpes-Côte d'Azur	2.159.211	7
Elx	Comunitat Valenciana	1.922.974	75
Martigues	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.890.803	10
Cannes	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.762.892	19
Sagunt	Comunitat Valenciana	1.590.173	19
Paterna	Comunitat Valenciana	1.494.389	54
Vitrolles	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.403.379	37
Monaco	Monaco	1.139.662	2
Orihuela	Comunitat Valenciana	1.078.572	29
Aubagne	Provence-Alpes-Côte d'Azur	1.027.534	24

Font: Bureau Van Dijk (2005); Base de dades AMADEUS. 250.000 principal empreses europees

VOLUM DE NEGOCI PER CIUTATS		
Regió	Ciutats	Volum de negoci
Aragón	Zaragoza	14.618.237
	Huesca	589.909
	Teruel	372.239
	Barbastro	121.496
	Calatayud	69.127
	Ejea de los Caballeros	66.221
	Alcañiz	53.709
	Total	15.890.938
Illes Balears	Palma de Mallorca	14.734.916
	Llucmajor	2.671.518
	Marratxí	611.559
	Inca	378.178
	Eivissa	312.818
	Calvià	246.236
	Manacor	196.663
	Maó	64.251
	Total	19.216.139
Catalunya	Barcelona	155.032.281
	Rubí	9.797.832
	Reus	8.086.870
	Sabadell	7.501.572
	Sant Cugat del Vallès	6.793.312
	Cornellà de Llobregat	5.831.684
	Terrassa	5.632.056
	Granollers	4.100.923
	El Prat de Llobregat	3.877.711
	L'Hospitalet de Llobregat	3.843.046
	Lleida	2.612.453
	Tarragona	2.577.048
	Barbera del Vallès	2.452.956
	Sant Andreu de la Barca	2.442.463
	Sant Joan Despí	2.402.148
	Santa Perpetua de Mogoda	2.399.816
	Girona	2.344.365
	Sant Boi de Llobregat	1.917.261
	Badalona	1.915.325
	Esplugues de Llobregat	1.668.981
	Mataró	1.656.440
	Viladecans	1.613.612
	Mollet del Vallès	1.360.609
	Cerdanyola del Vallès	1.221.014
	Martorell	1.127.673
	Vic	1.070.978
	Manresa	936.508
	Molins de Rei	856.127
	Tortosa	849.074
	Igualada	847.403
	Vilafranca del Penedès	767.251
	Vilanova i la Geltrú	712.599
	Montcada i Reixac	679.455
	Sant Feliu de Llobregat	677.454
	Sant Vicenç dels Horts	565.198
	Premià de Mar	494.315
	Gavà	485.605
	Valls	412.526
	Figueres	382.548
	Olot	356.358
	Sant Pere de Ribes	322.946
	El Masnou	298.552
	Castelldefels	250.729
	Ripollet	246.695
	Sant Adrià de Besos	212.491
	Blanes	193.497
	Salt	142.377
	Lloret de Mar	100.624
	Sitges	42.191
	Santa Coloma de Gramenet	41.882
	Cambrils	24.959
	El Vendrell	23.626
	Total	252.203.419

VOLUM DE NEGOCI PER CIUTATS		
Regió	Ciutats	Volum de negoci
Languedoc-Roussillon	Montpellier	3.842.766
	Perpignan	3.041.907
	Agde	2.626.459
	Nîmes	2.410.901
	Béziers	1.112.915
	Narbonne	787.841
	Sète	568.909
	Carcassonne	467.580
	Alès	327.091
	Frontignan	178.720
	Lunel	165.187
	Mende	111.576
	Bagnols-sur-Cèze	56.539
	Total	15.698.391
Midi-Pyrénées	Blagnac	28.357.690
	Toulouse	21.151.722
	Albi	1.460.405
	Montauban	1.234.719
	Rodez	1.198.794
	Castres	974.768
	Tournefeuille	811.306
	Cahors	610.848
	Tarbes	564.445
	Millau	370.107
	Colomiers	349.322
	Muret	316.624
	Auch	213.516
	Foix	178.211
	Pamiers	163.853
	Total	57.956.330
Total Euroregió Pirineus Mediterrània		360.965.217

VOLUM DE NEGOCI PER CIUTATS		
Regió	Ciutats	Volum de negoci
Comunitat Valenciana	València	15.209.635
	Alacant	4.022.915
	Quart de Poblet	2.620.947
	Elx	1.922.974
	Paterna	1.494.389
	Orihuela	1.078.572
	Onda	992.897
	Gandia	946.487
	Alzira	736.879
	Novelda	682.900
	Torreveieja	680.246
	Torrent	672.925
	Aldaia	630.560
	Catarroja	488.492
	Ontinyent	432.516
	Benidorm	421.160
	Sant Vicent del Raspeig	417.066
	Burjassot	406.930
	Benicarló	343.495
	Villena	317.662
	Xirivella	298.378
	Oliva	286.789
	Dènia	264.215
	Manises	247.400
	Ibi	236.969
	Sueca	222.650
	Alcoi	217.928
	La Vila Joiosa	204.226
	Castelló de la Plana	203.593
	La Vall D'Uixó	162.962
	Borriana	159.937
	Mislata	158.057
	Elda	154.392
	Petrer	144.047
	Algemesí	85.789
	Vinaròs	74.790
	Alaquàs	52.232
	Vila Real	22.842
	Total	37.716.843

VOLUM DE NEGOCI PER CIUTATS		
Regió	Ciutats	Volum de negoci
Provence-Alpes-Côte d'Azur	Marseille	22.468.602
	Aix-en-Provence	4.754.791
	Avignon	3.254.009
	Nice	2.881.318
	Marignane	2.159.211
	Cannes	1.762.892
	Vitrolles	1.403.379
	Martigues	1.390.803
	Monaco	1.139.662
	Aubagne	1.027.534
	Toulon	904.765
	Cavaillon	879.951
	Cagnes-sur-Mer	698.718
	Antibes	685.094
	Arles	667.104
	Grasse	661.142
	Saint-Laurent-du-Var	596.557
	La Garde	539.839
	Carpentras	452.633
	Gap	446.397
	Le Cannet	331.928
	La Ciotat	320.424
	Salon-de-Provence	275.151
	Draguignan	246.328
	Orange	221.044
	Fréjus	199.427
	Digne-les-Bains	183.610
	Saint-Raphaël	179.115
	Hyères	170.525
	Menton	144.746
	Istres	129.036
	Vallauris	61.320
	La Valette-du-Var	56.611
	Six-Fours-les-Plages	29.056
	Miramas	16.929
	Total	51.339.651
Total EPM i altres Arc Mediterrani		450.021.711

Font: Bureau Van Dijk (2005): Base de dades AMADEUS. 250.000 principal empreses europees

2. Tipologia de les ciutats de l'Euroregió i de l'Arc Mediterrani

Finalment, la combinació dels diversos indicadors analitzats ha permès elaborar una tipologia bàsica de les ciutats estudiades. Aquesta classificació ha combinat l'ordenació jeràrquica dels nuclis amb una caracterització segons les funcions predominants que es poden atribuir a cadascun. Aquesta visió de conjunt permet donar una idea general de la xarxa urbana de l'EPM i els territoris afins, amb especial atenció al propòsit de reconèixer el potencial comercial de les ciutats. Tot i així, una síntesi d'aquestes característiques és, per força, una visió simplificada, que és interessant complementar amb la lectura posterior dels diferents indicadors que es presenten a la resta de l'estudi.

Les ciutats han estat dividides, en primer lloc i des del punt de vista jeràrquic, en set classes diferents, en què la classe 1 representa la posició superior. Aquestes classes s'han dividit en alguns casos en subclasses, que introdueixen la caracterització de les funcions predominants diverses entre les ciutats d'una mateixa classe. El resultat és una classificació en divuit tipus diferents de ciutats, en funció de la classe i la subclasse a què cadascuna ha estat assignada.

La classificació ha pres els grans intervals de població com a referents inicials per a establir cada classe, després de comprovar que la gran majoria de ciutats adequava bé la seva posició segons les funcions econòmiques a l'interval demogràfic assignat. En els casos en què no ha estat així, es fa constar. Els intervals considerats són els següents:

Més de 800.000 habitants

De 350.000 a 800.000

De 100.000 a 350.000

De 40.000 a 100.000

De 20.000 a 40.000

Menys de 20.000, només aquelles ciutats seleccionades.

Pel que fa a les funcions econòmiques, s'ha optat per definir uns grans àmbits d'activitat predominant: ciutats amb predomini industrial, de serveis o de caràcter turístic, i en alguns casos s'ha afegit alguna consideració específica.

D'altra banda, s'ha considerat la centralitat derivada de les capitalitats regionals, de província o departament, i insulars com una altra funció destacable, amb repercussions econòmiques, pel que pot suposar d'atracció d'activitats de serveis diversos. També s'han tingut en compte les de caràcter subregional: en aquest darrer cas no reconegudes amb un entramat

institucional i administratiu de govern, tot i que poden incloure certs equipaments i serveis públics centrals (sanitat, educació, jurídics...), i que també exerceixen un paper de vertebració econòmica en el territori on s'ubiquen.

El quadre de la tipologia presenta la classificació de les 176 ciutats i a més les agrupa per regió, i pels conjunts de l'EPM i de la resta de l'AM, de manera que també és possible fer una lectura diferenciada de la jerarquia de cadascun d'aquests territoris.

CLASSIFICACIÓ DE LES CIUTATS DE L'EUREGREGIÓ PIRINEUS MEDITERRANEE I ALTRES REGIONS AFINS										
Classe	Població	Sub-classe	Caràcter	Euroregió Pirineus Mediterrània					Altres Arc Mediterrani	
				Aragón	Catalunya	Illes Balears	Languedoc-R.	Midi-Pyrénées	C. Valenciana	PACA
1	Més de 1.500.000		Capital regional de nivell europeu		Barcelona					
2	Més de 800.000		Capitals regionals fortes						València	Marseille
3	De 350.000 a 800.000		Capitals regionals mitjanes	Zaragoza		Palma de Mallorca		Toulouse		
4	De 100.000 a 350.000	4.1.	Capital regional i d'estats petits				Montpellier			Monaco** , Andorra la Vella**
		4.2.	Caps. Provincial/ Dept. amb centralitat notable		Tarragona, Lleida, Girona*		Nîmes, Perpinyà		Alacant, Castelló	Nice
		4.3.	Ciutats subregionals i/o metropolitanes amb indústria i serveis		L'Hospitalet del Llobregat, Badalona, Sabadell, Terrassa, Mataró, Reus				Eix	Toulon, Aix-en-Provence
		4.4.	Ciutats metropolitanes residencials grans		Santa Coloma de Gramenet					
5	De 40.000 a 100.000	5.1	Caps. Provincial/ Dept. mitjans i subregionals destacats	Huesca	Manresa		Carcassonne	Montauban, Albi, Tarbes	Gandia	Avignon
		5.2	Ciutats amb predomini industrial		Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Rubí, El Prat de Llobregat, Viladecans, Mollet del Vallès, Sant Feliu de Llobregat		Sète		Torrent, Sagunt, Alcoi, Elda, Vila-Real, Mislata	La Seyne-sur-Mer, Martigues, Aubagne
		5.3	Ciutats amb predomini de serveis, i amb presència d'indústria i d'infraestructures de transport i d'innovació		Sant Cugat del Vallès, Vilanova i la Geltrú, Granollers, Castelldefels, Cerdanyola del Vallès, Esplugues de Llobregat		Béziers, Narbonne	Castres, Blagnac**	Orihuela, Paterna, Sant Vicent del Raspeig, Alzira	Antibes, Arles, Grasse, Istres, Salon-de-Provence
		5.4	Ciutats turístiques			Calvià, Eivissa			Torreveija, Benidorm, Dènia	Cannes, Hyères, Fréjus, Cagnes-sur-Mer, Le Cannet

* Girona i Bagnac: no es corresponen amb el volum de població; ** Andorra la Vella i Monaco: no es corresponen amb el volum de població ni amb la regió

CLASSIFICACIÓ DE LES CIUTATS DE L'EUREOREGIÓ PIRINEUS MEDITERRANI I ALTRES REGIONS AFINS (continuació)										
Classe	Població	Sub-classe	Caràcter	Euroregió Pirineus Mediterrània					Altres Arc Mediterrani	
				Aragón	Catalunya	Illes Balears	Languedoc-R.	Midi-Pyrénées	C. Valenciana	PACA
6	De 20.000 a 40.000	6.1	Caps. menors de Província/ Dept. o d'illa i ciutats subregionals notables	Teruel	Vic, Tortosa	Maó		Rodez, Auch, Cahors	Xàtiva	Gap
		6.2	Ciutats amb presència notable d'indústria		Igualada, Ripollet, Sant Adrià del Besòs, Montcada i Reixac, Olot, Barberà del Vallès, Sant Vicenç dels Horts, Martorell, Sant Andreu de la Barca, Molins de Rei, Valls, Santa Perpètua de la Mogoda		Alès	Colomers	Burjassot, Ontinyent, Villena, Petrer, la Vall d'Uixó, Alaquàs, Manises, Crevillent, Aldaia, Algemesí, Novelda, Quart de Poblet, Catarroja, Ibi, Onda	
		6.3	Ciutats amb predomini de serveis	Calatayud	Figueres, Vilafranca del Penedès, el Vendrell, Sant Joan Despi, Blanes	Marratxí, Inca	Lunel	Tournefeuille	Sueca, Vinaròs	Vitrolles, Draguignan, Marignane, Carpentras, Cavailon
		6.4	Ciutats turístiques		Lloret de Mar, Cambrils, Sitges, Pineda de Mar	Manacor, Lluçmajor, Ciutadella de Menorca			La Vila Joiosa, Benicarló, Cullera	Saint-Raphaël, La Ciotat, Saint-Laurent-du-Var, Menton, Orange
		6.5	Ciutats amb predomini de serveis locals i residencials		Salt, Premià de Mar, Sant Pere de Ribes, el Masnou			Millau, Muret	Borriana, Xirivella, Oliva	Six-Fours-les-Plages, La Garde, Vallauris, Miramas, La Valette du Var
7	Menys de 20.000	7.1	Caps. petites de Província/ Dept.				Mende	Foix		Digne-les-Bains
		7.2	Altres petites ciutats vertebradores	Ejea de los Caballeros, Barbastro, Alcañiz			Agde, Frontignan, Bagnols-sur-Cèze	Pamiers		

Descripció de les classes de la tipologia de ciutats

La interpretació del quadre obliga, en primer lloc, a recordar el nombre desigual de ciutats en cadascun dels territoris, tal com s'havia vist, amb un pes notable de la xarxa urbana de Catalunya, especialment dins l'EPM, on contrasta fortament amb les de la resta. Això genera, lògicament, que per a les quatre regions restants, es produeixin buits en força de les categories establertes. En tot cas, és Migdia-Pirineus la que presenta una distribució més repartida entre les diverses classes. La xarxa aragonesa és, en canvi, la més polaritzada. A les Balears, el pes notable de Palma es contraresta relativament amb un conjunt de petites ciutats distribuïdes entre les diverses illes.

Els altres territoris de l'AM presenten, en canvi, xifres de ciutats més elevades que els darrers casos esmentats, i una estructura jeràrquica i de diversitat tipològica més equilibrades. Les ciutats valencianes predominen en les categories centrals, mentre que les provençals es distribueixen més entre les classes mitjanes i les baixes.

Classe 1: capital regional de caràcter europeu

Barcelona és, clarament, la ciutat més ben posicionada en la jerarquia urbana de l'EPM i també del conjunt de l'AM. Els indicadors de funcions i d'infraestructures, i les dades sobre volum, nombre d'empreses, àmplia diversitat sectorial de les activitats, pes específic de sectors d'alta significació, així com el seu pes demogràfic mostren a bastament la centralitat d'aquesta ciutat, que esdevé un referent per a qualsevol xarxa d'intercanvi comercial que hi pugui haver o que es pugui plantejar.

Classe 2: capitals regionals fortes

S'ha considerat que no hi ha cap ciutat de l'EPM que ocupi aquesta classe, que parteix d'un llindar demogràfic superior als 800.000 habitants, i que preveu l'existència d'infraestructures potents i d'uns volums importants d'activitat econòmica, notablement diversificada.

En canvi, a la resta de l'AM sí que s'ha considerat que les dues capitals, València i Marsella, compleixen aquestes característiques, entre les quals tindrien en comú (i també amb Barcelona) el seu potencial com a ciutats portuàries.

Classe 3: capitals regionals mitjanes

Aquesta classe aplega tres capitals regionals més: Saragossa, Palma de Mallorca i Tolosa de Llenguadoc. Les tres es caracteritzen per compartir un llindar demogràfic relativament semblant, però també per concentrar en un grau elevat tant la població com el volum de negoci i el nombre d'empreses en cadascun dels seus territoris. En el cas de Tolosa, cal tenir present el municipi adjacent de Blagnac, que acull bona part del sector aeronàutic. D'altra

banda, Saragossa mostra un perfil econòmic més diversificat, mentre que Tolosa es veu clarament decantada cap a la indústria aeronàutica, i Palma té un biaix cap als serveis entorn a l'economia turística de la ciutat i del conjunt de les Balears.

La resta de l'AM no incorpora cap ciutat en aquesta classe.

Classe 4: interval de 100.000 a 350.000 habitants

Aquesta classe, caracteritzada per ciutats mitjanes d'una certa centralitat i potencial econòmic, mostra la polarització jeràrquica en algunes regions de l'EPM, ja que Aragó, les Balears i Migdia-Pirineus no incorporen cap ciutat en aquesta categoria, que en canvi és molt present a Catalunya.

A la resta de l'AM es registra una presència moderada de ciutats dins aquesta classe.

4.1. Capital regional i d'estats petits

La primera subclasse d'aquesta categoria incorpora la darrera capital regional que resta de l'EPM, Montpeller. Aquesta ciutat té, d'una banda, un pes demogràfic i de funcions força menor que les anteriorment esmentades i, d'altra banda, la seva posició dins la xarxa urbana del Llenguadoc-Rosselló es veu més contraposada per altres ciutats de dimensions relativament similars, com ara Nimes i Perpinyà. Per contra, cal assenyalar la seva força (ja esmentada a "*Les villes européennes*") en l'àmbit de les infraestructures de recerca i innovació.

A la resta de l'AM s'hi poden considerar Mònaco i Andorra, les quals han desenvolupat funcions de capitalitat que les situen molt per sobre del que indica el seu llinar demogràfic.

4.2. Capitals de província o departament amb centralitat notable

La subclasse recull les ciutats de Tarragona, Lleida, Girona, Nimes i Perpinyà, dins l'EPM. Cal remarcar el pes industrial de Tarragona, a banda de la seva infraestructura portuària, i també el potencial notable de Perpinyà. Girona, tot i pertànyer a un interval demogràfic inferior, es correspon més amb aquesta categoria per les seves funcions de capitalitat de la dinàmica àrea turística del seu litoral.

La resta de l'AM mostra les capitals provincials valencianes (Alacant i Castelló) i també Niça a la Provença. Cal remarcar per a la primera i la tercera el dinamisme de les respectives àrees d'influència, on l'activitat turística es combina amb un teixit industrial, de serveis i funcions de recerca importants.

4.3. Ciutats subregionals i/o metropolitanes amb indústria i serveis

La subclasse inclou a l'EPM només sis ciutats catalanes, que combinen de diversa manera una important activitat industrial i de serveis de caràcter central, fins i tot cada vegada més en el cas de les de primera corona metropolitana (l'Hospitalet de Llobregat i Badalona).

A la resta de l'EPM, Elx, Toló i Ais de Provença tenen també un paper de suport notable a les respectives grans ciutats entorn a les quals es vertebraren, Alacant i Marsella.

4.4. Ciutats metropolitanes residencials grans

Malgrat haver situat un únic cas en la subclasse, el de Santa Coloma de Gramenet, a Catalunya, és prou singular per ser remarcat pel seu pes demogràfic, que contrasta amb la manca d'un teixit industrial o de serveis centrals significatius, en bona part explicat per l'exigüitat del seu terme municipal i la seva funció d'espai residencial metropolità.

Classe 5: Interval de 40.000 a 100.000 habitants

La classe 5, caracteritzada per 53 ciutats mitjanes de menor pes, fa molt evident la presència d'una xarxa urbana amb un teixit industrial important a Catalunya. Dins l'EPM (25 ciutats), aquesta característica també es fa present en alguna de les ciutats de les regions franceses, mentre que a l'Aragó hi ha una ciutat amb una funció de serveis, i a les Balears n'hi ha dues amb vocació turística.

A la resta de l'AM (28 ciutats) la diversitat funcional de les ciutats de la classe 5 també és més clara, amb ciutats més orientades a la indústria, als serveis d'una certa qualificació o al turisme.

5.1. Capitals de província o departament mitjans i subregionals destacats

La subclasse recull vuit ciutats que tenen un paper vertebrador important en els territoris respectius, tant de l'EPM com de la resta. Osca esdevé l'única ciutat d'Aragó en tota la classe 5, malgrat que el seu perfil és bàsicament de serveis.

5.2. Ciutats amb predomini industrial

Dins l'EPM, set ciutats catalanes (totes elles formen part de la Regió Metropolitana de Barcelona) i una del Llenguadoc (Sète) poden ser considerades de predomini industrial.

Per a la resta de l'AM se'n compten sis per al País Valencià i tres a per la Provença. Així es remarca la complementarietat industrial que troba el conjunt de l'EPM en aquests territoris veïns.

5.3. Ciutats amb predomini de serveis i amb presència d'indústria i d'infraestructures de transport i d'innovació

Les deu ciutats de l'EPM incloses en aquesta categoria corresponen a sis per a Catalunya, dues per al Llenguadoc i dues per al Migdia-Pirineus. En totes elles s'ha remarcat que, tot i el predomini de les activitats terciàries, també presenten teixits industrials notables. A més, en algunes d'elles hi ha notables infraestructures lligades a la innovació o als transports (ports o aeroports de dimensió mitjana). Cal remarcar el cas específic de Blagnac, per la importància

repetidament destacada de la seva indústria aeronàutica, que ha generat serveis i infraestructures compartits amb la capital regional, i per això ha estat classificada per damunt del llindar demogràfic que li hauria correspost.

Les nou ciutats de la resta de l'AM (quatre de valencianes i cinc de provençals) responen al mateix perfil descrit ara mateix: domini dels serveis, presència d'indústria i d'infraestructures notables; cal remarcar en aquest cas l'important parc de recerca de Sophia-Antipolis, parcialment ubicat a Antibes, i amb un fort impacte regional.

5.4. Ciutats turístiques

Les ciutats d'aquesta subclasse (i també les de la subclasse 6.4) tenen la funció turística clarament com a funció principal, amb la qual cosa es remarcant una activitat que en realitat és àmpliament compartida per l'àrea litoral del conjunt de la xarxa de ciutats de l'Euroregió i de la resta de l'AM.

Per a l'EPM s'ubiquen a la subclasse dues ciutats de les Balears, Calvià, molt residencial, i Eivissa, que exerceix també de capital de l'illa.

A la resta de l'AM ja hi apareixen tres nuclis destacats a la banda valenciana (Benidorm el de vocació més clara) i cinc nuclis més de l'àrea provençal (amb Canes com a perfil més significat).

Classe 6: interval de 20.000 a 40.000 habitants

El conjunt de ciutats menors de la classe 6 és el més nombrós, amb 87 ciutats, repartides quasi a parts iguals entre les 45 de l'EPM i les 42 de la resta de l'AM. Les ciutats qualificades com a predominantment industrials (6.2.) formen el grup més nombrós a Catalunya (EPM) i al País Valencià (resta de l'AM). Ara apareix també un altre grup on dominen els serveis d'una certa centralitat o qualificats, i de nou també un sector de ciutats turístiques. També en aquesta categoria és on es fan més presents petits nuclis de caràcter essencialment residencial.

6.1. Capitals menors de província o departament, o d'illa, i ciutats subregionals notables

Ha estat possible identificar ciutats d'aquesta subclasse en gairebé totes les regions, amb l'excepció del Llenguadoc. A l'Aragó, la tercera capital provincial, Terol, ja només troba per sota Alcanyís. En total són set ciutats per a l'EPM, de les quals no són capital oficial només les catalanes (Vic i Tortosa), tot i que se'ls reconeix una influència supracomarcal. És el cas de Xàtiva, per al cas de la resta de l'AM.

6.2. Ciutats amb presència notable d'indústria

A l'EPM, de les catorze d'aquesta subclasse, pràcticament totes són catalanes (12), excepte Alès al Llenguadoc i Colomers a la perifèria de Tolosa. Algunes d'aquestes ciutats exerceixen, a més, una certa centralitat de caràcter comarcal (Igualada, Olot, o Valls a Catalunya, i Alès al Llenguadoc).

A la resta d l'AM, les quinze ciutats valencianes de perfil industrial (a la PACA no n'hi ha) es distribueixen essencialment entre els territoris d'activitat industrial força diversificada de València i Alacant, amb una certa representació de la castellonenca Onda, més associada a la ceràmica.

6.3. Ciutats amb predomini de serveis

Dins l'EPM, si bé es concentren bàsicament a Catalunya (cinc nuclis), s'han identificat exemples per a tots els territoris. Exerceixen en molts casos un paper de certa centralitat, amb un cert component també industrial, o fins i tot en altres agrari.

A la resta de l'AM aquesta tipologia és més present a la Provença.

6.4. Ciutats turístiques

Reflex de la vocació generalitzada del litoral de l'Arc abans esmentada, les ciutats turístiques d'aquesta dimensió es troben, dins l'EPM, repartides entre Catalunya (quatre) i les Balears (tres, Ciutadella exerceix també de centre de serveis).

A la resta de l'AM, els cinc nuclis provençals i els tres valencians remarquen també una de les especialitats econòmiques de les respectives regions.

6.5. Ciutats amb predomini de serveis locals i residencials

La major part dels municipis de la subclasse (no tots) tenen caràcter residencial de baixa densitat, sovint combinada amb segones residències. A l'EPM hi ha sis ciutats entre Catalunya i Migdia-Pirineus. A la resta de l'AM en són nou, sis dels quals pertanyen a la PACA.

Classe 7: menys de 20.000 habitants

Per fi, la classe 7 ha recollit només aquells nuclis que aportaven una certa centralitat als seus territoris, especialment allà on no hi ha altre teixit urbà, o bé és força dèbil, fet que en ressalta la funció com a àrees de serveis. Dels deu nuclis d'aquesta classe, tots menys un són dins l'EPM, i específicament en aquells territoris (Aragó, Llenguadoc i Migdia-Pirineus) on s'ha vingut remarcant la menor fortalesa de les estructures urbanes.

7.1. Capitals de província o departament

En aquesta subclasse hi ha, dins l'EPM, un nucli del Llenguadoc (Mende, que representa un interior regional de caràcter rural) i un altre de Migdia-Pirineus (Foix). Per a la resta de l'AM, és el cas de Digne-les-Bains a la PACA.

7.2. Altres petites ciutats vertebradores

Per últim, les set ciutats identificades com a petits nuclis vertebradors dels territoris són en tots els casos dins l'àmbit de l'EPM, i especialment a l'Aragó i el Llenguadoc. Si en el cas aragonès es localitzen en àrees d'urbanització gairebé inexistent, al Llenguadoc en canvi esdevenen petites anelles d'una cadena de centres urbans de mitjana i petita dimensió ubicats sobretot al litoral i prelitoral. Pamiers, a la regió tolosana, complementa Foix com a petits nuclis de referència dels Pirineus centrals de la banda francesa.

SEGONA PART. ANÀLISI D'AFINITATS ECONÒMIQUES DE LES CIUTATS DE L'EUREGió PIRINEUS MEDITERRÀNIA

La segona part de l'informe s'ha centrat a elaborar una aproximació tan detallada com ha estat possible sobre les afinitats econòmiques que es poden detectar entre les ciutats de l'àmbit de l'Euroregió. Per a l'anàlisi d'aquestes relacions, s'ha aprofundit en l'exploració de les seues de les principals empreses de cada ciutat, a partir de la informació facilitada pel directori Amadeus del Bureau Van Dijk. Els resultats poden contribuir a comprendre millor les relacions comercials actuals i potencials que s'han de desenvolupar en el futur.

La identificació del tipus d'activitat de les empreses, a partir de la classificació unificada d'activitats econòmiques de la Unió Europea (NACE) que utilitza el directori Amadeus, ha permès fer una detallada agrupació de conjunts de ciutats al voltant de les activitats econòmiques que comparteixen. Aquesta sistematització facilita un extraordinari volum d'informació sobre les especialitzacions econòmiques de les ciutats estudiades, fonamental per a entendre el potencial comercial d'aquestes ciutats, tant entre elles, com respecte de qualsevol altre territori.

Els resultats han estat aplegats en dos capítols: el primer presenta una visió de conjunt, que permet caracteritzar els sectors econòmics segons el volum de negoci que mouen i el nombre de ciutats que s'hi relacionen. Per raons de mètode, aquesta anàlisi s'ha restringit a l'EPM. El segon es dedica a fer una anàlisi detallada dels subsectors, agrupant-los en grans àmbits econòmics i identificant específicament quines són les ciutats de l'EPM i de la resta de l'AM involucrades en cada sector.

1. Relació entre el volum de negoci i el nombre de ciutats per sectors d'activitat econòmica (97 ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrània)

Abans de presentar els quadres que mostren els conjunts de ciutats relacionades amb uns mateixos sectors, s'ha volgut fer una anàlisi de conjunt que relacioni, per a aquests sectors d'activitat, els volums de negoci i el nombre de ciutats que aplega cadascun. Aquesta perspectiva permet mostrar ràpidament, per exemple, les activitats en què un gran volum de negoci empresarial es concentra en molt poques ciutats, mentre que altres amb volums similars poden presentar una dispersió territorial més gran de l'activitat. En altres casos es fan visibles també sectors amb escàs volum de negoci, però, malgrat tot, molt implantats en el territori, i també encara alguns que tenen un pes més reduït en el territori.

Atès que no era fàcil en aquest cas visualitzar simultàniament els resultats d'aquesta anàlisi per a l'Euroregió i per a la suma d'aquesta amb els territoris afins considerats en la resta de l'estudi, s'ha optat en aquest cas per incloure només les ciutats de l'EPM (97 ciutats). Tot i que és cert que hi podria haver algunes variacions s'hi si s'afegeixen les ciutats valencianes i provençals, s'intueix que en conjunt la majoria dels sectors, per les seves característiques, respondrien d'una manera similar a l'obtinguda en l'anàlisi restringida. Tot i així, s'hi han incorporat algunes referències comparatives.

Cal fer dues matisacions importants per tal de poder interpretar correctament aquests resultats: en primer lloc, la major part dels sectors analitzats corresponen al nivell de classificació de dos dígit, però en alguns casos es tracta d'agrupacions de tres dígit i, per tant, hi ha una certa diversitat de nivell d'anàlisi; en segon lloc, els diversos sectors, pel caràcter de la seva activitat, aporten també valors afegits molt diferents a la seva activitat.

Al quadre i al gràfic següents s'han classificat els sectors d'activitat en cinc classes diferents, que combinen volum de negoci i nombre de ciutats. El gràfic, que mesura el volum de negoci a escala logarítmica, ha permès establir les categories a partir de l'agrupació de punts i facilita una comprensió ràpida del significat de cada classe.

Classe 1. Sectors amb menys de 1.000 milions d'euros de volum de negoci i amb menys de cinc ciutats vinculades. En realitat, aquesta categoria és una barreja d'alguns sectors de poc valor afegit (la marroquineria, la fusta), d'altres on l'activitat en realitat està representada per empreses ubicades en altres subsectors (les auxiliars del transport), i en algun altre cas, activitats que no tenen prou presència a l'EPM, tot i que hi poden ser amb força en altres àrees: és el cas del transport marítim, que esdevé molt més important, per exemple, a Marsella, o l'extracció de minerals no metàl·lics, més significativa al País Valencià, tot i el baix valor afegit.

Classe 2. Sectors entre 400 i 4.000 milions d'euros, i entre cinc i quinze ciutats vinculades. Aquest conjunt, el segon més nombrós, aplega més clarament activitats en bona part de baix valor afegit (tèxtil, confecció, paper, moble, metal·lúrgia bàsica...), que en canvi mostren una certa presència territorial més gran. Tot i així, la producció d'equips de precisió o el transport aeri, que aporten molt més valor, aquí estan escassament representades.

Classe 3. Sectors entre 1.000 i 10.000 milions d'euros, i entre setze i trenta ciutats vinculades. Forma el conjunt central d'aquesta classificació, i aplega activitats que en general presenten una elevada dispersió de seus d'empreses en el territori. Per exemple, les activitats de serveis qualificats, que mostren un notable valor afegit. També es concentren en aquesta classe les

activitats del comerç a l'engròs de tipus molt divers (en destaca el tèxtil pel volum, i el sector dels electrodomèstics i materials de la construcció, pel nombre de ciutats), així com els minoristes del sector alimentari. Un altre conjunt el formen diverses activitats productives vinculades al metall, la maquinària, els sectors elèctric i electrònic, el plàstic... Són produccions amb un valor afegit una mica més elevat que el de les classes anteriors. Cal afegir-hi encara, per la seva importància, la dispersió de l'activitat hotelera.

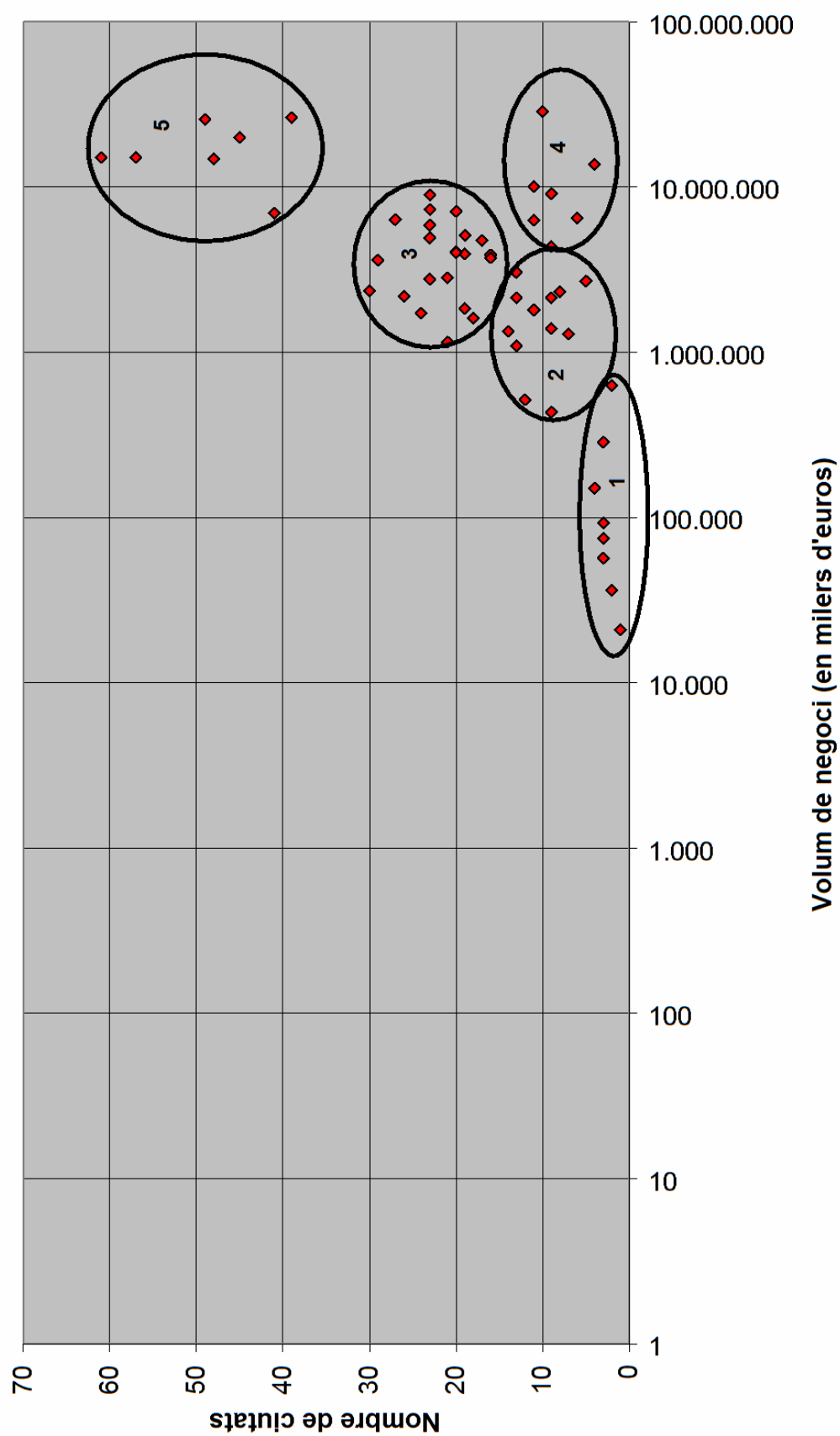
Classe 4. Sectors amb més de 4.000 milions d'euros i menys de quinze ciutats vinculades. Aquesta classe ha agrupat principalment les activitats dels proveïdors de recursos energètics i de l'aigua, grans companyies avui molt centralitzades en unes poques capitals. D'altra banda, també es fa present, dins "Fabricació d'altre material de transport", la forta concentració del sector de l'aeronàutica, especialment a Tolosa-Blagnac. Els altres sectors que presenten elevada concentració amb grans volums de negoci són els de les agències de viatge i majoristes del turisme –encara que hi hagi un teixit de petites empreses que no queda recollit–, el de correus i, sobretot, el de les telecomunicacions.

Classe 5. Sectors amb més de 5.000 milions d'euros i entre trenta-una i seixanta ciutats vinculades. Finalment, la darrera categoria agrupa sectors que distribueixen millor grans volums de negoci en el territori, i que realment representen **tres àmbits forts de l'economia de l'EPM**. Es tracta del sector **alimentari**, tant de producció com de comercialització; el de la **construcció** i el sector immobiliari, i el sector de la **química**.

RELACIÓ ENTRE EL VOLUM DE NEGOCI I EL NOMBRE DE CIUTATS, PER SECTORS. Euroregió Pirineus Mediterrània				
Classe	Interval	Volum de negoci*	N. ciutats	Sectors
1	<1.000.000 i <5 ciutats	20.957	1	Altres activitats annexes al transport aeri
		36.442	2	Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles, cristalleria i esparteria
		56.837	3	Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics
		74.825	3	Fabricació d'articles de marroquineria i viatge. Articles de guarnimenteria, talabarteria i sabateria
		92.807	3	Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics
		151.213	4	Reciclatge
		286.593	3	Transport marítim
		629.714	2	Altres activitats annexes al transport marítim
		434.754	9	Fabricació de mobles. Altres indústries manufacturades (logueria, joieria, articles esport...)
		517.459	12	Loguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics
2	400.000 - 4.000.000 i 5 - 15 ciutats	1.094.249	13	Metallurgia
		1.294.304	7	Manipulació i dipòsit de mercaderies
		1.339.786	14	Fabricació de Tèxtils i productes tèxtils
		1.395.996	9	Altres activitats annexes al transport terrestre
		1.807.323	11	Organització del transport de mercaderies
		2.138.049	13	Indústria del paper
		2.139.528	9	Fabricació d'equip i instruments mèdico-quirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria
		2.315.655	8	Indústria de la confecció i de la peleteria
		2.708.299	5	Transport aeri
		3.048.167	13	Comerç a l'engròs de combustibles sòlids, líquids i gasosos i productes similars
3	1.000.000 - 10.000.000 i 16-30 ciutats	1.158.888	21	Activitats industrials de neteja
		1.608.571	18	Fabricació d'altres productes de minerals no metàl·lics
		1.729.241	24	Fabricació de productes de caixú i matèries plàstiques
		1.847.508	19	Comerç a l'engròs de metalls i minerals metàl·lics
		2.195.420	26	Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip
		2.351.987	30	Comerç al detall, amb predomini d'aliments, begudes i tabac en establiments no especialitzats; Comerç al menor d'aliments, begudes i tabac en establiments especialitzats
		2.781.123	23	Comerç a l'engròs d'aparells electrodomèstics i d'aparells de ràdio i televisió
		2.822.648	21	Comerç a l'engròs de productes químics
		3.620.558	29	Fabricació de màquines, equip i material mecànic
		3.742.348	16	Fabricació de material electrònic. Fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions
4	>4.000.000 i 1 - 15 ciutats	3.916.823	16	Fabricació de maquinària i material elèctric
		3.948.590	19	Comerç a l'engròs de productes farmacèutics
		4.003.031	20	Transport terrestre; Transport per canonades
		4.061.085	20	Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs
		4.754.422	17	Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats
		4.926.414	23	Intermediació financera, excepte segurs i plans de pensions; Activitats auxiliars a la intermediació financera
		5.101.362	19	Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria i altres activitats relacionades amb l'assessorament tècnic; Assaigs i anàlisis tècniques; Publicitat; Selecció i col·locació de pers
		5.883.864	23	Comerç a l'engròs de fusta, materials de construcció i aparells sanitaris
		6.340.118	27	Comerç a l'engròs d'ordinadors, perifèrics i programes informàtics; Comerç a l'engròs d'altres màquines i equips d'oficina. Comerç a l'engròs d'altres components i equips
		7.130.424	20	Comerç a l'engròs de tèxtils
5	>5.000.000 i >31ciutats	7.323.823	23	Hosteleria
		8.959.120	23	Activitats jurídiques; Activitats de comptabilitat, teneduria de llibres, auditoria i assessoria fiscal; Estudis de mercat i enquestes d'opinió pública; Consulta i assessorament
		4.364.172	9	Captació, depuració i distribució d'aigua
		6.295.260	11	Activitats de les agències de viatges, majoristes i minoristes de turisme i altres activitats de recolzament turístic
		6.520.925	6	Comerç a l'engròs d'altres maquinària per a la indústria, el comerç i la navegació
		9.126.024	9	Correus i telecomunicacions
		10.077.890	11	Producció d'energia elèctrica
		13.751.175	4	Producció de gas i de vapor i aigua calenta
		28.800.373	10	Fabricació d'altre material de transport
		6.953.589	41	Indústria de productes alimentaris i begudes
5	>5.000.000 i >31ciutats	14.782.277	48	Intermediaris del comerç de productes alimentaris begudes i tabac; Comerç a l'engròs de matèries primeres agràries i d'animals vius; Comerç a l'engròs de productes al·lir
		15.132.167	61	Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors, venda al detall de combustible per a vehicles de motor
		15.170.589	57	Immobilisables
		19.992.739	45	Construcció
		25.637.046	49	Gestió de societats de cartera (Holdings)
		26.363.325	39	Indústria química

* En milers d'euros

Relació entre el volum de negoci i el nombre de ciutats, per sectors (EPM)

2. Anàlisi d'afinitats econòmiques entre ciutats segons sectors d'activitat

Per últim, s'ha volgut fer una representació extensa de les agrupacions de ciutats de l'EPM i, de nou, també de la resta de l'Arc Mediterrani, per mostrar-les en un conjunt de cinquanta-sis quadres corresponents a subsectors de la Classificació Estadística de les Activitats Econòmiques de la Comunitat Europea (Revisió 1.1 de 2002), també coneguda per les sigles NACE. La disposició dels quadres s'ha fet en una seqüència que agrupa subsectors pròxims, i que s'han agrupat en catorze àmbits temàtics.

Aquesta representació detallada ofereix un important complement a l'anàlisi tipològica feta fins ara, ja que ofereix una extensa descripció de les relacions d'afinitat entre ciutats que comparteixen activitats similars. Entenem que aquesta perspectiva pot ser útil com a punt de partida per a apropar aquestes ciutats entre elles, especialment ciutats de diferents regions, i també ciutats que pertanyen a sectors diferents, però que busquen establir relacions entre ells. Aquests quadres són, per tant, un instrument que pot contribuir a incrementar el potencial comercial de les ciutats de l'Euroregió i dels territoris afins.

Els quadres porten per títol l'epígraf (o diversos epígrafs, quan s'ha procedit a agregar-los) tal com el descriu la classificació NACE, i entre parèntesis assenyalen el codi numèric que correspon a l'epígraf esmentat. D'altra banda, els quadres han separat novament les ciutats de l'EPM de les de la resta de l'AM.

Els catorze grans àmbits són els següents:

- a) Minerals no metàl·lics ni energètics
- b) Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta
- c) Aliments i begudes
- d) Tèxtil i similars
- e) Paper i arts gràfiques
- f) Energia i aigua
- g) Química, plàstics i farmacèutica
- h) Metal·lúrgia i maquinària
- i) Electrònica i informàtica
- j) Vehicles de motor
- k) Turisme
- l) Transport i comunicacions
- m) Serveis quaternaris

n) Reciclatge i neteja

a) Minerals no metàl·lics ni energètics

Inclou dos quadres que presenten, d'una banda, l'extracció d'aquests minerals i, de l'altra, la fabricació a partir de minerals no metàl·lics. En conjunt, no presenta un gran volum de negoci, en bona part perquè són productes d'escàs valor afegit. Tanmateix, és interessant observar-ne la distribució, tant per a l'EPM com per a la resta de l'AM, ja que en determinades ciutats hi té una incidència econòmica important.

b) Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta

Inclou fins a cinc quadres de sectors força relacionats entre si, entorn a l'activitat constructora. També figuren a continuació de l'anterior secció de manera expressa, ja que una part important dels minerals no metàl·lics tenen també com a finalitat la construcció. Els sectors inclosos són els de la fabricació de fusta i de mobles, així com la seva comercialització a l'engròs, el de la construcció (un dels més voluminosos i dispersos territorialment), i finalment el de les empreses immobiliàries.

c) Aliments i begudes

Aquesta agrupació ha relacionat a partir de tres quadres diferents la producció i la comercialització d'aliments, un sector que en conjunt esdevé un dels més importants de l'economia de l'Euroregió i de la resta de l'AM. Els quadres reflecteixen un fort pes de les empreses productores (en destaca molt Barcelona), però també l'especial importància de les comercialitzadores a l'engròs dels productes alimentaris (moltes d'elles en realitat també incorporen segments de producció, i a la inversa), i també la dispersió lògica del comerç alimentari minorista, del qual la base de dades destaca les empreses amb un volum prou important, però en resta amagat la resta.

d) Tèxtil i similars

En tercer lloc, en quatre quadres es presenta la producció i comercialització del tèxtil i sectors relacionats (confecció, pelleteria, etc.). En aquest cas, es fa molt evident la manca de pes de les empreses productores, fruit de la llarga transformació del sector, mentre que, en canvi, la comercialització majorista presenta un volum de negoci força més significatiu. És també prou interessant constatar que els quadres encara són, en general, un bon reflex de la distribució històrica del tèxtil i afins en els territoris estudiats.

e) Paper i arts gràfiques

En dos quadres queden associats els sectors de la producció paperera i de les arts gràfiques, dos tipus d'activitats d'una banda molt diferents i de l'altra amb una afinitat òbvia. A diferència d'altres sectors, aquest està força més concentrat, com s'ha vist en l'anterior perspectiva resumida, si bé presenta un volum de negoci relativament important.

f) Energia i aigua

L'afinitat d'aquest àmbit és relativa, i es refereix més aviat al fet que es tracta de recursos proveïts al conjunt del territori, en general des de grans empreses productores i/o distribuïdores d'energia o d'aigua. Els cinc quadres reflecteixen només parcialment el valor d'aquesta activitat en el territori, atès que una part important de les seues d'aquestes empreses s'ubica en les capitals estatals respectives. En aquest sentit s'explica també l'important pes que adquireix Barcelona tant en la producció elèctrica i de gas, com en la distribució d'aigües i, fins i tot, la comercialització de combustibles.

g) Química, plàstics i farmacèutica

Aquest àmbit presenta una de les especialitzacions més importants que es detecten a l'Euroregió i a la resta de l'AM, tant pel volum de negoci que se'n deriva, com pel nombre de ciutats implicades. Els quatre quadres recullen els sectors afins de la producció química (el de volum de negoci més gran estudiat, després del de l'aeronàutica tolosana, i que incorpora el subsector farmacèutic, entre altres), producció de cautxú i plàstics (molt menys important en volum, però força repartit entre Catalunya i el País Valencià) i els de comercialització química i farmacèutica per separat, també econòmicament de menys valor. En aquest sentit, interessa observar que aquí són les companyies productores les que controlen la part més elevada del benefici i de la dinàmica del sector, i també que aquestes empreses, tot i la important representació de Barcelona, també es localitzen en moltes altres ciutats de l'àrea estudiada.

h) Metal·lúrgia i maquinària

El sectors de la metal·lúrgia bàsica i de la maquinària, en els seus vessants de producció i comercialització, es presenten en cinc quadres que mostren en conjunt un relativament baix volum de negoci, però per contra, una notable distribució del teixit empresarial. Com en altres sectors industrials, dins l'EPM les ciutats de Catalunya són generalment molt més presents, tant aquelles de l'entorn metropolità de Barcelona, com d'altres del litoral i l'interior amb tradició productiva. Tot i així, ciutats com Saragossa o Tolosa i el seu entorn fan palès també el seu paper. En el cas de la resta de l'AM, és interessant indicar un notable equilibri entre ciutats valencianes i provençals, a diferència d'altres àmbits, com ara el tèxtil, on les primeres predominaven.

i) Electrònica i informàtica

Aquest sector recull un ampli ventall productiu, des dels equips d'oficina fins a la producció informàtica, passant pels electrodomèstics i material elèctric divers, i també instruments mèdics i de precisió diversos. Un conjunt de sis quadres permeten distingir-ne la producció i també la comercialització. És notable, en aquest sentit, el major pes de les empreses comercialitzadores, que permeten fer destacar dins l'EPM, a més de Barcelona, les ciutats de Montpeller i Saragossa, i a la resta, Marsella. Atès que el sector productiu és en bona part en mans de grans multinacionals, els resultats indiquen que probablement moltes de les seues estatals d'aquestes empreses s'ubicaran a les capitals respectives, si bé, en canvi, hi pot haver un teixit productiu més important del que reflecteixen inicialment les dades.

j) Vehicles de motor

Aquest àmbit agrupa en realitat la producció i comercialització de tipus de materials de transport molt diversos, des dels vehicles de transport terrestre fins a l'aeri i el marítim. En aquest sentit, cal parlar en primer lloc de manera destacada de la producció aeronàutica de l'àrea de Tolosa, especialment representada a Blagnac, i que assenyala la gran especialització econòmica generada en aquesta regió a partir de la implantació d'aquesta activitat fa unes dècades. D'altra banda, el quadre indica molt bé l'exigua presència del subsector aeronàutic a la resta de l'Euroregió, tot i que actualment s'hagi estudiat aquesta possibilitat. A la resta de l'AM cal assenyalar, en canvi, la important activitat de Marignane també vinculada al sector aeronàutic.

En un altre subsector prou diferent, la producció de vehicles (tant per al transport viari com ferroviari) té una distribució més àmplia, sobretot amb implantació a Catalunya, tot i que de nou s'està parlant en alguns casos de grans empreses multinacionals (d'aquí també la forta presència de Barcelona). En aquest sentit, cal tenir en compte les possibles sinèrgies entre aquests diferents subsectors vinculats al transport a partir del respectiu coneixement tecnològic acumulat.

En canvi, com era d'esperar, el comerç minorista dels vehicles (transport viari) apareix àmpliament distribuït, amb volums de negoci que, pel mateix valor afegit del producte, esdevenen importants no sols en les grans capitals, sinó també en moltes altres ciutats.

k) Turisme

L'àmbit del turisme aplega aquí, a través de dos quadres, l'activitat de les empreses de l'hoteleria i també la de les agències de viatge. En aquest sentit, la distribució de les seues difereix força de la que s'ha presentat sobre la concentració de les places hoteleres, molt més

repartida en el territori, i de forma especial en les àrees litorals i també les grans ciutats. Tal com es mostra, dins l'EPM Palma ocupa un lloc molt significatiu pel volum de negoci de l'activitat hotelera, i igualment pel que fa a les agències de viatge, fet que posa de relleu no tant la seva funció turística (també molt notable), com de gestió d'un sector que, més enllà de les Balears, avui s'ha internacionalitzat. És molt dèbil, en canvi, la presència del sector a les regions del Llenguadoc i del Migdia-Pirineus.

A la resta de l'AM, és fins i tot sorprenent l'escàs pes d'aquest sector tant pel que fa a les empreses valencianes com a les de la PACA, cosa que de nou pot estar molt vinculada al fet que les seus de les grans cadenes es trobin a les capitals d'estat o altres grans ciutats, que es podria considerar un signe de debilitat de la capacitat de decisió sobre un sector amb un fort impacte territorial, tant en termes econòmics i socials (llocs de treball), com també urbanístics.

l) Transport i comunicacions

Aquest àmbit recull en vuit quadres una varietat de subsectors que inclouen empreses dedicades al transport en les seves diverses variants, però també d'una forma important d'altres de relacionades amb les activitats logístiques. Com és lògic, l'apartat referit al transport terrestre és el que indica una dispersió relativament superior en el territori, tot i que es tracta d'un àmbit amb un grau de concentració força elevat en general. Dins aquest subsector, l'equilibri entre empreses de l'EPM (sobretot Catalunya) i de la resta de l'AM és notable, pel que fa al nombre de ciutats. Ara bé, val la pena indicar el pes específic de Sant Andreu de la Barca, que acull una important activitat logística, a més del de Barcelona, i també Saragossa. Pel que fa al subsector aeri, es fa notar de nou el binomi Tolosa-Blagnac, amb activitats vinculades a les analitzades anteriorment. Tot i així, ara es manifesten també ciutats de les Balears (Palma, Lluçmajor), seus de companyies aèries de baix cost, les quals podrien contribuir a la futura dispersió territorial més gran d'aquesta indústria. Finalment, en el subsector marítim es fa molt visible el cas de Marsella (sobretot del transport, però també del sector logístic), per a la resta de l'AM, sense cap altra ciutat que tingui un mínim perfil remarcable en tot el conjunt del territori de l'Arc.

m) Serveis quaternaris

S'hi han aplegat quatre quadres corresponents a subsectors força diferents entre ells, des de les empreses d'intermediació financera (no la banca), passant per activitats de serveis a les empreses (econòmiques, jurídiques, etc.) i d'altres de caràcter d'assessoria tècnica, per acabar amb un subsector heterogeni en la seva mateixa definició, el dels grups empresarials. Tot i la seva aparent diversitat, tenen en comú que la seva activitat principal (o central en el cas dels grups d'empreses) s'ubica en l'àmbit dels serveis més qualificats, que es poden considerar dins

el quaternari. Per tant, sobretot en els primers subsectors esmentats, mostren un grau de concentració notable en relativament poques ciutats, i les capitals ocupen en tots els casos els primers llocs dels respectius rànquings regionals. Cal fer notar, però, la dèbil presència de les ciutats del Llenguadoc, i en particular de Montpeller, en aquestes activitats.

Pel que fa als grups d'empreses, la seva distribució és notablement superior, i aquest és un aspecte positiu, tot i que cal recordar que en aquest subsector s'hi estan aplegant empreses dedicades a activitats molt diverses. En tot cas, destaca el pes global de Barcelona i, dins l'EPM, també Tolosa. I en canvi, si s'observa de nou el Llenguadoc, hi ha fins a tres ciutats per damunt de Montpeller. A la resta de l'AM, la Provença, amb Marsella al capdavant, revela en conjunt un pes molt superior al de les ciutats valencianes.

n) Reciclatge i neteja

Per últim, s'han aplegat dos subsectors força relacionats amb les economies urbanes i que, si bé no representen un volum important de negoci, és interessant d'evidenciar pel mateix impacte que tenen en el funcionament de les ciutats. És probable, una vegada més, que en aquest àmbit les xifres de negoci i el nombre de ciutats implicades hagin quedat representades força per sota del que significa el sector.

Minerals no metàl·lics ni energètics

Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics (14)		
Ciutat	Regió	Volum de negoci
Aragón	ZARAGOZA	55.488
Catalunya	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	19.685
Midi Pyrénées	TOULOUSE	17.634
Subtotal Euroregió		92.807
Comunitat Valenciana	ALACANT	80.635
	NOVELDA	23.298
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	61.834
	AIX EN PROVENCE	18.621
Total		277.195

Fabricació d'altres productes de minerals no metàl·lics (26)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	40.779
	ALCANIZ	20.981
	HUESCA	17.364
Catalunya	BARCELONA	605.745
	CERDANYOLA DEL VALLES	383.949
	SANT VICENC DELS HORTS	84.051
	RUBI	79.718
	MONTCADA I REIXAC	49.727
	SANT JOAN DESPI	33.444
	SANT CUGAT DEL VALLES	33.083
	TERRASSA	27.894
	TARRAGONA	22.658
	LLEIDA	16.579
	GAVA	3.552
	SANT ADRIA DE BESOS	15
Languedoc-Roussillon	BEZIERS	82.224
Midi-Pyrénées	ALBI	73.244
	TOULOUSE	33.564
Subtotal Euroregió		1.608.571
Comunitat Valenciana	ONDA	614.902
	NOVELDA	175.965
	VILLENA	169.333
	PETRETER	77.871
	VALENCIA	52.017
	QUART DE POBLET	42.098
	LA VALL D'UIXO	38.497
	ALACANT	27.921
	MANISES	16.182
	XIRIVELLA	7.589
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ALZIRA	2.506
	MARSEILLE	89.471
	LA CIOTAT	28.754
	AIX EN PROVENCE	16.099
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AVIGNON	15.689
Total		2.983.465

Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta

<i>Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles, cistelleria i esparteria (20)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negoci</i>
Catalunya	BARCELONA	19.071
Languedoc-Roussillon	NARBONNE	17.371
Subtotal Euroregió		36.442
Comunitat Valenciana	GANDIA	373.618
	CREVILLENT	28.060
	VALENCIA	15.919
	ALDAIA	15.389
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ANTIBES	16.212
	MARSEILLE	15.053
Total		500.693

<i>Fabricació de mobles. Altres indústries manufactureres (joguines, joieria, articles esport...) (36)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragó	ZARAGOZA	17.422
Illes Balears	MANACOR	21.546
Catalunya	BARCELONA	230.566
	BARBERA DEL VALLES	67.606
	SANT JOAN DESPI	32.183
	GRANOLLERS	27.249
	SABADELL	25.480
	VALLS	12.702
Midi-Pyrénées	COLOMIERS	s/d
Subtotal Euroregió		434.754
Comunitat Valenciana	QUART DE POBLET	42.097
	IBI	37.761
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AVIGNON	23.301
	ORANGE	18.360
	ANTIBES	17.579
Total		573.852

Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta (continuació)

Construcció (45)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragó	ZARAGOZA	995.458
	HUESCA	191.523
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	251.840
	MANACOR	90.967
	INCA	21.369
	CALVIA	18.304
	EIVISSA	9.447
Catalunya	BARCELONA	14.387.572
	TERRASSA	577.012
	TARRAGONA	249.592
	BARBERA DEL VALLES	130.473
	FIGUERES	126.524
	SANT JOAN DESPI	119.684
	CORNELLA DE LLOBREGAT	95.835
	MONTCADA I REIXAC	93.209
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	90.989
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	83.274
	VILADECANS	78.926
	MANRESA	74.944
	BADALONA	73.601
	GAVA	64.941
	IGUALADA	59.930
	RUBI	54.230
	GRANOLLERS	49.818
	LLORET DE MAR	47.073
	REUS	45.818
	VIC	37.755
	VILANOVA I LA GELTRU	36.545
	SANT BOI DE LLOBREGAT	34.454
	SABADELL	33.562
	LLEIDA	28.025
	EL PRAT DE LLOBREGAT	21.617
	SANTA COLOMA DE GRAMENET	s/d
	TARRAGONA	s/d
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	87.057
	PERPIGNAN	60.363
	NIMES	56.138
	NARBONNE	35.553
	LUNEL	21.780
	BEZIERS	15.977
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	1.269.548
	COLOMIERS	56.168
	CASTRES	53.218
	TARBES	40.428
	TOURNEFEUILLE	22.198
Subtotal Euroregio		19.992.739
Comunitat Valenciana	VALENCIA	1.905.532
	ALACANT	505.108
	QUART DE POBLET	184.628
	PATERNA	177.611
	ORIHUELA	155.015
	ALZIRA	136.790
	BENIDORM	103.188
	ELX	100.999
	GANDIA	80.638
	ONTINYENT	67.641
	TORREVELLA	66.196
	LA VALL D UIXO	61.828
	ALDAIA	39.495
	OLIVA	33.088
	VILLENA	27.616
	SANT VICENT DEL RASPEIG	18.221
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	1.229.686
	AIX EN PROVENCE	836.225
	VITROLLES	90.383
	ST LAURENT DU VAR	83.994
	NICE	76.290
	ORANGE	63.589
	CAGNES SUR MER	62.231
	HYERES	48.279
	CAVAILLON	31.094
	AUBAGNE	26.607
	GAP	26.252
	AVIGNON	22.864
	ISTRES	21.772
	LA SEYNE SUR MER	19.908
	ANTIBES	16.258
	ST RAPHAEL	16.186
	LA GARDE	15.714
Total		26.343.665

Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta (continuació)

<i>Comerç a l'engròs de fusta, materials de construcció i aparells sanitaris (5153)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragó	ZARAGOZA	96.781
Illes Balears	MAO	20.904
Catalunya	SABADELL	2.680.715
	BARCELONA	1.695.616
	TARRAGONA	167.900
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	127.522
	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	121.344
	GRANOLLERS	96.564
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	93.501
	REUS	38.232
	VILADECANS	34.844
	IGUALADA	33.179
	CERDANYOLA DEL VALLES	30.099
	SANT BOI DE LLOBREGAT	28.992
	SANTA COLOMA DE GRAMENET	22.867
	VILAFRANCA DEL PENEDES	17.678
	SANT CUGAT DEL VALLES	3.821
Languedoc-Roussillon	BEZIERS	304.380
	MONTPELLIER	75.360
	NIMES	62.839
	FRONTIGNAN	45.631
	PERPIGNAN	43.287
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	41.808
Subtotal Euroregio		5.883.864
Comunitat Valenciana	ONDA	148.431
	NOVELDA	134.070
	ALACANT	89.112
	VALENCIA	65.642
	XIRIVELLA	60.888
	ELX	34.728
	PATERNA	21.231
	QUART DE POBLET	16.109
	GANDIA	4.384
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	596.649
	NICE	85.888
	CAGNES SUR MER	70.663
	AVIGNON	49.497
	ARLES	38.994
	CANNES	22.703
	AIX EN PROVENCE	18.627
	AUBAGNE	15.647
Total		7.357.127

Construcció, immobiliàries i indústria de la fusta (continuació)

Immobiliàries (70)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragó	ZARAGOZA	1.545.953
	BARBASTRO	23.044
	HUESCA	22.952
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	464.977
	EIVISSA	135.378
	CALVIÀ	57.229
	LLUCMAJOR	10.471
	MARRATXI	7.308
Catalunya	BARCELONA	6.361.097
	GRANOLLERS	688.202
	TERRASSA	449.422
	BADALONA	339.765
	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	338.944
	SABADELL	303.817
	L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	218.997
	MATARO	201.737
	GIRONA	159.808
	EL MASNOU	135.898
	SANT CUGAT DEL VALLES	125.010
	VILADECANS	108.486
	SANT BOI DE LLOBREGAT	106.409
	CASTELLDEFELS	103.463
	LLEIDA	103.017
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	90.981
	VILAFRANCA DEL PENEDES	75.915
	TARRAGONA	62.327
	VILANOVA I LA GELTRU	54.911
	BARBERA DEL VALLES	51.448
	REUS	50.946
	GAVA	36.208
	RUBÍ	30.467
	SANT JOAN DESPI	25.989
	BLANES	25.714
	EL PRAT DE LLOBREGAT	25.190
	CAMBRILS	24.959
	OLOT	19.674
	SANTA COLOMA DE GRAMENET	19.015
	SANT ADRIÀ DE BESOS	18.368
	TORTOSA	15.887
	LLORET DE MAR	15.049
	MANRESA	s/d
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	369.109
	BEZIERS	71.281
	NIMES	62.662
	NARBONNE	44.009
	PERPIGNAN	35.989
	CARCASSONNE	31.448
Midi-Pyrénées	MENDE	8.038
	TOULOUSE	1.551.626
	MONTAUBAN	103.168
	RODEZ	81.255
	TARBES	49.301
	BLAGNAC	36.045
	COLOMIERS	26.522
	ALBI	21.181
	CASTRES	17.844
	AUCH	6.679
Subtotal Euroregio		15.170.589
Comunitat Valenciana	VALENCIA	2.749.997
	TORREVELLA	489.348
	ORIHUELA	369.816
	ALACANT	225.765
	ELX	214.347
	BENIDORM	112.128
	PATERNÀ	76.470
	DENIA	51.913
	GANDIA	41.584
	CÀTARROJA	24.386
	ELDA	23.344
	SANT VICENT DEL RASPEIG	22.660
	ONTINYENT	20.588
	ONDA	19.372
	CULLERA	15.425
	VINAROS	15.096
	ALCOI	11.998
	LA VALL D'UIXO	11.269
	VILLENA	1.437
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ALZIRA	s/d
	MARSEILLE	1.772.685
	NICE	265.631
	AIX EN PROVENCE	176.378
	AVIGNON	101.265
	DIGNE LES BAINS	38.701
	ANTIBES	36.407
	LA GARDE	30.041
	TOULON	16.053
	MARTIGUES	15.487
	VITROLLES	15.134
	SIX FOURS LES PLAGES	10.938
	GRASSE	8.767
	DRAGUIGNAN	8.528
	ISTRES	4.287
	CANNES	s/d
Total		22.167.834

Aliments i begudes

Indústria de productes alimenticis i begudes (15)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Aragón	ZARAGOZA	347.388
	HUESCA	29.231
Illes Balears	MARRATXI	58.098
	PALMA DE MALLORCA	37.919
Catalunya	BARCELONA	6.060.088
	CORNELLA DE LLOBREGAT	1.395.866
	GIRONA	709.226
	SANT CUGAT DEL VALLES	654.884
	TERRASSA	453.381
	GRANOLLERS	376.897
	VILAFRANCA DEL PENEDES	325.866
	MOLLET DEL VALLES	272.652
	VIC	240.546
	RUBI	161.856
	VILANOVA I LA GELTRU	143.778
	LLEIDA	128.646
	REUS	62.475
	EL PRAT DE LLOBREGAT	57.429
	BLANES	48.425
	SALT	44.624
	MARTORELL	42.946
	VILADECANS	40.005
	FIGUERES	38.737
	MONTCADA I REIXAC	36.614
	BARBERA DEL VALLES	29.423
	TORTOSA	27.822
	SANT JOAN DESPI	24.829
	OLOT	24.408
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	23.640
	EL VENDRELL	23.626
	MATARO	22.059
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	18.007
Languedoc-Roussillon	NIMES	230.736
	PERPIGNAN	95.843
Midi-Pyrénées	RODEZ	292.956
	TOULOUSE	255.087
	MONTAUBAN	58.936
	CAHORS	41.353
	AUCH	27.303
	ALBI	18.272
	CASTRES	16.612
	TARBES	15.188
Subtotal Euroregió		13.013.677
Comunitat Valenciana	TORRENT	193.778
	SUECA	187.205
	SANT VICENT DEL RASPEIG	139.206
	OLIVA	112.079
	ALCOI	87.370
	VALENCIA	85.214
	ALZIRA	85.007
	CATARROJA	60.718
	VILLAJOSYOSA	50.424
	NOVELDA	39.201
	ALGEMESI	29.812
	ALACANT	22.936
	ORIHUELA	22.269
	XIRIVELLA	16.556
Provence-Alpes-Côte d'Azur	PATERNA	15.040
	MARSEILLE	779.110
	AVIGNON	247.882
	VITROLLES	203.761
	ST LAURENT DU VAR	96.420
	AIX EN PROVENCE	88.083
	GRASSE	43.384
	CARPENTRAS	27.049
Total	AUBAGNE	16.371
		15.662.552

Aliments i begudes (continuació)

<i>Intermediaris del comerç de productes alimenticis begudes i tabac (5117)</i>		
<i>Comerç a l'engròs de matèries primeres agràries i d'animals vius (512)</i>		
<i>Comerç a l'engròs de productes alimenticis, begudes i tabac (513)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	517.526
	EJEA DE LOS CABALLEROS	37.911
	HUESCA	32.597
	CALATAYUD	28.015
	TERUEL	27.566
Illes Balears	MARRATXI	464.406
	PALMA DE MALLORCA	47.443
Catalunya	BARCELONA	2.987.511
	SANT BOI DE LLOBREGAT	832.403
	LLEIDA	770.650
	TORTOSA	704.533
	GRANOLLERS	392.479
	CORNELLA DE LLOBREGAT	354.491
	SANT PERE DE RIBES	322.946
	MOLLET DEL VALLES	286.449
	VIC	241.038
	SABADELL	214.688
	RUBI	174.180
	GAVA	148.215
	IGUALADA	118.690
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	81.602
	MONTADA I REIXAC	56.162
	VILADECANS	53.188
	GIRONA	48.396
	SANT CUGAT DEL VALLES	38.593
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	37.280
	EL PRAT DE LLOBREGAT	34.981
	BLANES	34.430
	PINEDA DE MAR	33.754
	SANT JOAN DESPI	30.930
	TERRASSA	22.637
	REUS	14.551
	RIPOLLET	35
Languedoc-Roussillon	PERPIGNAN	1.260.222
	NIMES	543.347
	NARBONNE	225.711
	SETE	175.794
	FRONTIGNAN	91.838
	CARCASSONNE	63.707
	LUNEL	55.106
Midi-Pyrénées	AGDE	24.126
	TOULOUSE	1.515.187
	TOURNEFEUILLE	745.309
	MONTAUBAN	431.756
	CAHORS	173.304
	RODEZ	167.393
	AUCH	80.276
Subtotal Euroregio	ALBI	38.925
		14.782.277
Comunitat Valenciana	VALENCIA	464.229
	ALACANT	337.640
	ELX	207.611
	BORRIANA	104.523
	PATERNA	66.179
	ALDAIA	62.112
	OLIVA	59.196
	QUART DE POBLET	58.748
	XIRIVELLA	52.030
	CATARROJA	20.258
	TORREVELLA	18.407
	ALZIRA	17.397
	SUECA	16.173
Provence-Alpes-Côte d'Azur	BENICARLO	s/d
	TORRENT	s/d
	MARSEILLE	670.915
	AVIGNON	262.822
	CAVAILLON	182.695
	NICE	161.885
	VITROLLES	95.268
	CARPENTRAS	95.152
	AUBAGNE	88.676
	TOULON	69.194
	HYERES	41.672
	ORANGE	40.823
	ANTIBES	36.512
Total	ST LAURENT DU VAR	22.650
	GRASSE	19.139
	GAP	18.415
	SALON DE PROVENCE	15.872
		18.088.470

Aliments i begudes (continuació)

Comerç al detall, amb predomini d'aliments, begudes i tabac en establiments no especialitzats (5211)		
Comerç al detall d'aliments, begudes i tabac en establiments especialitzats (522)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	425.544
	HUESCA	31.828
Catalunya	BARCELONA	142.919
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	74.905
	GRANOLLERS	71.937
	MONTCADA I REIXAC	60.046
	EL PRAT DE LLOBREGAT	2.175
Illes Balears	MANACOR	84.150
Languedoc-Roussillon	PERPIGNAN	187.362
	NIMES	83.179
	NARBONNE	68.617
	MONTPELLIER	21.133
	MENDE	34.290
	LUNEL	88.301
	FRONTIGNAN	16.358
	CARCASSONNE	109.509
	BEZIERS	56.110
	BAGNOLS SUR CEZE	32.702
	ALES	109.837
	AGDE	37.958
	LAGNAC	164.652
Midi-Pyrénées	MONTAUBAN	112.870
	TOULOUSE	88.077
	TARBES	58.378
	FOIX	44.984
	MURET	39.731
	CASTRES	35.132
	ALBI	32.377
	COLOMIERS	21.353
	PAMIER	15.573
	PAMIER	15.573
Total Euroregió		2.351.987
Comunitat Valenciana	TORRENT	267.750
	ELX	68.082
	VILLAJOSYOSA	52.194
	GANDIA	37.287
	DENIA	15.136
	BURJASSOT	4.658
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	122.958
	GAP	114.731
	TOULON	108.962
	AVIGNON	104.901
	LE CANNET	103.452
	DIGNE LES BAINS	83.526
	SALON DE PROVENCE	80.352
	NICE	67.986
	ST RAPHAEL	67.165
	LA SEYNE SUR MER	64.577
	CANNES	59.615
	ISTRES	59.538
	MENTON	46.864
	GRASSE	45.723
	HYERES	45.253
	CAVAILLON	43.404
	ARLES	42.611
	ORANGE	39.841
	MARIGNANE	35.344
	VITROLLES	26.142
	LA GARDE	24.650
	CARPENTRAS	18.549
	SIX FOURS LES PLAGES	18.118
	ST LAURENT DU VAR	17.330
	MIRAMAS	16.929
	VALLAURIS	16.756
Total		4.272.371

Tèxtil i similars

Fabricació de Tèxtils i productes tèxtils (17)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Catalunya	BARCELONA	598.943
	MANRESA	74.240
	GRANOLLERS	68.109
	IGUALADA	64.263
	VIC	50.506
	BADALONA	49.087
	SALT	48.781
	MATARO	46.295
	SANT CUGAT DEL VALLES	38.139
	SABADELL	37.401
	EL MASNOU	37.160
	RUBI	24.596
	SANT BOI DE LLOBREGAT	23.478
Midi-Pyrénées	CASTRES	178.788
Subtotal Euroregió		1.339.786
Comunitat Valenciana	ONTINYENT	143.037
	VALENCIA	26.829
	ALCOI	26.359
	PATERNA	17.357
	ALACANT	17.230
	ALQUAS	15.511
Total		1.586.109

Indústria de la confecció i de la pel·leteria (18)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Catalunya	BARCELONA	376.259
	MATARO	36.263
	IGUALADA	17.946
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	17.439
	EL PRAT DE LLOBREGAT	17.288
Languedoc-Roussillon	SETE	15.231
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	138.710
	ALBI	94.899
Subtotal Euroregió		2.300.144
Comunitat Valenciana	VALENCIA	53.202
Provence-Alpes-Côte d'Azur	NICE	73.287
	MARSEILLE	47.093
	LA CIOTAT	15.795
Total		3.203.556

Fabricació d'articles de marroquineria i viatge. Articles de guarnimentaria, talabarteria i sabateria (19)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Catalunya	IGUALADA	31.342
	VIC	30.773
	BARBERA DEL VALLES	12.710
Subtotal Euroregió		74.825
Comunitat Valenciana	ELX	60.569
	TORRENT	16.366
	CREVILLEN	15.263
Total		167.023

Tèxtil i similars (continuació)

<i>Comerç a l'engròs de tèxtils (5141)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Illes Balears	INCA	134.001
Catalunya	REUS	5.441.271
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	341.674
	BARCELONA	223.795
	TERRASSA	181.694
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	127.249
	RUBI	113.294
	IGUALADA	103.752
	SABADELL	89.461
	EL PRAT DE LLOBREGAT	71.203
	BADALONA	62.807
	MANRESA	52.669
	VALLS	46.980
	CORNELLA DE LLOBREGAT	42.154
	SANT JOAN DESPI	27.777
	LLEIDA	17.959
	SANT ANDREU DE LA BARCA	17.514
	MATARO	s/d
Languedoc-Roussillon	NARBONNE	19.218
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	15.952
Subtotal Euroregio		7.130.424
Comunitat Valenciana	ELX	389.527
	VALENCIA	104.361
	PATERNA	67.211
	PETRETER	50.350
	ONTINYENT	49.692
	ELDA	23.957
	BENICARLO	16.876
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AUBAGNE	122.141
	MARSEILLE	76.259
Total		8.030.798

Energia i aigua

Coqueries, refinament de petroli i tractament de combustibles nuclears (23)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	33.957
Total		33.957

Producció d'energia elèctrica (4011)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	211.589
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	530.127
Catalunya	BARCELONA	8.283.169
	TARRAGONA	982.412
	FIGUERES	20.687
	OTLOT	20.303
	EL PRAT DE LLOBREGAT	18.845
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	10.726
	GRANOLLERS	32
	LLEIDA	s/d
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	22.272
Subtotal Euroregio		10.077.890
Comunitat Valenciana	ONDA	32.368
	VALENCIA	3.272
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AVIGNON	37.241
	AIX EN PROVENCE	13.637
Total		10.164.408

Producció de gas i de vapor i aigua calenta (4021 i 4030)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	71.809
Catalunya	BARCELONA	13.094.737
	REUS	569.387
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	15.242
Subtotal Euroregio		13.751.175
Comunitat Valenciana	VALENCIA	345.366
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	31.482
	NICE	36.134
Total		14.164.157

Energia i aigua (continuació)

<i>Captació, depuració i distribució d'aigua (4100)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	EJEA DE LOS CABALLEROS	2.410
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	87.244
	CALVIA	27.153
Catalunya	BARCELONA	3.603.135
	MATARO	509.939
	SABADELL	37.587
	TARRAGONA	28.269
	TERRASSA	23.520
Languedoc-Roussillon	NIMES	44.915
Subtotal Euroregio		4.364.172
Comunitat Valenciana	VALENCIA	245.657
	ALACANT	216.531
	ELX	21.798
	TORREVELLA	16.687
	VILA REAL	5.464
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	309.371
	AIX EN PROVENCE	174.363
	NICE	110.606
	AVIGNON	21.366
Total		5.486.015

<i>Comerç a l'engròs de combustibles sòlids, líquids i gasosos i productes similars (5151)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	116.249
	TERUEL	17.092
Illes Balears	MARRATXI	25.499
Catalunya	BARCELONA	1.235.931
	TERRASSA	526.787
	EL PRAT DE LLOBREGAT	71.094
	GIRONA	27.570
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	16.125
	RUBI	s/d
Languedoc-Roussillon	MENDE	60.398
	NIMES	26.788
Midi-Pyrénées	ALBI	895.808
	RODEZ	28.826
Subtotal Euroregio		3.048.167
Comunitat Valenciana	CATARROJA	35.456
	XIRIVELLA	15.932
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	15.579
Total		3.115.134

Paper i arts gràfiques

Indústria del paper (21)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Aragón	EJEA DE LOS CABALLEROS	25.900
	ZARAGOZA	15.107
Catalunya	BARCELONA	1.894.725
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	83.538
	TORTOSA	9.424
	SANT ADRIÀ DE BESOS	8.818
	EL PRAT DE LLOBREGAT	6.551
	SANT CUGAT DEL VALLES	2.324
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	2.288
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	737
	SANT VICENC DELS HORTS	581
Languedoc-Roussillon	PERPIGNAN	70.316
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	17.740
Subtotal Euroregió		2.138.049
Comunitat Valenciana	ALACANT	117.924
	ALZIRA	112.728
	GANDIA	103.769
	SANT VICENT DEL RASPEIG	88.974
	BORRIANA	55.414
	PATERNA	55.354
	ONTINYENT	54.947
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ARLES	153.866
	MARSEILLE	16.925
Total		2.897.950

Edició, arts gràfiques i reproducció de suports gravats (22)		
Regió	Ciutat	Volum de negoci
Aragón	ZARAGOZA	89.572
	CALATAYUD	21.218
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	88.716
Catalunya	BARCELONA	3.837.846
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	192.518
	SANT CUGAT DEL VALLES	54.981
	SANT VICENC DELS HORTS	48.635
	BADALONA	34.189
	RUBI	31.757
	GIRONA	30.535
	TARRAGONA	26.203
	CORNELLA DE LLOBREGAT	24.506
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	19.798
	BARBERA DEL VALLES	5.750
	GAVA	2.817
	SANT JOAN DESPI	219
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	245.162
Subtotal Euroregió		4.754.422
Comunitat Valenciana	VALENCIA	30.402
	ALACANT	27.895
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ARLES	168.394
	AIX EN PROVENCE	154.990
	NICE	149.366
	MARSEILLE	123.121
	ST LAURENT DU VAR	103.165
	TOULON	21.985
Total		5.533.740

Química, plàstics i farmacèutica

<i>Indústria química (24)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	547.311
	BARBASTRO	90.072
	TERUEL	72.962
Illes Balears	MARRATXI	17.383
Catalunya	BARCELONA	10.462.569
	RUBI	7.359.179
	EL PRAT DE LLOBREGAT	1.795.583
	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	1.498.107
	SANT CUGAT DEL VALLES	965.073
	TERRASSA	682.157
	MOLLET DEL VALLES	445.364
	BARBERA DEL VALLES	370.380
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	265.535
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	201.678
	SANT JOAN DESPI	200.548
	SANT ANDREU DE LA BARCA	155.100
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	135.622
	CERDANYOLA DEL VALLES	135.538
	REUS	125.146
	MARTORELL	114.321
	TARRAGONA	106.531
	EL MASNOU	64.273
	L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	63.873
	BADALONA	38.757
	BLANES	33.795
	VILAFRANCA DEL PENEDES	24.848
	MOLINS DE REI	20.022
	TORTOSA	18.104
	SABADELL	18.079
	GAVA	15.415
	GRANOLLERS	15.352
	MONTCADA I REIXAC	13.452
	VILADECANS	8.131
	RIPOLLET	950
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	92.156
	BEZIERS	25.247
	SETE	s/d
Midi-Pyrénées	MURET	66.612
	PAMBERS	46.263
	CASTRES	34.101
	ALBI	17.736
Subtotal Euroregió		26.363.325
Comunitat Valenciana	BENICARLO	326.619
	CASTELLON DE LA PLANA	203.593
	QUART DE POBLET	161.523
	TORRENT	129.018
	ONDA	64.988
	VALENCIA	49.464
	PATERNA	24.494
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ALCOI	24.090
	MARTIGUES	582.243
	GRASSE	320.354
	MARSEILLE	140.054
	ANTIBES	97.385
	AVIGNON	36.831
	AUBAGNE	15.821
	LE CANNET	15.043
	LA SEYNE SUR MER	14.331
Total		28.569.176

Química, plàstics i farmacèutica (continuació)

Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (25)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	20.450
Catalunya	BARCELONA	524.477
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	189.878
	BARBERA DEL VALLES	162.195
	RUBI	135.480
	GAVA	91.494
	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	82.018
	MONTCADA I REIXAC	60.578
	VILANOVA I LA GELTRÚ	53.617
	EL PRAT DE LLOBREGAT	51.379
	SANT ANDREU DE LA BARÇA	38.725
	MOLLET DEL VALLES	38.040
	VILAFRANCA DEL PENEDES	34.295
	TORTOSA	32.101
	SANT BOI DE LLOBREGAT	27.262
	CERDANYOLA DEL VALLES	22.902
	MOLINS DE REI	21.145
	GRANOLLERS	19.466
	RIPOLLET	16.359
	TERRASSA	4.648
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	s/d
Languedoc-Roussillon	FRONTIGNAN	24.893
	PERPIGNAN	16.312
Midi-Pyrénées	COLOMIERS	61.527
Subtotal Euroregió		1.729.241
Comunitat Valenciana	ELX	17.314
	TORRENT	119.402
	ALDAIA	117.979
	CATARROJA	88.563
	ALACANT	56.960
	PATERNA	31.568
	VILLENA	26.249
	ALZIRA	25.449
	ALCOI	19.308
	VALENCIA	18.592
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ELX	17.314
	AUBAGNE	89.419
	CARPENTRAS	79.989
	ST LAURENT DU VAR	15.483
Total		2.452.830

Comerç a l'engròs de productes farmacèutics (5146)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	145.098
	MAO	17.289
Catalunya	BARCELONA	1.811.757
	CORNELLÀ DE LLOBREGAT	491.036
	TERRASSA	368.591
	SANT JOAN DESPI	222.464
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	205.662
	SABADELL	169.867
	SANT CUGAT DEL VALLES	123.574
	L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	90.127
	SANT VICENÇ DELS HORTS	57.432
	GRANOLLERS	47.456
	RUBI	35.921
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	34.560
Languedoc-Roussillon	LLEIDA	31.598
	MONTPELLIER	80.358
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	15.800
Subtotal Euroregió		3.948.590
Comunitat Valenciana	ALDAIA	343.618
	VALENCIA	266.297
	PATERNA	60.558
Provence-Alpes-Côte d'Azur	NICE	109.526
	AIX EN PROVENCE	18.733
	MARSEILLE	5.417
Total		4.752.739

Química, plàstics i farmacèutica (continuació)

<i>Comerç a l'engròs de productes químics (5155)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	48.415
Catalunya	BARCELONA	1.643.636
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	292.851
	TERRASSA	148.583
	SANT JOAN DESPI	117.076
	SANT ANDREU DE LA BARCA	111.313
	MOLINS DE REI	79.320
	CORNELLA DE LLOBREGAT	73.958
	MOLLET DEL VALLES	49.344
	SANT CUGAT DEL VALLES	48.982
	REUS	41.206
	BADALONA	30.801
	BARBERA DEL VALLES	7.973
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	5.969
	EL PRAT DE LLOBREGAT	4.904
	GAVA	3.810
	RUBI	s/d
Languedoc-Roussillon	SETE	28.987
	BEZIERS	s/d
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	45.192
	CAHORS	40.328
Subtotal Euroregio		2.822.648
Comunitat Valenciana	ALACANT	115.684
	ONDA	60.013
	VALENCIA	52.568
	ELX	29.840
	IBI	23.696
	SANT VICENT DEL RASPEIG	17.954
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARTIGUES	637.540
	AVIGNON	48.903
	CAVAILLON	27.374
	MARSEILLE	24.613
	AIX EN PROVENCE	23.075
Total		3.883.908

Metal·lúrgia i maquinària

<i>Metal·lurgi (27)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	241.758
Catalunya	SANTA PERPETUA DE MOGODA	158.316
	RUBI	95.019
	SANT VICENC DELS HORTS	71.348
	VILADECANS	69.144
	MANRESA	60.218
	CERDANYOLA DEL VALLES	34.830
	BARCELONA	31.322
	RIPOLLET	21.654
	PREMIA DE MAR	5.219
	IGUALADA	s/d
Languedoc-Roussillon	ALES	17.758
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	287.663
Subtotal Euroregió		1.094.249
Comunitat Valenciana	VALENCIA	78.660
	IBI	71.610
	PATERNA	15.024
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	26.021
Total		1.285.564

<i>Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip (28)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	TERUEL	101.004
	CALATAYUD	19.894
	ZARAGOZA	15.209
Catalunya	BARCELONA	417.498
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	235.909
	MARTORELL	203.820
	MONTCADA I REIXAC	182.037
	SANT ANDREU DE LA BARCA	179.360
	BARBERA DEL VALLES	145.546
	RIPOLLET	123.905
	MOLLET DEL VALLES	84.402
	MOLINS DE REI	83.018
	MANRESA	53.873
	TERRASSA	48.187
	SABADELL	46.754
	SANT JOAN DESPI	32.992
	CERDANYOLA DEL VALLES	30.101
	BADALONA	28.810
	CORNELLA DE LLOBREGAT	24.830
	REUS	22.707
	GRANOLLERS	21.161
	IGUALADA	21.006
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	16.900
	VILADECANS	s/d
Midi-Pyrénées	CAHORS	37.389
	BLAGNAC	19.108
Subtotal Euroregió		2.195.420
Comunitat Valenciana	MANISES	95.268
	BURJASSOT	55.629
	QUART DE POBLET	26.315
	PATERNA	26.077
	LA VALL D'UIXO	16.740
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AIX EN PROVENCE	167.660
	LA CIOTAT	130.125
	GRASSE	34.941
	CAVAILLON	22.351
	AUBAGNE	22.011
	MENTON	17.517
	VITROLLES	16.591
Total		2.826.645

Metal·lúrgia i maquinària (continuació)

<i>Fabricació de màquines, equip i material mecànic (29)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	924.957
	HUESCA	19.298
Catalunya	BARCELONA	632.039
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	462.419
	SANT BOI DE LLOBREGAT	198.175
	SABADELL	193.828
	BARBERA DEL VALLES	120.695
	TERRASSA	85.649
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	80.482
	VILANOVA I LA GELTRU	69.175
	BADALONA	67.945
	PREMIA DE MAR	57.249
	RUBI	55.004
	MONTCADA I REIXAC	48.898
	SANT ADRIA DE BESOS	46.019
	GIRONA	42.071
	VIC	40.075
	EL PRAT DE LLOBREGAT	36.564
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	36.223
	CASTELLDEFELS	33.730
	MANRESA	33.715
	CORNELLA DE LLOBREGAT	15.498
	VILADECANS	8.137
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	4.504
Languedoc-Roussillon	BEZIERS	152.231
Midi-Pyrénées	BLAGNAC	50.806
	MONTAUBAN	41.769
	TARBES	37.929
	TOURNEFEUILLE	25.474
Subtotal Euroregió		3.620.558
Comunitat Valenciana	QUART DE POBLET	36.011
	VALENCIA	29.672
	CATARROJA	25.366
	ALZIRA	21.164
Provence-Alpes-Côte d'Azur	NICE	360.641
	MARSEILLE	174.838
	AUBAGNE	126.457
	VITROLLES	16.209
Total		4.410.916

Metal·lúrgia i maquinària (continuació)

Comerç a l'engròs de metalls i minerals metàl·lics (5152)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	274.356
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	48.727
Catalunya	BARCELONA	561.560
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	199.525
	VILADECANS	150.015
	VIC	66.172
	BADALONA	53.008
	RUBI	50.284
	EL PRAT DE LLOBREGAT	45.428
	MOLINS DE REI	36.659
	SANT VICENC DELS HORTS	33.447
	GIRONA	16.718
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	15.280
	VILANOVA I LA GELTRU	13.854
	TERRASSA	s/d
	REUS	s/d
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	114.747
Midi-Pyrénées	CASTRES	149.643
	TOURNEFEUILLE	18.085
Subtotal Euroregio		1.847.508
Comunitat Valenciana	VALENCIA	654.059
	XIRIVELLA	127.522
	ELX	56.797
	ALACANT	36.252
Provence-Alpes-Côte d'Azur	VITROLLES	233.058
	AVIGNON	71.480
	LA GARDE	71.244
	LE CANNET	37.508
	MARSEILLE	18.779
	NICE	16.285
	AIX EN PROVENCE	15.695
Total		3.186.187

Lloguer de maquinària i equip sense operari, d'efectes personals i estris domèstics (71)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	43.555
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	51.221
Catalunya	BARCELONA	136.328
	MOLLET DEL VALLES	78.878
	SABADELL	49.435
	MARTORELL	42.755
	VILAFRANCA DEL PENEDES	27.548
	EL PRAT DE LLOBREGAT	26.348
	TARRAGONA	23.217
	GAVA	20.315
	MATARO	s/d
Languedoc-Roussillon	NIMES	17.859
Total Euroregió		517.459
Comunitat Valenciana	ONTINYENT	77.241
	TORRENT	64.373
	ELX	50.120
	ALACANT	41.189
	VALENCIA	20.562
	QUART DE POBLET	15.938
	ORIHUELA	14.703
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AIX EN PROVENCE	123.742
	AVIGNON	83.057
	MARSEILLE	22.387
	VITROLLES	22.277
Total		1.053.048

Electrònica i informàtica

Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics (30)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Catalunya	CORNELLA DE LLOBREGAT	27.426
	SANT CUGAT DEL VALLES	25.578
	BARCELONA	3.833
Subtotal Euroregió		56.837
Provence-Alpes-Côte d'Azur	LA GARDE	26.358
Total		83.195

Fabricació de maquinària i material elèctric (31)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	228.439
Catalunya	BARCELONA	2.439.729
	RUBI	634.359
	TERRASSA	207.629
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	38.904
	VALLS	36.280
	VILANOVA I LA GELTRU	36.261
	SANT BOI DE LLOBREGAT	22.112
	EL PRAT DE LLOBREGAT	839
	SANT ADRIA DE BESOS	s/d
	MONTCADA I REIXAC	s/d
	BARBERA DEL VALLES	s/d
	BADALONA	s/d
Languedoc-Roussillon	ALES	105.674
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	38.605
	CAHORS	107.481
Subtotal Euroregio		3.896.312
Comunitat Valenciana	IBI	18.028
Provence-Alpes-Côte d'Azur	LA CIOTAT	36.874
Total		3.951.214

Fabricació de material electrònic. Fabricació d'equip i aparells de ràdio, televisió i comunicacions (32)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	54.164
Catalunya	BARCELONA	2.439.729
	RUBI	634.359
	TERRASSA	207.629
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	38.904
	VALLS	36.280
	VILANOVA I LA GELTRU	36.261
	SANT BOI DE LLOBREGAT	22.112
	BADALONA	20.311
	EL PRAT DE LLOBREGAT	839
	SANT ADRIA DE BESOS	s/d
	MONTCADA I REIXAC	s/d
	BARBERA DEL VALLES	s/d
Languedoc-Roussillon	ALES	105.674
Midi-Pyrénées	CAHORS	107.481
	TOULOUSE	38.605
Subtotal Euroregió		3.742.348
Comunitat Valenciana	IBI	18.028
Provence-Alpes-Côte d'Azur	LA CIOTAT	36.874
Total		3.797.250

Electrònica i informàtica (continuació)

<i>Fabricació d'equip i instruments medico-quirúrgics, de precisió òptica i rellotgeria (33)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Catalunya	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	175.660
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	161.682
	CORNELLA DE LLOBREGAT	156.271
	SABADELL	149.146
	SANT CUGAT DEL VALLES	125.161
	SANT BOI DE LLOBREGAT	120.812
	BARCELONA	21.439
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	118.723
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	967.271
	BLAGNAC	143.363
Subtotal Euroregió		2.139.528
Comunitat Valenciana	PATERNA	59.715
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARTIGUES	21.405
	MARSEILLE	17.010
	LA CIOTAT	16.680
Total		2.254.338

<i>Comerç a l'engròs d'aparells electrodomèstics i d'aparells de radio i televisió (5143)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	51.877
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	133.468
Catalunya	BARCELONA	1.404.197
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	518.309
	CORNELLA DE LLOBREGAT	116.351
	BARBERA DEL VALLES	80.903
	REUS	78.144
	RUBI	61.549
	EL PRAT DE LLOBREGAT	60.803
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	57.682
	VIC	53.094
	TERRASSA	31.134
	SANT CUGAT DEL VALLES	27.492
	OLOT	22.555
	SANT ANDREU DE LA BARCA	19.180
	SANT JOAN DESPI	13.718
	GIRONA	12.954
	MONTCADA I REIXAC	12.500
	CASTELLDEFELS	6.144
	GAVA	2.711
Languedoc-Roussillon	NIMES	16.358
Subtotal Euroregio		2.781.123
Comunitat Valenciana	ALACANT	107.461
	MANISES	33.734
	VALENCIA	32.875
	ALDAIA	22.350
	PATERNA	19.365
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AIX EN PROVENCE	60.552
	MARSEILLE	45.647
	AVIGNON	23.875
	NICE	15.972
Total		3.142.954

Electrònica i informàtica (continuació)

<i>Comerç a l'engròs d'ordinadors, perifèrics i programes informàtics (5184)</i> <i>Comerç a l'engròs d'altres màquines i equips d'oficina (5185)</i> <i>Comerç a l'engròs d'altres components i equips electrònics (5186)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	15.737
Aragón	ZARAGOZA	798.996
	HUESCA	548
Catalunya	BARCELONA	1.751.153
	GIRONA	224.270
	CORNELLA DE LLOBREGAT	213.945
	TARRAGONA	183.936
	REUS	160.974
	CERDANYOLA DEL VALLES	153.978
	BADALONA	139.234
	SANT JOAN DESPI	136.243
	MOLINS DE REI	129.388
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	98.004
	GRANOLLERS	92.170
	CASTELLDEFELS	83.053
	VILANOVA I LA GELTRU	61.669
	EL PRAT DE LLOBREGAT	41.538
	SABADELL	37.919
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	36.852
	MATARO	36.072
	RUBI	34.697
	VILADECANS	25.740
	SANT CUGAT DEL VALLES	25.528
	BARBERA DEL VALLES	17.276
	SANTA PERPETUA DE MOGOD	6.806
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	1.722.550
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	111.842
Subtotal Euroregio		6.340.118
Comunitat Valenciana	VALENCIA	104.262
	GANDIA	70.304
	CATARROJA	69.645
	PATERNA	52.444
	ALACANT	50.156
	SANT VICENT DEL RASPEIG	16.939
	ALDAIA	3.177
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	675.408
	AIX EN PROVENCE	76.212
	TOULON	41.314
	NICE	23.067
	MENTON	23.060
	VITROLLES	22.382
	LA GARDE	19.881
Total		7.588.369

Vehicles de motor

Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semirremolcs (34)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	24.845
Catalunya	BARCELONA	3.111.476
	MARTORELL	183.237
	EL PRAT DE LLOBREGAT	130.041
	GAVA	69.493
	MANRESA	65.473
	SANT JOAN DESPI	55.285
	RUBI	54.827
	VILANOVA I LA GELTRU	42.325
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	40.717
	CORNELLA DE LLOBREGAT	38.591
	BARBERA DEL VALLES	36.278
	SANT CUGAT DEL VALLES	34.509
	TERRASSA	33.065
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	25.324
	VALLS	25.027
	BADALONA	25.022
	GRANOLLERS	21.440
	TERRASSA	16.681
Midi-Pyrénées	TARBES	27.429
Subtotal Euroregió		4.061.085
Comunitat Valenciana	QUART DE POBLET	274.482
	ALZIRA	41.528
	ALCOI	24.484
Total		4.401.579

Fabricació d'altre material de transport (35)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	19.314
Catalunya	BARCELONA	110.436
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	8
	SALT	s/d
	GRANOLLERS	s/d
	FIGUERES	s/d
Midi-Pyrénées	BLAGNAC	21.114.062
	TOULOUSE	7.311.431
	TARBES	183.292
	COLOMIERS	61.830
Subtotal Euroregió		28.800.373
Comunitat Valenciana	VALENCIA	20.817
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AIX EN PROVENCE	12.023
	MARIGNANE	2.029.000
	VALLAURIS	42.170
	LA GARDE	40.343
Total		30.944.726

Comerç a l'engròs d'altra maquinària per a la indústria, el comerç i la navegació (5187)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Languedoc-Roussillon	PERPIGNAN	69.175
	BAGNOLS SUR CEZE	16.058
	NIMES	15.895
Midi-Pyrénées	BLAGNAC	6.180.137
	TOULOUSE	200.276
	CASTRES	39.384
Subtotal Euroregio		6.520.925
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	161.194
	VITROLLES	79.458
	AVIGNON	44.018
	AIX EN PROVENCE	37.169
	NICE	32.656
Total		6.875.420

Vehicles de motor (continuació)

<i>Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors; venda al detall de combustible per a vehicles de motor (50)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	486.483
	INCA	137.408
	EIVISSA	15.358
Aragón	ZARAGOZA	457.117
	HUESCA	71.664
	TERUEL	15.125
Catalunya	BARCELONA	3.674.306
	SABADELL	1.763.092
	LLEIDA	972.697
	VILADECANS	574.842
	REUS	422.741
	TARRAGONA	331.974
	SANT JOAN DESPI	295.690
	MANRESA	215.193
	EL PRAT DE LLOBREGAT	211.625
	IGUALADA	200.838
	GRANOLLERS	196.138
	BADALONA	165.655
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	164.479
	TERRASSA	158.261
	FIGUERES	151.603
	BARBERA DEL VALLES	151.036
	VILAFRANCA DEL PENEDES	149.468
	OLOT	141.130
	SANT BOI DE LLOBREGAT	141.080
	MATARO	134.039
	GIRONA	132.173
	CORNELLA DE LLOBREGAT	128.235
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	105.091
	MOLINS DE REI	93.742
	VIC	39.005
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	27.903
	MOLLET DEL VALLES	26.526
	BLANES	26.482
	MARTORELL	26.392
	TORTOSA	22.227
	VALLS	19.046
	GAVA	18.503
	SANT ADRIA DE BESOS	15.715
	CASTELLDEFELS	4.114
	SANT CUGAT DEL VALLES	1.405
Languedoc-Roussillon	NIMES	466.976
	BEZIERS	241.467
	PERPIGNAN	235.206
	NARBONNE	180.711
	MONTPELLIER	148.403
	CARCASSONNE	112.987
	ALES	93.822
	SETE	22.192
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	648.953
	MONTAUBAN	194.068
	CASTRES	141.082
	ALBI	137.774
	MURET	132.382
	RODEZ	76.707
	FOIX	59.839
	CAHORS	43.561
	AUCH	41.701
	TARBES	37.181
	PAMIRS	31.554
	BLAGNAC	s/d
Subtotal Euroregio		15.132.167

Vehicles de motor (continuació)

<i>Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors; venda al detall de combustible per a vehicles de motor (50)</i> (continuació)		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Comunitat Valenciana	VALENCIA	596.297
	ALACANT	570.317
	ELX	360.007
	TORRENT	248.638
	QUART DE POBLET	222.141
	PATERNA	213.413
	ORIHUELA	197.320
	GANDIA	166.178
	MISLATA	158.057
	BURJASSOT	123.043
	ELDA	109.014
	SANT VICENT DEL RASPEIG	94.651
	ALZIRA	76.416
	BENIDORM	64.940
	VILLAJOSYOSA	51.100
	MANISES	49.205
	CATARROJA	48.260
	DENIA	22.556
	VILA REAL	17.378
	PETRER	15.826
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	1.177.297
	AIX EN PROVENCE	466.782
	NICE	405.353
	CAGNES SUR MER	358.906
	AVIGNON	274.315
	CARPENTRAS	188.161
	CAVAILLON	160.988
	SALON DE PROVENCE	156.327
	LA GARDE	147.838
	AUBAGNE	136.637
	FREJUS	126.530
	VITROLLES	102.023
	TOULON	98.812
	ARLES	98.174
	CANNES	83.140
	GAP	73.565
	LA SEYNE SUR MER	73.347
	LE CANNET	71.111
	MARIGNANE	58.833
	ORANGE	58.431
	LA VALETTE DU VAR	56.611
	ANTIBES	52.467
	ST LAURENT DU VAR	48.053
	ISTRES	26.428
Total		15.132.167

Turisme

<i>Hosteleria (55)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	3.714
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	4.667.008
	CALVIA	122.406
	EIVISSA	116.274
	INCA	52.973
	LLUCMAJOR	7.507
Catalunya	BARCELONA	1.837.856
	MANRESA	82.527
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	81.771
	EL PRAT DE LLOBREGAT	67.929
	TERRASSA	54.507
	SITGES	42.191
	SANT CUGAT DEL VALLES	39.290
	MATARO	36.564
	REUS	27.155
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	21.634
	SANT JOAN DESPI	20.509
	LLORET DE MAR	16.684
	SABADELL	15.575
	TARRAGONA	4.143
	PINEDA DE MAR	111
	VILADECANS	s/d
Languedoc-Roussillon	MENDE	5.495
Subtotal Euroregio		7.323.823
Comunitat Valenciana	BENIDORM	54.241
	VALENCIA	28.228
	ORIHUELA	20.285
	VINAROS	20.108
	QUART DE POBLET	12.975
	DENIA	8.623
	PATERNA	s/d
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	293.847
	CANNES	112.471
	AIX EN PROVENCE	82.527
	NICE	80.515
	ST LAURENT DU VAR	30.353
	ANTIBES	20.486
Total		8.088.482

<i>Activitats de les agències de viatges, a l'engròs i al detall de turisme i altres activitats de suport turístic (6330)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	285.759
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	2.980.371
	LLUCMAJOR	1.732.874
	MARRATXI	19.656
Catalunya	BARCELONA	426.433
	PINEDA DE MAR	244.149
	CASTELLDEFELS	20.225
	LLORET DE MAR	1.188
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	521.799
	RODEZ	62.806
Subtotal Euroregio		6.295.260
Comunitat Valenciana	VALENCIA	25.137
	ALACANT	16.329
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	157.214
	AIX EN PROVENCE	80.838
	ST LAURENT DU VAR	52.797
	NICE	43.861
Total		6.671.436

Transport i comunicacions

Transport terrestre; Transport per canonades (60)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	511.957
	HUESCA	48.614
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	209.939
Catalunya	SANT ANDREU DE LA BARCA	1.498.107
	BARCELONA	964.222
	MARTORELL	167.907
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	142.211
	BARBERA DEL VALLES	66.298
	LLEIDA	61.634
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	53.018
	BADALONA	37.004
	CERDANYOLA DEL VALLES	24.472
	TARRAGONA	18.815
	EL PRAT DE LLOBREGAT	16.417
	GAVA	8.131
Languedoc-Roussillon	VILADECANS	s/d
	MONTPELLIER	84.090
	NIMES	32.894
Midi-Pyrénées	PERPIGNAN	15.048
	TOULOUSE	42.253
Subtotal Euroregio		4.003.031
Comunitat Valenciana	ALACANT	114.731
	VALENCIA	96.474
	ALZIRA	87.297
	OLIVA	74.232
	ELX	55.425
	BENIDORM	45.168
	PATERNA	26.906
	QUART DE POBLET	17.106
Provence-Alpes-Côte d'Azur	ORIHUELA	16.179
	CAVAILLON	138.329
	NICE	99.425
	TOULON	44.263
	AVIGNON	34.656
	AIX EN PROVENCE	33.601
	HYERES	17.490
	ISTRES	17.011
	MARIGNANE	s/d
Total		4.921.324

Altres activitat annexes al transport terrestre (6321)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	88.299
	BARCELONA	1.131.369
Catalunya	SANT ADRIA DE BESOS	47.335
	LLEIDA	27.217
	EL PRAT DE LLOBREGAT	15.607
Midi-Pyrénées	MILLAU	25.761
	TOULOUSE	13.861
Subtotal Euroregio		1.349.449
Comunitat Valenciana	ALACANT	25.387
	VALENCIA	21.160
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	29.752
	NICE	18.116
Total		1.443.864

Transport marítim (61)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	78.058
	EIVISSA	3.972
Catalunya	BARCELONA	204.563
Subtotal Euroregio		286.593
Comunitat Valenciana	VALENCIA	214.235
	DENIA	78.786
	ALGEMESI	30.241
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	6.158.561
Total		6.768.416

Transport i comunicacions (continuació)

Altres activitats annexes al sector marítim (6322)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Catalunya	BARCELONA	569.730
	TARRAGONA	59.984
Subtotal Euroregio		629.714
Comunitat Valenciana	VALENCIA	326.404
Provence-Alpes-Côte d'Azur	VALLAURIS	3.104
	MARSEILLE	554
Total	Total	959.776

Transport aeri (62)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	1.639.075
	LLUCMAJOR	898.402
Catalunya	BARCELONA	30.671
	EL PRAT DE LLOBREGAT	19.972
Midi-Pyrénées	BLAGNAC	120.179
Subtotal Euroregio		2.708.299
Comunitat Valenciana	QUART DE POBLET	559.411
Provence-Alpes-Côte d'Azur	AIX EN PROVENCE	19.150
Total		3.286.860

Altres activitats annexes al sector aeri (6323)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Midi-Pyrénées	BLAGNAC	20.957
Subtotal Euroregio		20.957
Provence-Alpes-Côte d'Azur	NICE	21.745
Total		21.745

Organització del transport de mercaderies (6340)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	334.769
Catalunya	BARCELONA	571.237
	EL PRAT DE LLOBREGAT	196.442
	SABADELL	124.011
	MONTCADA I REIXAC	44.653
	RUBI	25.606
	VIC	24.431
Languedoc-Roussillon	PERPIGNAN	114.127
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	356.940
	BLAGNAC	15.107
Subtotal Euroregio		1.807.323
Comunitat Valenciana	VALENCIA	100.016
	PATERNA	29.644
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	306.090
	CAVAILLON	73.708
	VITROLLES	21.387
Total		2.338.168

Correus i Telecomunicacions (64)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	s/d
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	11.437
	CALVIA	5.144
Catalunya	BARCELONA	8.485.025
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	156.487
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	115.994
	BARBERA DEL VALLES	68.757
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	139.038
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	144.142
Subtotal Euroregio		9.126.024
Comunitat Valenciana	VALENCIA	95.103
	ALACANT	95.021
	ELX	s/d
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	70.180
	LA CIOTAT	22.676
	NICE	6.579
Total		9.415.583

Serveis quaternaris

<i>Intermediació financiera, excepte segurs i plans de pensions (65)</i> <i>Activitats auxiliars a la intermediació financera (67)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	492.214
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	s/d
Catalunya	BARCELONA	2.628.183
	SANT CUGAT DEL VALLES	396.758
	SABADELL	396.018
	TERRASSA	77.047
	MATARO	72.447
	SANT JOAN DESPI	40.973
	SANT BOI DE LLOBREGAT	37.807
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	32.228
	VILANOVA I LA GELTRU	25.907
	MANRESA	24.142
	PINEDA DE MAR	21.260
	LLEIDA	18.975
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	18.068
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	12.636
	CERDANYOLA DEL VALLES	3.717
	VILAFRANCA DEL PENEDES	s/d
Languedoc-Roussillon	BEZIERS	79.703
	CARCASSONNE	59.496
	MONTPELLIER	35.633
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	311.420
	CASTRES	141.782
Subtotal Euroregio		4.926.414
Comunitat Valenciana	VALENCIA	2.058.743
	BENIDORM	25.365
	QUART DE POBLET	s/d
	SANT VICENT DEL RASPEIG	s/d
	ALACANT	s/d
Provence-Alpes-Côte d'Azur	VITROLLES	233.058
	AIX EN PROVENCE	93.948
	AUBAGNE	77.102
	MARSEILLE	73.174
	MARTIGUES	39.020
	CARPENTRAS	22.949
	NICE	s/d
Total		7.549.773

Serveis quaternaris (continuació)

Activitats jurídiques (7411) Activitats de comptabilitat, teneduria de llibres, auditoria i assessoria fiscal (7412) Estudis de mercat i enquestes d'opinió pública (7413) Consulta i assessorament sobre direcció i gestió empresarial (7414)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	165.887
	TERUEL	99.864
Illes Balears	LLUCMAJOR	22.264
	PALMA DE MALLORCA	413.755
Catalunya	BARCELONA	5.696.110
	GRANOLLERS	463.177
	BARBERA DEL VALLES	224.536
	SABADELL	212.078
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	196.286
	PINEDA DE MAR	110.100
	SANT JOAN DESPI	104.347
	SANT CUGAT DEL VALLES	99.876
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	85.984
	OLOT	79.253
	TERRASSA	52.463
	EL PRAT DE LLOBREGAT	50.315
	FIGUERES	44.997
	GIRONA	25.747
	SANT ANDREU DE LA BARCA	22.857
Languedoc-Roussillon	RUBI	s/d
	MONTPELLIER	161.098
Midi-Pyrénées	PERPIGNAN	40.714
	TOULOUSE	587.412
Subtotal Euroregio		8.959.120
Comunitat Valenciana	VALENCIA	359.224
	QUART DE POBLET	244.981
	ALACANT	53.782
	ONDA	44.972
	NOVELDA	39.801
	ELX	25.312
	ALZIRA	23.740
	CATARROJA	4.396
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	182.753
	AIX EN PROVENCE	43.039
	AVIGNON	41.997
	NICE	22.185
	VITROLLES	s/d
Total		10.045.302

Serveis quaternaris (continuació)

<i>Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria i altres activitats relacionades amb l'assessorament tècnic (7420)</i> <i>Assaigs i anàlisis tècniques (7430)</i> <i>Publicitat (7440)</i> <i>Selecció i col·locació de personal (7450)</i> <i>Serveis d'investigació i seguretat (7460)</i>		
<i>Regió</i>	<i>Ciutat</i>	<i>Volum de negocis</i>
Aragón	ZARAGOZA	41.894
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	83.587
Catalunya	BARCELONA	2.776.603
	GIRONA	658.428
	MATARO	266.637
	CERDANYOLA DEL VALLES	239.929
	SANT CUGAT DEL VALLES	136.020
	CORNELLA DE LLOBREGAT	101.930
	ESPLUGUES DE LLOBREGAT	89.357
	SABADELL	75.592
	EL PRAT DE LLOBREGAT	31.791
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	19.139
	MONTCADA I REIXAC	1.277
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	33.145
	NIMES	15.560
	BAGNOLS SUR CEZE	7.779
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	362.587
	BLAGNAC	123.362
	TARBES	36.745
Subtotal Euroregio		5.101.362
Comunitat Valenciana	VALENCIA	84.639
	PATERNA	58.997
	ALQUAS	18.843
	ALACANT	17.974
	VINAROS	13.768
	ALDAIA	10.333
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MONACO	748.782
	MARSEILLE	635.882
	AVIGNON	518.427
	AIX EN PROVENCE	451.987
	VITROLLES	166.676
	TOULON	83.851
	NICE	50.266
	MARTIGUES	39.096
	CANNES	10.284
	LA GARDE	5.298
	LA CIOTAT	4.295
	ST RAPHAEL	s/d
Total		8.020.760

Serveis quaternaris (continuació)

Gestió de societats de cartera (Holdings) (7415)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	667.967
	BARBASTRO	s/d
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	1.089.918
	INCA	838
Catalunya	BARCELONA	14.703.252
	GRANOLLERS	871.525
	SANT CUGAT DEL VALLES	733.848
	BARBERA DEL VALLES	436.763
	SABADELL	393.423
	MOLINS DE REI	271.643
	SANT VICENC DELS HORTS	269.704
	SANT JOAN DESPI	259.743
	EL PRAT DE LLOBREGAT	151.042
	RUBI	98.574
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	69.741
	REUS	69.469
	MANRESA	60.120
	SANTA PERPETUA DE MOGODA	57.943
	MARTORELL	46.411
	VILAFRANCA DEL PENEDES	41.764
	TERRASSA	39.202
	LLEIDA	34.873
	MATARO	24.437
	MONTCADA I REIXAC	20.302
Languedoc-Roussillon	CORNELLA DE LLOBREGAT	17.894
	OLOT	6.704
	GIRONA	3.855
	GAVA	s/d
	SANT BOI DE LLOBREGAT	s/d
	PERPIGNAN	492.135
	NIMES	289.818
	SETE	240.384
	MONTPELLIER	121.771
	CARCASSONNE	73.612
Midi-Pyrénées	AGDE	22.881
	NARBONNE	19.592
	BEZIERS	15.041
	TOULOUSE	2.368.059
	MILLAU	344.346
	RODEZ	266.712
	MONTAUBAN	237.308
	BLAGNAC	166.444
	CAHORS	151.598
	CASTRES	135.491
	ALBI	84.672
Subtotal Euroregio	FOIX	73.388
	TARBES	55.073
	MURET	37.526
	TOURNEFEUILLE	240
		25.637.046
Comunitat Valenciana	VALENCIA	435.364
	NOVELDA	211.784
	ALACANT	75.729
	ORIHUELA	54.651
	VILLAJOSYA	50.508
	VILLENA	29.005
	ALZIRA	1.562
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	3.872.975
	AIX EN PROVENCE	814.649
	CANNES	715.909
	CANNES	486.310
	AVIGNON	380.242
	TOULON	366.112
	ANTIBES	328.019
	GAP	176.570
	LA GARDE	114.675
	ST LAURENT DU VAR	97.256
	ST RAPHAEL	95.764
	AUBAGNE	94.759
	DRAGUIGNAN	94.314
	GRASSE	80.632
	CAGNES SUR MER	74.648
	FREJUS	72.897
	DIGNE LES BAINS	61.383
	ARLES	61.227
	ARLES	61.227
	MENTON	57.305
	NICE	21.390
	VALLAURIS	433
Total		34.624.345

Reciclatge i neteja

Reciclatge (37)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	30.248
Catalunya	BARCELONA	55.707
	REUS	42.851
	RIPOLLET	22.407
Subtotal Euroregió		151.213
Comunitat Valenciana	VALENCIA	62.767
	ONDA	7.851
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARIGNANE	19.396
	MARSEILLE	16.422
	GRASSE	15.760
Total		273.409

Activitats industrials de neteja (7470)		
Regió	Ciutat	Volum de negocis
Aragón	ZARAGOZA	25.983
	HUESCA	s/d
Illes Balears	PALMA DE MALLORCA	70.907
Catalunya	SANT CUGAT DEL VALLES	287.808
	BARCELONA	269.595
	VIC	128.790
	BADALONA	52.832
	TERRASSA	46.201
	SANT FELIU DE LLOBREGAT	43.201
	MOLLET DEL VALLES	42.891
	CORNELLA DE LLOBREGAT	28.815
	GIRONA	21.516
	LLEIDA	15.898
	L HOSPITALET DE LLOBREGAT	15.894
	SABADELL	14.289
Languedoc-Roussillon	MONTPELLIER	14.145
	PERPIGNAN	10.077
	NIMES	6.974
	MENDE	3.355
Midi-Pyrénées	TOULOUSE	56.817
	RODEZ	2.900
Subtotal Euroregio		1.158.888
Comunitat Valenciana	VALENCIA	33.875
	ALACANT	9.845
	ELX	3.546
Provence-Alpes-Côte d'Azur	MARSEILLE	638.802
	VALLAURIS	21.797
	MARTIGUES	19.126
	AUBAGNE	13.861
	AIX EN PROVENCE	11.271
	GAP	8.222
	HYERES	3.626
Total		1.922.859

Recomanacions

L'estudi del potencial comercial de la xarxa de ciutats de l'Euroregió Pirineus Mediterrani i dels territoris afins de l'Arc Mediterrani ha procurat mostrar tant una caracterització de les diferents ciutats a través d'un conjunt ampli d'indicadors relacionats amb el seu desenvolupament econòmic, com els àmbits d'afinitat en el terreny econòmic que poden contribuir a crear vincles comercials entre aquestes ciutats.

La tipologia de ciutats que s'ha presentat a partir de l'observació dels indicadors evidencia l'existència d'una diversitat de nuclis, tant en dimensions com pel que fa als seus perfils, que en conjunt constitueixen una sòlida trama urbana i, al mateix temps, en cadascun dels tipus identificats es poden trobar uns problemes i també uns potencials compartits: així, s'han ubicat les grans capitals regionals, les capitals provincials i altres ciutats vertebradores de la xarxa, els nuclis amb vocació més industrial, d'altres amb predomini dels serveis i també les ciutats especialitzades en el turisme, o encara algunes essencialment de residencials i de serveis locals.

D'altra banda, **l'anàlisi de les afinitats econòmiques** ha volgut reforçar la idea de les possibles complementaritats entre les ciutats de la xarxa, les quals poden adoptar múltiples formes i direccions. L'Euroregió i l'Arc Mediterrani en general són precisament en aquests moments una àrea amb un impuls econòmic important en el context europeu i, per tant, el potencial de les connexions econòmiques entre les diferents ciutats és en conjunt molt elevat. En tot cas, la política euroregional pot afavorir que aquests vincles es puguin reforçar especialment entre els dos costats d'una frontera que encara avui és molt present, i també entre les diferents regions que la configuren.

Els resultats obtinguts permeten apuntar algunes recomanacions per a desenvolupar el potencial comercial de la xarxa urbana euroregional. Tanmateix, el lector interessat en el tema pot trobar, a través de la lectura directa dels diferents capítols, moltes altres pistes que l'orientaran en el seu àmbit d'interessos. La iniciativa empresarial i la de les diverses administracions ja estan incidint a potenciar els teixits econòmics locals. Per tant, les recomanacions volen destacar, en tot cas, alguns aspectes importants, entre els quals hi ha els que tenen a veure més amb la capacitat de cohesionar un teixit econòmic transfronterer i interregional, tal com es proposa l'Euroregió Pirineus Mediterrani.

1. Promoure l'arrelament de les seues de les empreses: l'anàlisi exhaustiva del teixit empresarial des de la perspectiva de la seva localització a les ciutats ens ha permès valorar especialment la importància de la presència de seues empresarials en una ciutat com a factor de

desenvolupament econòmic i comercial. En època de deslocalització de processos productius, allò que més es valora és que la seu on es prenen les decisions es mantingui en el territori. I per a aconseguir-ho, cal assegurar que hi hagi unes condicions que ho afavoreixin. En aquest sentit es pot distingir el següent:

- En primer lloc, **les capitals de regions i comunitats autònomes**. L'estudi "*Les villes européennes*" indicava ja que les capitals regionals de l'EPM i la resta de l'AM tenen una capacitat econòmica suficient per a acollir un nombre més gran de seus socials (i fiscals) de les que presenten actualment. Si això és cert per al cas de Barcelona, el principal pol econòmic del territori que ens ocupa, encara ho és més per a la resta de capitals. En molts sectors, les seus de les empreses més grans, siguin d'àmbit estatal o subseus de multinacionals, s'han ubicat en les capitals d'estat, sigui per una tendència de mercat, o per polítiques públiques que ho han induït. És important que els governs regionals exerceixin un cert contrapès en aquest sentit.
- En segon lloc, en **el conjunt de ciutats del territori**. Una distribució més gran de les seus empresarials en el territori ha d'afavorir la implantació d'activitat econòmica de manera més equilibrada, sempre que sigui factible. El suport coordinat de les administracions locals i regionals, amb el teixit empresarial, pot afavorir l'arrelament dels centres de decisió econòmica. Això és especialment necessari en aquelles regions (Migdia-Pirineus, Aragó) on la xarxa urbana és més dèbil.
- En tercer lloc, **l'escala de l'Euroregió i de l'Arc Mediterrani** és també molt important, ja que la percepció d'un espai geoeconòmic prou ampli pot fer especialment atractiu per a moltes empreses establir la seva seu en alguna de les seves ciutats. En aquest sentit, l'espai de l'Arc Mediterrani ha de ser mostrat per les administracions com un espai econòmic central, no perifèric. I correspon a les administracions que impulsen l'Euroregió fomentar aquesta dimensió de centralitat.

2. Gestionar coordinadament les infraestructures: l'estudi ha mostrat un ventall d'infraestructures de suport al potencial comercial del teixit de ciutats euroregional, que en un sentit ampli inclouen les de transport (s'han mostrat les xarxes d'aeroports i ports), d'innovació (parcs científics i tecnològics i centres d'innovació) i comercials (les institucions firals). En la fase actual d'internacionalització econòmica, totes aquestes infraestructures estan en tensió pels continus esforços d'adaptació que se'ls requereix. En aquest sentit, l'espai euroregional ofereix unes possibilitats, però també demana unes polítiques adequades:

- **Coordinació:** primer, és evident que el creixement econòmic que experimenta l'Arc Mediterrani en el context europeu i global es podrà aprofitar millor si les diverses infraestructures esmentades en coordinen les respectives estratègies. Els grans ports (Barcelona a l'EPM, amb València i Marsella i, encara més enllà, Gènova) ja mantenen contactes des de fa temps en aquest sentit, però es poden incrementar. D'altra banda, cada vegada serà més important la xarxa de ports mitjans, que han de formar part del nou tràfic de cabotatge associat a les anomenades autopistes del mar. Els sistemes aeroportuaris també es poden potenciar, per tal d'aprofitar les noves oportunitats de fluxos globals i també de les companyies de baix cost a escala continental. La coordinació és igualment vàlida pel que fa als sistemes viaris i, sobretot en la fase actual, al ferroviari, tant si es parla de grans infraestructures interregionals, com d'abast més local. D'igual manera, les institucions finals poden trobar en l'escala euroregional una nova dimensió de creixement. Això és vàlid per a les grans fires, però potser sobretot per les de caràcter més regional o subregional. Per últim, s'ha vist que molts centres d'innovació comparteixen àmbits de recerca comuns, que poden ser base per a futures col·laboracions.
- **Capacitat de gestió:** segon, en l'àmbit de les infraestructures, la capacitat de decisió dels governs regionals, en primer lloc, i també dels locals, així com la participació de la societat civil dels respectius territoris s'apunta com un dels elements bàsics per al desenvolupament adequat de les infraestructures, i per a la seva gestió i aprofitament. Els ports autònoms han permès, amb tot, una certa capacitat en aquest sentit que es podria millorar. En el sistema aeroportuari cal avançar clarament en aquesta línia, així com en la gestió ferroviària i en la capacitat d'impulsar les polítiques d'innovació adequades, terreny en el qual queda encara molt per fer.

3. Aprofitar les afinitats econòmiques entre les ciutats: l'anàlisi de les afinitats econòmiques detectades entre ciutats, a partir de relacionar les seues empresarials que hi ha, permet pensar també en un aprofitament millor d'aquests interessos comuns a través de la col·laboració, que pot prendre formes molt diverses, entre les quals suggerim les següents:

- **Ciutats vinculades a un mateix àmbit econòmic:** la segona part de l'estudi ha identificat catorze àmbits d'afinitat econòmica, que s'arriben a detallar en cinquanta-sis quadres corresponents a altres tants subsectors més específics. La col·laboració entre les empreses d'aquests àmbits específics ja es dona sovint per mitjà d'associacions empresarials, o directament entre els empresaris. En tot cas, l'estudi ajuda a reforçar la visualització de les possibilitats de contacte dins el conjunt euroregional. També és cert

que les empreses afins d'un sector tendeixen lògicament més aviat a competir entre elles. Però la cooperació sectorial pot afavorir-les en molts àmbits, com la incidència davant les administracions, les estratègies davant altres sectors o respecte a clients i proveïdors, l'entrada en nous mercats cada vegada més llunyans i complexos, etc.

- **Vincles entre ciutats de diferents àmbits econòmics:** la identificació territorial dels diversos sectors també es pot aprofitar per a aprofundir en la interrelació entre activitats econòmiques diverses, cosa que permet l'enfortiment de clústers ja existents, o el sorgiment de noves àrees d'afinitat, ja sigui en espais contigus o entre diferents àrees de l'espai euroregional. Probablement aquesta forma de vinculació, que pot adoptar múltiples direccions, és la via més enriquidora pel que fa al potencial comercial de les diverses ciutats. En aquest sentit, també pot ser molt necessària la cooperació entre empresariat i administracions per a facilitar aquestes connexions.
- **Sectors dinàmics amb molt potencial...:** la classificació sectorial ha mostrat que en alguns àmbits, l'Euroregió presenta en conjunt una especial fortalesa, quan es mesura en volum de negoci. L'anàlisi territorialitzada, d'altra banda, fa més evident el grau de concentració d'alguns d'aquests sectors o la dispersió més gran d'altres. Entre els més concentrats, el cas de l'aeronàutica tolosana és un dels més evidents, però també els sectors de proveïdors d'energia i aigua (en aquest cas, menys) es presenten molt concentrats. La política euroregional ha de defensar, en primer lloc, el manteniment d'aquestes grans seus, i ha de mirar, en segon lloc, de potenciar-ne complementarietats des d'altres ciutats. També és interessant vetllar per la consolidació d'altres sectors potents més desconcentrats, com ara la química, el turisme o la construcció. Cal veure que tots ells són precisament, en aquest cas, sectors susceptibles d'un fort impacte territorial i ambiental, per la qual cosa les polítiques de les administracions hauran de trobar l'equilibri entre creixement i sostenibilitat.
- **... i sectors madurs en transformació:** juntament amb els sectors més potents, se n'han detectat d'altres que actualment han perdut valor afegit en un grau divers, pel seu caràcter de sectors madurs d'activitat. La localització en la xarxa urbana euroregional ha permès veure que molts d'aquests sectors (tèxtil, metall, moble, etc.) en molts casos tenen una forta implantació territorial. La col·laboració de les ciutats implicades pot ser un instrument important que contribueixi a la necessària transformació d'aquests sectors, que en molts casos avui ja està en marxa. Una bona prova d'això és la fortalesa que, en canvi, mostren les empreses de comercialització que hi estan vinculades (és el cas del tèxtil, per exemple).

- **Comercialització i logística:** precisament, de l'anàlisi es desprèn que els sectors de comercialització de diversos productes, i també de logística associada al transport, també manifesten una gran fortalesa econòmica i al mateix temps una implantació força dispersa en el territori, amb notables cadenes comercials de caràcter subregional i implantacions logístiques en ciutats mitjanes, entre altres. És recomanable, doncs, potenciar aquests àmbits i, una vegada més, procurar que les seves seus principals restin en el territori, ja que són activitats molt sensibles a les absorcions en grans conglomerats. La massa crítica euroregional hauria de poder contribuir a aquest arrelament.
- **La cooperació transfronterera com a pont per a obrir nous mercats:** una de les dificultats que tenen moltes empreses petites i mitjanes per créixer és la seva poca capacitat per a entrar en mercats internacionals, per les mateixes limitacions que imposa la seva dimensió. En aquest sentit, una altra funció de la cooperació euroregional pot ser la d'utilitzar els potencials comercials de les ciutats a banda i banda de la frontera com a ponts per a l'entrada als respectius mercats estatals i, òbviament, plataformes de col·laboració per a accedir a altres mercats externs.

4. Implicació d'administracions locals i teixits empresarials locals en la política euroregional:

finalment, un dels temes pendents que tenen per endavant les institucions de l'Euroregió Pirineus Mediterrani, encara joves, és fer extensiu el seu projecte a escala local. En aquest sentit, les ciutats reflectides en l'estudi poden ser els nodes principals de referència per a aquesta política. Els actors que cal tenir en compte són nombrosos, començant per les administracions locals i passant per les associacions d'empresaris, les cambres de comerç, les institucions firals, els consorcis de desenvolupament econòmic i tants altres organismes de la societat civil. És moment de recordar també l'existència d'altres iniciatives que d'alguna manera han intentat impulsar la cooperació interregional i transfronterera, i amb les quals la col·laboració pot ser útil en un àmbit que requereix la coordinació de molts esforços: cal esmentar el cas de l'Associació Arc Llatí, administracions de nivell Nuts-II amb vocació local; la proposta C-6 de vincle entre capitals regionals, actualment en estat letàrgic, o l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa, impulsat des de la societat civil. Tampoc no s'han d'oblidar molts altres organismes de caràcter sectorial que treballen amb una mateixa vocació de vincle dels territoris que comparteixen l'espai de l'Arc Mediterrani.

Fonts consultades

1. Fonts estadístiques

Les fonts utilitzades per a l'elaboració de la base de dades de l'estudi present han estat les següents, es presenten ordenades per blocs temàtics:

Indicadors sociodemogràfics

Evolució de la població, població estrangera comunitària i extracomunitària:

- Instituto Nacional de Estadísticas de España (INE)
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques (INSEE). França

Indicadors econòmics

Població per sectors d'activitat, atur i població ocupada:

- Instituto Nacional de Estadísticas de España (INE)
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques (INSEE). França

Turisme

- Institut d'Estadística de Catalunya
- Institut Valencià d'Estadística
- Institut Balear d'Estadística
- Instituto Aragonés de Estadística
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques (INSEE). França

Seus bancàries

- Banc Central Europeu
- Associació de Bancs Andorrans

Seus d'empreses

- Bureau Van Dijk (2005): base de dades Amadeus. 250.000 principals empreses europees

Innovació tecnològica

Infraestructures de suport a la innovació – Centres de recerca i innovació

- CIDEM, Xarxa de Centres Tecnològics (Catalunya)
- IMPIVA, Directori dels Instituts i CEEI associats amb l'IMPIVA (País Valencià)
- Federación Española de Entidades de Innovación y Tecnología, FEDIT
- Centres Régionaux d'Innovation et de Transfert Technologique (Ministère Délégué à l'Enseignement Supérieur et à la Recherche)
- European BIC Network

Parcs científics i tecnològics

- APTE, Asociación de Parques Científicos y Tecnológicos de España
- IASP, International Association of Science Parks
- RETIS, Centres Européens d'Entreprise et d'Innovation, Incubateurs, Technopoles

Institucions firals

Principals fires

- AFE, Asociación de Ferias Españolas
- Foires, Salons & Congrès de France

Infraestructures de comunicació

Ports

- Ministerio de Fomento de España
- Ports de France (pàgina web de ports)

Aeroports

- Ministerio de Fomento de España
- Les aeroports de France (web d'aeroports)

2. Referències bibliogràfiques

ALENYÀ, Miquel (coord.) (2002). "Aproximació a l'anàlisi de les relacions econòmiques entre Aragó, Illes Balears, Catalunya i Comunitat Valenciana: àmbit de l'antiga Corona d'Aragó". Document intern (parlaments de les quatre comunitats).

ARANDA, Cristina (2005). "La cooperació transfronterera a Europa i les euroregions", *Papers de Treball*, sèrie Euroregió, núm. 4/2005.

ARANDA, Cristina; MONTOLIO, Daniel (2005). "Caracterització econòmica de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània", *Papers de Treball*, sèrie Euroregió, núm. 2/2005.

BOIRA, Josep Vicent (2002). *Euram 2010. La via europea*. València: Edicions 3 i 4.

BOIRA, Josep Vicent (2004). *Les euroregions*. Col·lecció Documents Euram, núm. 6. València: Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa.

BRUNET, Roger i altres (1989). *Les villes "européennes"*. París: La Documentation Française.

BRUNET, Roger i altres (1991). *Les ciutats europees = Les villes européennes*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

CAMBRA OFICIAL DE COMERÇ, INDÚSTRIA I NAVEGACIÓ (1992). *Atlas comercial de Catalunya 1990: el comerç, el consum i l'activitat comercial*. Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació.

DIVERSOS AUTORS (1985). *Actes de la Primera Conferència Econòmica de la Mediterrània Nord-occidental*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

DURÀ, Antoni; RIERA, Pilar (2003). *Les Fires comercials de l'eix mediterrani: balanç actual i perspectives*. Col·lecció Documents Euram, núm. 4. València: Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa.

DURÀ, Antoni; RIERA, Pilar (2005). "La red urbana como elemento vertebrador de la Eurorregión del Arco Mediterráneo", *Med 2005. Anuario del Mediterráneo. El año 2004 en el espacio euromediterráneo*. Barcelona: Fundación CIDOB i Institut d'Estudis Mediterranis.

EPM (2004). "Euroregió Pirineus-Mediterrània. Acta de Constitució. Barcelona, 29 d'octubre de 2004". Document en pdf, web EPM.

GENERALITAT VALENCIANA (1993). *Arc Mediterrani Espanyol. Eix Europeu de Desenvolupament*. València: Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Méditerranée (1994). Monogràfic "L'arc méditerranéen en questions", vol. 79.

NINYOLES, R. L. (1993). *El País Valencià a l'Eix Mediterrani*. València: L'Eixam (2a edició).

Papeles de economía española (1992). Monográfico sobre el Arco Mediterráneo, 11.

PERKMANN, Markus (2003). "Cross-border regions in Europe. Significance and drivers of regional cross-border co-operation", *European Urban and Regional Studies*, núm. 10(2), pàg. 153-171.

PERPIÑÀ GRAU, R. (1932). "El interés colectivo económico en Cataluña y Valencia". Ed. Faccímil, Inst. Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa.

ROZENBLAT, Céline; CICILLE, Patricia (2003). *Les villes européennes. Analyse comparative*. París: La Documentation Française.

VANOLO, Alberto (2003). *Per un sviluppo policentrico dello spazio europeo. Sistemi innovativi territoriali nell'Europa sud-occidentale*. Milà: FrancoAngeli.